

No Maganay A Dāmag A Intolas Ni Juan

No Pakatonngan So Paytābwan No Nya Libro

No nya Maganay a Dāmag a maynamot di Jeso-Kristo, ki intolas ni Juan a anak da Sebedeo kan Salome a taga Galilya. Iya paw asa dyirad dosi saw a nanawhen ni Jesos. Iyaw nanoma a minonot di Jesos (1:37-40), kan iya paw myan do nakadimanaw ni Jesos do kros (19:26-27). Ki aran komwan, chakey aba ni Juan a ibahey mismo a ngaran na. Dawa, pinangararan naw inawan na so “iyaw asaw dyirad nanawhen naw a oyod ni Jesos so chinadaw” (13:23; 19:26; 21:7, 20) mana “iyaw asaw a nanawhen ni Jesos” (1:37-40; 20:2).

No panggep ni Juan a naytolas so nyaya libro, ki “... tan anohdan nyo a si Jesos iyaw Kristo a Anak no Dyos, as kan maynamot do kapanganohed nyo dya, myan anchiw abos pandan a byay nyo” (20:31).

Do siknanan no nya libro, pinaneknekan ni Juan a si Jesos, ki iyaw Chirin no Dyos a nayparin a tawo. Tan komwan, matonngan dan aro a tawotawo a maynamot do kadyos kan kapangtokto ni Āmang ta a Dyos. Do katongtong no nyaya libro, inpaboya ni Juan papito saw a makaskasdaaw a pagilasinan a pinarin ni Jesos a mangipaneknek so kadyos na. Siraw nya, ki iyaw no nakapayparin naw so ranom a palek (2:1-11), no nakapapya naw so anakaw no magtoray (4:46-54), no nakapapya naw so mahakay do linaw a Betesda mana Betsata (5:1-18), no nakapamakan naw so dadima ribo a tawotawo (6:6-13), no nakayam naw do hapot no ranom (6:16-21), no nakapapya naw so bolsek (9:1-7), kan no nakapagonggar naw si Lasaro (11:1-45).

Intolas pa ni Juan chinirichirinaw ni Jesos a maynamot do kadyos na kan no tarabako ni Jesos a intalek dya no Dyos a Āmang na. No asa dadakay ni Jesos do kapangnanawo na, ki no kapangosar nas pangarig. Binata ni Jesos a iya, ki iyaw oyod a chabyay (6:35), soho (9:5), rowangan (10:7), rarahan (14:6), kan atngeh no obas (15:1).

Aro paw naibahey do dyaya libro a maynamot do kadyos ni Āpo Dyos a Āmang ta. Myan naibahey a maynamot do kapagonggar nas nadiman, kapanoroh na so byay (5:21), katoray na (10:29), kangay na a omyan do tawotawo (14:23), kasanto na (17:11), as kan kalinteg na (17:25).

Naitolas pa do dyaya libro a maynamot do kadyos ni Āpo Jesos a iya, ki machasa do Dyos kan iyaw Dyos a mismo (1:1). Iya paw pakayapwan byay, as abaw naparswa a aran āngo, an dya maynamot dya (1:3-4).

Ki aran malawag a maboya taw no kadyos ni Jesos a naitolas do dyaya libro, inistorya pa ni Juan a maynamot do katatawo ni Jesos, ta myan oras na a nahopag, naptengan, mana nalidayan a akma dyaten.

Aro naitolas do kapitulo 14-16 a maynamot do Ispirito Santo. On, iyaw mangpaneknek dyirad tawotawo so oyod, kan iyaw nāw a myan do tawotawo a manganoched di Kristo.

No Naychakarwan No Nya Libro

Nayparin A Tawo Chirin 1:1-18

Si Juan A Mamonyag 1:19-34

Siraw Dāmo A Nanawhen Ni Jesos 1:35-51

No Kapangnanawo Ni Jesos Dyirad Tawotawo 2:1-12:50

No Kapangnanawo Ni Jesos Dyirad Nanawhen Na Saw 13:1-17:26

No Kadiman Ni Jesos 18:1-19:42

No Kapagonggar Kan Kapaboya Ni Jesos 20:1-21:25

Nayparin A Tawo Chirin No Dyos

1 ¹Sakbay a naparswaw lobong kan hanyit, myan danaw Chirin no Dyos a si Jeso-Kristo. Iyaw nya a Chirin, ki machasa do Dyos, kan iyaw Dyos a mismo. ²Do kabo pan lobong kan hanyit, ki myan danaw Chirinaya a nachasa do Dyos. ³Maynamot do Chirinaya no Dyos, naparswa sa no Dyos tabo a myan sichangori, as abaw naparswa a aran āngo, an dya maynamot dya.^a

⁴Iyaw Chirinaway pakayapwan byay, kan iya paw manoroh so sedang no pinangtoktwan tawotawo. ⁵As iyaw nyaya soho, ki nāw na mangsedang do kasarisaryan, kan marawaban sari a abāken sedangaw.

⁶Myan asa tawo a mayngaran so Juan^b a tinoboy ni Āpo Dyos. ⁷Iyaw nyaya a Juan, ki tinoboy ni Āpo Dyos a nangay a mangpaneknek dyirad tawotawo so maynamot do sohwaya tan tabo tawotawo a nangadngey so inpaneknek naw, ki manganoched sa. ⁸Ki si Juan abaw soho, ta nawriw yangay na inpaneknek maynamot do sohwaya. ⁹Iyaw oyod a soho a mawara do lobongaya, ki mangay a mangsedang so pinangtoktwan dan tabo tawotawo.

¹⁰Iyaw Chirinaya, ki oyod a minyan do lobongaya, as kan aran iya paw nangparswa so lobongaya, ki alit na nalasin daban tawotawo.

^a 1:3 Gen. 1:1; 1 Kor. 8:6; Heb. 1:2   ^b 1:6 Iyaw nya a Juan, ki si Juan a Mamonyag a anak ni Sakaryan kan Elisabet. Lk. 1:5-25

¹¹ Nangay do mismo na nasyon, ki chinakey daba rinawat no mismo na a tawotawo. ¹² Ki siraw nangrawataw dya a nanganohed dya, ki tinorohan na sa so kalintegan da a mayparin a anak no Dyos. ¹³ Nayparin saba anak no Dyos a akmas kaiyanakaw no tawotawo do inyapwan na mana gagāngayaw a anak no maychachabahay saw. Engga, ta pinayparin no Dyos a anak na a maynamot do mismo na keddeng.

¹⁴ No Chirinaya, ki nayparin a tawo, as nachirayarayay dyaten. Naboya namen makaskasdaaw a kadyos na a iyaw kadyosaw no moyboh a Anak no Dyos a yapod Āmang na. Iya, ki oltimo a masisyen, as kan tabo a ibahey na, ki oyod.

¹⁵ Nyaw pinaneknekni Juan a Mamonyag a maynamot dya. Inngengengey ni Juan a kāna, “Iyaw nyayaw binata ko dyinyo a iyaw nanawnawdyi kan yaken, ki matortoray adayo kan yaken, ta myan dana sigod sakbay no kaiyanak ko.”

¹⁶ Makaynamot do kasawasaway no kāsi kan parabor na dyaten, machipanda abaw bindisyon na dyaten a tabo a nanganohed. ¹⁷ Ta inpaipakatoneng no Dyos linteg na di Moyses, ki no parabor na kan iyaw kaoyodan na a maynamot do kadyos na, ki inpaipakatoneng na dyaten a maynamot di Jeso-Kristo. ¹⁸ Aba polos nakaboya so Dyos, malaksid do moybohaya a masinged a Anak na a oyod nas chadaw. Iya, ki mangipakatoneng dyaten so maynamot di Āpo Dyos, ta iya, ki Dyos a mismo a kapayngay ni Āmang na.

No Pamaneknek Ni Juan A Mamonyag

(Mt. 3:1-12; Mk. 1:1-8; Lk. 3:1-18)

¹⁹ Do naypisa, myan saw papadi kan kadwan saw a kapotōtan ni Lebi^c a yapod Jerosalem a nangay di Juan, ta tinoboy da san aapohen da saw a yangay da iyahes an iya danas Kristo. Nyaw inpaneknek naw dyira.

²⁰ Insigida inpodno na dyiraw no oyod do nakaibahey naw sya dyira a kāna, “Yaken abas Kristo^d a inkari no Dyos.”

²¹ “Namna, sino ka? Imori si Elyas^e a nagongar ah?” inyahes dad Juan.

“Engga! Taywaran yaken si Elyas?” initbay ni Juan.

“Na, imoriw Propitaw^f a inkari ni Āpo Dyos ah?”

“Enggal!” initbay ni Juan.

²² “Sigi, ibahey mo pa an sino ka! Ibahey mo dyamen tan myan ibahey namen dyirad nanoboyaw dyamen a maynamot dyimo. Ngay, sino ka a oyod?” inyahes da.

^c 1:19 Siraw kapotōtan ni Lebi mana siraw Lebita saw, ki papadi sa a somidosidong lang do Timplo. ^d 1:20 “Kristo” mana “Mesias.” No chakey na batahen, ki “mangisalakan.”

Jn. 1:41 ^e 1:21 Myan asa a propita do kaychowa a nangipadto a myan anchwi asa mabileg a toboboyen no Dyos a akmas kabilegaw ni Elyas. Dawa, maynamot do dawri a padto, inpatati dan Jodoxy saw a masyirto a magongar anchi si Elyas. Mt. 11:14 ^f 1:21 No nya Propita, ki abaw matarek, an dya si Jeso-Kristo. Deot. 18:10-18

²³ Ki inatbay ni Juan a kāna, “Yaken no nakatongpalan no inpadtwaw ni Propita Isayas a myan anchiw mangingengeney do let-ang a mangibahebahey so nya a kāna, ‘Tadyan nyo kapangtokto nyo tan makapagsagāna kamo do kangay ni Āpo a akmas maysipataw so rarahan na.’ ”^g

²⁴ Ki tinbay dan tinoboy da saw no Parisyowaw a kon da, ²⁵“Aysa! An dyā imos Kristo mana si Elyas mana no Propitaw, āngō ta mamonyag ka siras tawotawo saya?”

²⁶ “Na! Osaren ko ranom a pangbonyag,” inatbay ni Juan. “Ki ariw asa machisagesagel dyinyo sichangori a dyi nyo a mailasin. ²⁷Iyaw nyaya nanawnawdyi kan yaken, ki adayo a matortoray kan yaken. Ta an yaken, ki maikari akwaba mangwasak so itan no tokap na.”

²⁸ Napariparin saw nyaya tabo do Betanya iyaw asaw a idi do kابتانگاوا نو اکسونج a Jordan a pamonbonyagan Juan.

No Karniro No Dyos

²⁹ Do somaronwaw a araw, naboya ni Juan si Jesos a lomongo dya. Ki binatan Juan dyirad myanaw daw, “Chaya dyaw napangararanaw so Karniro no Dyos a naisagāna dana maidāton do Dyos tan mapakawan tabo tawotawo do gatogatos da. ³⁰Iyaw nyayaw bata kwaw dyinyo a nanawnawdyi kan yaken. Ki aran akma saw, matortoray a adayo kan yaken, ta myan dana sigod sakbay do nakaiyanak ko. ³¹Aran yakenaw do sakbayaw no kabonyag ko sya, ki nailasin kwabaw. Ki nyaw naynamotan na a nangay ako a mangbonyag dyinyo so ranom tan iya, ki maipakatoneng dana dyinyo a kapotötan Israel.”

³² Simpangan na, nyaw inpaneknek ni Juan a maynamot di Jesos a kāna, “Do nakabonyag kwaw sya, ki naboya ko iyaw Ispiritawaw no Dyos a naypabodis a yapod hanyit a akmas kapaypabodisaw no asa boyit. Do dawri, ki domina dya, kan nāw narana minyan dya. ³³Ta an dyi na inbahey no nanoboyaw dyaken a mamonyag ako do ranom nyaya, ayket, masigorādo kwaba a iya. Binata naw dyaken, ‘Iyaw tawo a kaboyan monchi so Ispírito a maypābodis a domna dya kan omyan dya, iyaw mangibonyag so Ispírito Santo.’ ³⁴Ki oyodaw a naparin nya, ta naboya ko a mismo do nakabonyag kwaw sya, as kan paneknekan ko dyinyo a iya oyod Anak no Dyos.”

Siraw Nanoma Saw A Nanawhen Ni Jesos

³⁵ Do somaronwaw a araw, myan dana sa Juan kan dadwaw do nanawhen na a maytēnek do dawri.

³⁶ Ki do kahabasaw ni Jesos, binatan Juan dyira a kāna, “Chiban nyo, ta tori danaw napangararanaw so Karniro no Dyos a naisagāna dana maidāton do Dyos!”

^g 1:23 Isa. 40:3; Mk. 1:2-3; Lk. 3:4-6

³⁷Do nakadngey daw syan dadwaw a nanawhen ni Juan, nanyeng sa minonot di Jesos.

³⁸Do nakayditaw ni Jesos, naboya na sa a mononot dya, ki inyahes na dyira a kāna, “Ngayan nyo? Aryoriw chichwasen nyo?”

Ki tominbay sa, “Pakawanen mo pa yamen, mo Rabbi, ta ariw yahes namen dyimo, ki dino nagdagosan mo?” No chakey na batahen “Rabbi,” ki “Maistro.”

³⁹“Na, an chakey nyo a chibar, monot kamo dyaken,” binatan Jesos dyira. Dawa, inonotan da, as kan nachisan sa dya, ta ālaskwatro danad kamakoyab.

⁴⁰Ki si Andres a kakteh ni Simon Pedro iyaw ngaran asaw dyirad dadwa saw a nakadngey so binataw ni Juan, kan minonot di Jesos.^h ⁴¹No dāmo a pinarin Andres, ki nyeng na kinadyaw si Simon a kakteh na. Do nakadongso naw sya, binata na dya a kāna, “Nadongso namen danaw si Mesias.” No chakey na batahen, ki “Kristo.”

⁴²Sinpangan na, inyangay ni Andres di Jesos. Inimangmang ni Jesos si Simon, as nakabata na sya a kāna, “Imwayas Simon a pōtot ni Juan, ki mapangaranan kanchis Sepas.” No chakey na batahen, ki “Pedro.”ⁱ

No Kapanganohed Da Pilipi Kan Natanael

⁴³Do somaronwaw a araw, naktokto ni Jesos mangay do probinsya a Galilya. Do dawri, chinichwas nas Pilipi, kan binata na dya, “Monot ka dyaken a mayparin a nanawhen ko.” ⁴⁴Si Pilipi, ki taga Betsayda a kaidyan da Andres kan Pedro.

⁴⁵Ki yangay ni Pilipi a chinichwas si Natanael,^j as nakabata na sya a kāna, “Nadongso namen danaw iyaw intolasaw ni Moyses do libro saw no linteg kan iyaw intolasaw no propīta saw do kaychowa. Iyaw nyaya, ki si Jesos a taga Nasaret kan pōtot ni Jose.”

⁴⁶“Wā! Aryoriw inpadto dan propita saw a magamay a yapod Nasaret a idi?” kānan Natanael di Pilipi.

“Namna, mangay ta chibar ah!” initbay ni Pilipi.

⁴⁷Sinpangan na, do nakaboyaw ni Jesos si Natanael a maypasngen dya, binata na, “Iyaw nyayaw oyod a kapotōtan Israel, ki aba polos sikap na.”^k

⁴⁸Ki inyahes ni Natanael di Jesos a kāna, “Aysa! Maypāngō kapatak mo dyaken mo Āpo?”

Ki tominbay si Jesos dya, “Na! Do kasakbayaw no katawagaw dyimo ni Pilipi do kayan mwaw kaychi a machabong do kayo a igos, ki naboya ko naymo.”

^h 1:40 No batahen dan kadwan, ki si Apostol Juan asaw a minonot di Jesos. Jn. 13:23; 18:15; 20:2; 21:24   ⁱ 1:42 No Sepas, ki chirin Hebreo. Si Pedro, ki chirin Griego. No chakey na batahen, ki “bato.”   ^j 1:45 No chakey na batahen Natanael, ki “sāgot no Dyos.” Jn. 21:2   ^k 1:47 Si Jakob mana Israel, ki masikap a tawo.

⁴⁹Do dawri, ki tominbay si Natanael a kāna, “Mo Maistro, imwaya oyod Anakaw no Dyos kan Āri no Israel!”

⁵⁰Ki binata ni Jesos dya a kāna, “Manganoched ka sichangori dyaken maynamot ta binata ko na naboya koymo do kayan mwaw a machabong do kayowaw a igos. Oyod abawri? Ki ibahey ko dyimo a mangamangay pa sanchiw maboya mo a makaskasdaaw kan nawri. ⁵¹No ibahey kwaya dyinyo, ki oyod. Maboya nyonchiw hanyit a maywangan. As maboya nyo pa sanchiw anghilis no Dyos a komayat kan gomchin a mangay dyaken,¹ ta yaken nyaya Tawo a yapod hanyit.”

No Milagro Do Kana

2 ¹Do chatatdo naranaw a karaw, myan saw magkasar do Kana, iyaw asaw a idi do probinsya a Galilya. Ki si ānang ni Jesos, ki myan daw. ²Masaw a inawis da sa Jesos kan nanawhen na saw a mangay do dawri a kasar.

³Do nakapatawos danaw no palekaw a inomen da, naypasngen di Jesos si ānang na, as nakaibahey na sya, “Nakapatawos dana sayas palek.”

⁴Ki binata ni Jesos dya a kāna, “Anchi ka pa, mo Ānang. Bibyangan mwaba yaken, ta ari pad narapit oras ko.”

⁵Ki binata ni ānang na dyirad magsirsirbyaw do dawri a pasken a kāna, “Aran angwa ibilin na dyinyo, ki parinen nyo.”

⁶Ki do dawri, myan daw anem a rarakoh a angang a osaren dan Jodyowaw a pangayan so paybanaw da,^m ta nawriw dadakay da tan maibidang sa a madalos do salapen Dyos. An mapno asa, makahap ngata so dadwa mana tatdo a poho a kagalon.

⁷Ki binata ni Jesos dyirad magsirsirbyaw a kāna, “Apnohen nyo saw nya angang so ranom.” Dawa, nyeng da sa inapno, kan pinasawasaway da sa.

⁸Sinpangan na, binatan Jesos dyira, “Manabo kamo, ta yangay nyod magpaskenaya.”

Ki tinongpal da. ⁹Sinpangan na, tinahaman no magpaskenaw ranomaw a nayparin a palek, ki chapatak naba an dino nakayapwan nya palek. Ki siraw magsirsirbyaw, chapatak da. As dawa, tinawagan no magpaskenaw nobiyoraw.

¹⁰As nakabata na sya, “No chapatak kod dadakay dan tawotawo, ki manōma da ipaynom maimas a palek, as anchan aro danaw naynom dan bisītaw, ipasarono daranaw gagāngayaw a palek. Ki imwaya, ki enggaya, ta pinanawdyi mwayaw kaimāsanaya palek,” kānan magpaskenaw.

¹¹Iyaw nyaya pinarin ni Jesos do Kana do Galilya, ki iyaw nanma makaskasdaaw a pagilasinan a pinarin na a pangipaboyan nas kadyos na. Dawa, naypaypangay nakapanganohed da no nanawhen naw.

¹ 1:51 Gen. 28:12   ^m 2:6 Mk. 7:3

¹²Katayoka no nawri, minosok sa Jesos do Kapernaom. Nachangay pa si ānang na, siraw kakakteh naw a mahahakay, kan siraw nanawhen na saw. Minyan sa daw so papere a karaw.

No Kapahbot Sira Ni Jesos Do Timplo
(Mt. 21:12-13; Mk. 11:15-17; Lk. 19:45-46)

¹³Ki do kasngen danaw no pista dan Jodyo a Pistan Nakahabas no Anghil no Dyos a Mangdiman,ⁿ nangay sa Jesos do Jerosalem. ¹⁴Do dawri, somindep sad atataw no Timplowaw, as kan naboya ni Jesos daw maglaklāko saw so baka, karniro, kan kalapāti.^o Naboya na pa saw manatadyaw so kwarta a maydisna do panatadyan daw.

¹⁵Nanyeng a namarin si Jesos so hobid a pagbaot na, as nakapahbot na siras maglaklakwaw kontodo siraw baka daw kan karniro da saw. Inwarwaris naw kwarta daw no manatadi saw so kwarta, as kan binadyibadyichid na paw lamisaan da saw.

¹⁶Sinpangan na, binata ni Jesos dyirad maglaklāko saw so kalapāti a kāna, “Pahboten nyo saw nyaya! Āngo payparinan nyo so bahayayan Āmang kwa Dyos a paglaklakwan?”^p

¹⁷No nyaya pinarin Jesos, napanakem dan nanawhen naw myanaw do Masantwan a Tolas a kāna, “Chadiman ko oltimo a kaipateg ko so bahay mwaya mo Āpo Dyos.”^p

¹⁸Maynamot do dawri a pinarin Jesos, inakdaw dan totorayenaw no Jodyo di Jesos a kon da, “Āngo maipaboya mwa pangilasinan so toray mwa mamarin so komwan?”

¹⁹Ki initbay ni Jesos dyira a kāna, “Rarayawen nyo nyaya timplo, as kan do irahem no tatdwa karaw, pirwahen kwa patneken.”

²⁰Ki initbay dan Jodyowaw, “Pi! Apat a poho kan anem a tawen a pinatnek daw Timplowaya. Ki maparin mori a patneken do tatdo lang a karaw? Ay samna!”

²¹Ki iyaw timplowaya a bata ni Jesos, ki iyaw mismo a inawan na. ²²Dawa, do nakapagonggar danaw ni Jesos, nanakem dan nanawhen naw nyaya inchirin na. Do dawri, taywara nanganohed sad Masantwanaw a Tolas kan iyaw chinirinaw ni Jesos.

No Kapatak Ni Jesos So Pangtoktwan Tawotawo

²³Ki do kayanaw ni Jesos do Jerosalem a nachipista do Pistan Nakahabasaw no Anghil no Dyos, aro saw tawotawo a nanganohed

ⁿ 2:13 Mana “Simana dan Jodyowaw.”   ^o 2:14 No kaosar das nya saya a binyay, ki para dāton da sa do Dyos. No sirbi no manatadi saw so kwarta, ki tadyan daw kwartaw no Romano tan dyi da pasdepen rahten daw a kwarta do Timplo daw.   ^p 2:17 Sal. 69:9

dya, ta naboya daw makaskasdaaw saw a pinarin na.²⁴ Ki chinasaray aban Jesos kapanganohed daw no aro saya tawo, ta chapatak na sigod katatawo da.²⁵ Machita nabaw tawo a mangipaneknek dya so maynamot do kapangtokto dan tawotawo, ta chapapatak naranaw myan do aktokto da a tabo.

Si Jesos Kan Si Nikodemo

3 ¹Do dawri, ki myan asa a Parisyo a mayngaran so Nikodemo a asa dyirad pangolwen daw no Jodyo. ²Ki do asaw a ahep, nangay si Nikodemo do yananaw ni Jesos, as nakabata na sya dya a kāna, “Imom Maistro, chapatak namen a imo, ki tinoboy no Dyos a mangay a mangnanawo dyamen, ta abaw makaparin so makaskasdaaw a akmas pariparin mo saya, an dya sidongan Āpo Dyos.”

³Ki initbay ni Jesos dya a kāna, “No ibahey kwaya dyimo, ki oyod. Abaw aran sino a tawo a mairaman do pagtorayan Dyos, an dya mirwa maiyanak.”

⁴Ki initbay ni Nikodemo dya a kāna, “Maypāngō a mirwa maiyanak asa tawo a rakoh dana? Namna! Maparin pawri a mirwa maybidid bodek ni ānang na, as kapirwa na maiyanak?”

⁵“No ibahey kwaya dyimo, ki oyod,” inatbay ni Jesos. “Aba polos tawo a makasdep do pagtorayan no Dyos, an dya mirwa maiyanak a yapo do ranom kan Ispirito Santo.⁹ ⁶Iyaw maiyanak do tawo, ki myan gagāngay a byay na do tanaya. Ki no maiyanak a maynamot do Ispirito no Dyos, ki myan dyaw naispiritwan a byay a yapod Dyos. ⁷Dyi mo pakono a chasdaaw kabata kwaya sya a ‘Machita mo mirwa maiyanak do Ispirito Santo.’ ⁸Abaw makapenpen so salawsaw. Madngey taw kayasakas no salawsaw, ki chapatak taba an dino nakayapwan na kan dino somarono a kwanan na. On, komwan kayarigan no tarabako no Ispirito Santo do kabaliw nas kapangtokto no tawotawo.”

⁹“Aysa! Maypāngō a maparin nyaya?” tinbay ni Nikodemo.

¹⁰“Samna!” kānan Jesos. “Asa ka mangnanawo dyirad kapotōtan saya ni Israel, ki maawātan mo pabawriw? ¹¹Pirwahen ko na ibahey dyimo oyod. Ichirin namenayaw chapatak namen, kan ipaneknek namen naboya namen, ki nāw naya dyi nyo a anohdan. ¹²An ibahey kwaya dyinyo mapariparin do tanaya, ki anohdan nyo abaya, dyori a mangamangay dyi nyo a panganohdan so mapariparin do hanyit? ¹³Aba polos tawo a nangay do hanyit, an dyaw Tawowaya Yapod Hanyit a nangay do tanaya. ¹⁴Akmas Moyses do kaychowa paw do let-ang a nangibāyog so

⁹ 3:5 No bata dan kadwan a chakey na batahen dya, ki iyaw kapagbonyagaw no asa a tawo a mangipaboya so kapagbabāwi nad gatos na, as kan iyaw kaparin no Ispirito Santo a mangdalos so aktokto no nawri a tawo. Jn. 1:33; Mt. 3:11; Mk. 1:8; Lk. 3:16

sinan marem a bronsi,^r komwan anchiw kaibāyog da dyaken a Tawo a Yapod Hanyit do kros¹⁵ tan mabyay a abos pandan no aran sino a tawo a manganohed dyaken.

¹⁶ “Ta maynamot do rakoh a kadaw ni Āpo Dyos so tabo a tawotawo do lobongaya, tinoboy naw moybohaya Anak na.^s Ta an sino a manganohed dya, ki mapasyay pabanchi do Dyos a madosa, basbāli a matorohan so byay na abos pandan. ¹⁷Ta tinoboy aban Dyos Anak naya a mangay do lobongaya a mangokom so tawotawo, an dya nangay tan maisalakan sa a maynamot dya.

¹⁸ “As dawa, maikeddeng pabanchi a madosaw tawo a manganohed dya.^t Ki naokom dana saw tawotawowaya a dya manganohed, ta manganohed saba do moybohaya Anak no Dyos.

¹⁹ “As nyayaw paynamotan kaokoman tawotawo: Nangay danaw soho do lobongaya, ki maynamot do karahet no kaparin dan tawotawo, chinakakey daw sari kan sedang. ²⁰No tawotawo a mamarin so marahet, ki ipsok daw sedangaya. Maypasngen sabad sohwaya, ta chakey daba maipaboyaw marahet saya kaparin da. ²¹Ki siraw mamarinaw so oyod, maypasngen sad sohwaya tan malawag a maipaboya a yapod Āpo Dyos maganayaw a pinarin da.”

No Kapangipaneknek Ni Juan A Mamonyag So Maynamot Di Jesos

²² Katayoka no nawri, nangay sa Jesos kan siraw nanawhen naw do probinsya a Jodya. Minyan sa so nahay daw, kan namonbonyag sa^u so tawotawo. ²³Aran si Juan, ki namonbonyag do Enon a masngen do Salem, ta rakoh ranomaw daw, kan nasarosarono saw tawotawo a nangay di Juan a nagpabonyag. ²⁴Ki dyi pa nabahod do dawri si Juan.

²⁵ Ki do kayan daw daw, naypisa nachisogal saw kadwanaw a nanawhen ni Juan do asaw dyirad Jodyo saw a maynamot do dadakay daw a kaibidang a madalos do salapen Dyos.

²⁶ Dawa, nangay sad Juan, as nakabata da sya a kon da, “Mo Maistro, manakem moriw myanaw dyimo dwa kabtangaw no Jordan a oksong, iyaw inpaneknek mwaw dyamen? Naipadamagaw a mamonbonyag dana kono, kan aro sa kono mangay dya tawotawo!”

²⁷ Ki tinbay sa ni Juan a kāna, “On, abaw maparin asa tawo a komwan, an dya si Āpo Dyos manoroh. ²⁸Sichangori, inyo mismo a nangpaneknek so inbahey kwaw dyinyo do nakarahan a yaken abaw Kristo, ta tod naw yaken a tinoboy a nanmanma sakbay no kangay na. ²⁹Maipariho

^r 3:14 Nom. 21:4-9   ^s 3:16 No chakey na batahen “moybohaya Anak no Dyos,” ki iya lang mismo a myan do Dyos. Aran iraman na yaten a manganohed a anak no Dyos, ki si Jesos lang mismo a yapo do Dyos. Jn. 1:14; 1 Jn. 4:9   ^t 3:18 Mk. 16:16; Jn. 5:24   ^u 3:22 Siraw nanawhen ni Jesos namonbonyag so tawotawo. Jn. 4:2

nya do kasar no nobyo kan nobya. As iyaw masingedaw a sit no nobyo a para isagāna do dawri a kasar kan mangnanaya do nobyowaw, ki taywara masoyot anchan madngey naw chirinaw no nobyo. Komwan, maypataywaraw kasoyot ko. Ta an yaken, ki para isagāna dyirad tawotawo do kangayaw ni Kristo. ³⁰As dawa, sichangori, iya danaw maypaypasisita, as kan yaken, ki maypaypapos.”

No Tawo A Yapod Hanyit

³¹No tawo a yapod tanaya, ki nainlobongan, ta gagāngay na. Dawa, nainlobongan kapaychirin na, ta nawri lang chapatak na. Ki no Tawo a Yapod Hanyit, ki iyaw katotorayan do tabo. ³²Ipaneknek naw naboya naw kan nadngey naw do hanyit. Ki aran komwan, akmay abo polos manganohed do inbahebahey na saya. ³³Ki aran sino a manganohed do chirin na saw, paneknekan na oyod iyaw inchirin no Dyos. ³⁴Ta iyaw tinoboyaya ni Āpo Dyos, ki chirinen naw oyod a chirin ni Āpo Dyos, as kan iyaw tinorohan no Dyos so tabo panakabalin no Ispirito na. ³⁵Oyod a chadaw ni Āpo Dyos Anak naya, dawa, inpaitoray na dyaw no tabo. ³⁶No aran sino a manganohed do Anak no Dyos, ki myan byay na abos pandan. Ki an sino a dya manganohed do Anak naya, abanchiw nya byay na, basbāli a nāw nanchi a dosdosāen no Dyos a abos pandan.

Si Jesos Kan No Mabakesaw A Yapod Samarya

4 ¹Do dawri, nadamag dan Parisywaw a arwaro kono tawotawo a nangay di Jesos a nagpabonyag kan di Juan a Mamonyag. ²Ki mismo aba si Jesos namonbonyag so tawotawo, an dya siraw nanawhen naw.

³Dawa, do nakatonengaw syan Jesos so nya, komnaro do probinsya a Jodya, as kan naybidi do Galilya. ⁴Ki do dawri, machita magkelsat si Jesos do probinsya a Samarya.

⁵Dawa, nakarapit sa do Sikar, iyaw asaw a idi do Samarya do masngenaw do tana ni simna Jakob a inpatāwid na kaychowa di simna Jose a pōtot na.” ⁶Myan daw bobon a inpakawot ni simna Jakob do kaychowa pa. Naydisna si Jesos do katalinaw no bobon, ta nahopag a nayam, as kan makalo dana mayegen araw.

⁷Ki nahay abas dēkey, nawaraw asaw a mabakes a taga Samarya a mangay a mamoranom. Ki binatan Jesos dya a kāna, “Machinomak pa.” ⁸Naychatanyi a nabidin daw si Jesos, ta nangay saw nanawhen naw a gomnātang so kanen da do sintro.

⁹“On mo Āpo, ki asa kaya Jodyo. Maypāngo yaken pangdawan mo so inomen mo a asa akwa Samaritana?” kānan mabakesaw. Naklat,

v 4:5 Gen. 33:19; 48:21-22; Jos. 24:32

ta dadakay daban Jodyowaw machibibyang dyirad tawowaw a yapod Samarya.

¹⁰Ki tinbay ni Jesos a kāna, “An matonngan mo sawen an āngo sāgotaw no Dyos, as kan an chapatak mo sawen an sino ako a manahes dyimo so inomen, yaken ngataw panahsan mo so ranom, as kan itoroh ko dyimo ranom a manoroh so abos pandan a byay.”

¹¹Ki inatbay no mabakesaw a kāna, “Mo Apo, marahemayaw bobonaya kan abayaw pamoranom mo. Maypāngko kono kapanghap mos ranomaya a bata mwa manoroh so byay a abos pandan? ¹²Masirsirib kawri kan si kapoonan ta a si Jakob ah? On, ta iyaw nangipatawid dyamen so nya bobon a pakayapwan inomen da kan pōtot na saw kan siraw binyay na saw.”

¹³Ki binatan Jesos dya a kāna, “No minom so ranom a yapo do bobonaya, ki mirwa dananchi a mawaw. ¹⁴Ki no minom so ranom a itoroh ko, ki mawaw pabanchi a polos. Ta iyaw ranom a itoroh ko, ki mayparin anchi a akmay akbod do irahem na a dya mayachan kan manoroh dya so byay na abos pandan.”

¹⁵Ki binata no mabakesaw dya a kāna, “Aysa mo Āpo! Itoroh mo pa dyaken nawri a ranom tan dya ko na mawaw kan dya ko na pirmi a mangay dya mamoranom.”

¹⁶Ki binatan Jesos dya a kāna, “Yangay mwa manma tawagan kabahay mwaw as kapaybidi mo dya.”

¹⁷“Wā! Abaw kabahay ko,” initbay no mabakesaw.

“Na, oyod,” tinbay ni Jesos. “Abaw kabahay mo. ¹⁸Ki naypadima ka pabawri a nachikabahay, as kan iyaw mahakayaw a myan do bahay mos changori, ki taywaran kabahay mo? Dawa, oyod binata mwaya dyaken a abaw kabahay mo.”

¹⁹Ki tinbay no mabakesaw a kāna, “Āpo, madlaw kwaya imo, ki asa ka a propīta. Ari paw iyahes ko dyimo. ²⁰Iyaw nyaya tokon pinagdaydayawan dad Āpo Dyos no kapoonan namen saw. Ki āngo ta inyo a Jodyo, ki batahen nyo a do Jerosalem lang pagdaydayāwan di Apo Dyos?”

²¹Ki tinbay ni Jesos a kāna, “Anohdan mo nyaya a ibahey ko dyimo. Īto danaw oras a dya do tokonaya mana do Jerosalem pagdaydayāwan do Dyos Ama. ²²Ki inyo a taga Samarya, chapatak nyo abayaw daydayāwen nyo. Amnan yamen, chapatak namen iyaw daydayāwen namen, ta yapo dyamen a Jodyo^w kaisalakānan. ²³Ki aran akma saw, īto danaw oras kan narapit dana a iyaw Ispirito no Dyos a mangipakatoneng so oyod a maynamot dya, ki payparinen naranaw tawo a magdaydayaw do irahem no kapangtokto da. On, dayāwen danchiw Dyos a maynamot lang do panakabalin no Ispirito na, ta nawriw chakey no Dyos a kaidāyaw da

^w 4:22 Sal. 147:19-20; Isa. 2:3; Amos 3:2; Roma 3:1; 9:3-5

sya no tawotawo. ²⁴Si Ápo Dyos, ki Ispirito ngamin, as kan siraw oyod a magdaydayaw dya, ki machita a magdaydayaw sa a maitonos do oyod a inpakatoneng no Ispirito na.”

²⁵Ki binata dya no mabakesaw a kāna, “On, chapatak kwa mangay anchiw Mesias a mayngaran so Kristo. Ki anchan mangay, iyanchiw mangipaāwat a tabo dyaten so nya saya.”

²⁶Ki inatbay ni Jesos a kāna, “Iyaw bata mwaya, ki yaken a machisarsarita dyimo sichangori.”

²⁷Ki do dawri a oras, nawara saw nanawhenaw ni Jesos do yanan daw. Rakoh nakapakasdaaw da do kapachisarsaritaw ni Jesos do asaw a mabakes. Ki inahes dabab mabakesaw an āngo machita na, kan inyahes dabab Jesos an āngo ta nachisarsarita dya.

²⁸Sinpangan na, kinarwan mabakesaw poronom naw, as nakapaybidi nad sintro. Binata na dyirad tawotawo saw a kāna, ²⁹“May kamo, ta yangay ta chiban nangibaheyaw dyaken so tabo a kaparin ko. Malabit a iya ngataw Kristwaw a Mangisalakan.”

³⁰Ki do dawri, nagrobwat sad sintro, as nakangay dad yananaw ni Jesos.

³¹Do nakakaro danaw no mabakesaw do yananaw ni Jesos, inahwahok dan nanawhenaw si Jesos a kon da, “Mo Maistro, koman ka na.”

³²Ki binata ni Jesos dyira a kāna, “Ariw kanen ko a dyi nyo a chapatak.”

³³Do dawri, naysin-iiyahes saw nanawhen na saw a kon da, “Sino paro nanoroh so kanen na?”

³⁴Initbay ni Jesos dyira a kāna, “No kanen ko, ki iyaw kapangtongpal kos chakeyaw no nanoboyaw dyaken kan kapatayoka kos inpatarabāko naya dyaken. ³⁵No masanyib a panyinyirin nyo ki, ‘Apat paya kabohan sakbay no kapagranyi.’ Chiban nyo pa saw tawotawo saya a mangay dya. Maipariho saw nya dyirad naynoy saya a dāwa, kan maparin dana sa ranyen. ³⁶As dawa, mangay kamo a magranyi sichangori, kan torohan nanchinyo no Dyos so gon-gona nyo. Ta siraw tawotawo a maranyi nyo a mapanganohed dyaken, rawaten danchiw byay da a abos pandan. An komwan, mayengay sanchi a maragsakan naymohaw so chirin no Dyos kan nagranyiyaw so tawotawo. ³⁷Oyod panyinyirin nyowaw a kāna, ‘Asaw maymoha as matarek magranyi.’ ³⁸On, tobuyen koynyo a magranyi so dyi nyo a minohan. Ta matarek saw naymoha, ki ināpit nyo naylilidyat an daw,” binatan Jesos.

³⁹Ki do dawri a araw, aro saw Samaritano do Sikar a idi iyaw nanganohed di Jesos a maynamot do inpaneknekaw no mabakesaw a, “Inbahey na dyaken tabo a kaparin ko.” ⁴⁰Dawa, do nakawara daw do yanan da Jesos, chindaw da a omyan pa dyira. Ki nakey si Jesos, kan minyan pa dyira so dadwa karaw.

⁴¹Ki aro pa saw nanganohed di Jesos a maynamot do nakadngey daw so innanawo na dyira. ⁴²Ki binata dan tawotawo saw do mabakesaw a

kon da, “On, manganohed kami naya, ki maynamot pabad inpadāmag mwaw, ki maynamot ta yamen dana mismo nakadngey sya. Chapatak namen dana a iya a oyod Mangisalakanaw so tawotawo do lobongaya.”

Pyahen Jesos Iyaw Anak No Asa Magtoray

⁴³Katayokan dadwa karaw, komnaro sa Jesos do Samarya, as nakangay darana do Galilya no probinsya ni Jesos. ⁴⁴On, nangay si Jesos daw a maynamot ta chapatak na a mapadayawan abaw asa propita do mismo na idi, as kan iya mismo nangpaneknek so maynamot do dawri.

⁴⁵Do nakawara daw da Jesos do Galillya, rinawat dan tawotawowaw si Jesos a maynamot ta naboya da tabo makaskasdaaw saw a pinariparin na do nakangay daw no tawotawowaw a nachipista do Jerosalem so Pista no Nakahabasaw no Anghil.

⁴⁶Do dawri, naybidi sa Jesos do Kana do Galilya a napagbalbaliwan Jesos so ranom a pinayparin na palek. Ki myan do dawriw asa opisyal no gobyirno a maganyit so anak a mahakay do idi a Kapernaom. ⁴⁷Do nakadngey naw a naybidis Jesos do Galilya a yapod Jodya, yangay na chinichwas. Ki do nakadongso naw sya, nachikakaāsi di Jesos a mangay do Kapernaom tan pyahen naw anak naw, ta makey dana madiman.

⁴⁸Ki binata ni Jesos dya a kāna, “Namna! Inyo a tawotawo, anohdan nyo paro yaken an abo maboya nyo a milagro?”

⁴⁹Ki binata no opisyalaw a kāna, “Āpo, chāsi mo pa yaken. Mangay ka pa, ta makey danaw a madiman anak kwaw.”

⁵⁰Sinpangan na, binatan Jesos dya, “Mayam ka na, ta napyaw danaw anak mwaw.”

Ki nanganohed opisyalaw do inbaheyaw ni Jesos, kan nanyeng a komnaro a naybidi do bahay na.

⁵¹Ki do somaronwaw a araw do kayan na paw do rarahan,^x pinachibayat da dya no adipen na saw dāmag a napyaw danaw anak naw.

⁵²Sinpangan na, inahes no opisyalaw an āngō a oras nakapya na. Ki binata da dya a kon da, “Do kaala onaw kakoyab iyaw kabaw no kapagbara na.”

⁵³Ki nanakem no āmangaw no adekeyaw a nawri a oras nakaibaheyaw syan Jesos a, “Nypyaw danaw anak mwaw.” As dawa, nanganohed kan sira tabo pamilya naw.

⁵⁴Nyayaw chadadwa no makaskasdaaw a pagilasinan a pinarin Jesos do kayan naw do Galilya a yapod Jodya.

Pyahen Ni Jesos Iyaw Asa Mahakay

5 ¹Do nakapaypahabas no araw, nangay si Jesos do Jerosalem a nachipista do pista daw no Jodyo. ²Do dawri, do Jerosalem, myan

^x **4:51** No kabawa no Kana kan Kapernaom, ki makalo 32 kakilomitro.

asa linaw a masngen do yananaw no Rowangan Karniro. Ki nyaya linaw, pinangaranan das Betesda do chirin Jodyo. As do payis naw, myan daw dadima a pachisirongan.³ Siraw nya dadima pachisirongan, ki yanan aro saw a maganyit a tawotawo. Myan sa daw bolding, logpi, kan siraw paralitiko saw. [Panayahen da kono daw kakiboraw no ranomaw,⁴ ta batahen da a myan kono anghil a maypipisa mangay a mangkibor so ranomaw. Ki no makapanma kono a tomakbong do katayokaw no kakibor naw, ki iyaw mapyan do aran āngō a ganyit na.]^y

⁵Ki myan daw asa mahakay a maganyit, kan tatdwa poho dana kan wawaho a katawen a nāw na a maganyit. ⁶Ki do nakaboyaw sya ni Jesos a myan a maypoktd do dawri, napatakan na a nahay dana naganyit nawri a mahakay, ki inyahes ni Jesos dya, “Chakey moriw mapyan?”

⁷Tinbay no maganyitaw a kāna, “Āpo, abaw kasidong ko a mapangay dyaken do linawaya an makibor ranomaya. Naypira dana padasen ko tomakbong, ki ranan ko a maypasngen, ki panman da yaken.”

⁸Ki binata ni Jesos dya, “Maytēnek ka, as kakatkat mos nakaychehan mwaya, as kayam mo na.”

⁹Ki nanyeng a napyan mahakayaw. Inhap naw apin naw, as nakayam na. Pinarin Jesos nyaya do Araw a Kapaynaynahah dan Jodyo. ¹⁰Do nakaboya daw syan magtotorayaw no Jodyo, binata da do mahakayaw a napyan, “Ngayan mo? Ango paykatkat mos apin? Alla, baywan naw no linteg komwan do Araw a Kapaynaynahah!”

¹¹Ki initbay no napyanaw a kāna, “Naon ngamin, ata, nawryaw binatan tawowaw a napapya dyaken a katkaten ko apin kwaya, as kayam ko na.”

¹²Sinpangan na, inyahes da dya a kon da, “Sino nawri a tawo a nakabata dyimo so akma syaw a katkaten mo apin mo, as kayam mo?”

¹³Ki chapatak aban mahakayaw an sino napapyaw sya, ta aro saw tawotawo a naychipeh do dawri a linaw, as kan nasipsipolan nabaw kinwanan Jesos.

¹⁴Nahay abas dēkey, nadongso ni Jesos do Timplowaw iyaw no napyanaw. Binata na dya, “Chiban mo ah, ta napyan ka naya. Pirwahen mo pabanchiw maygatos, ta āngō nchan mangamangay dananchiw maparin dyimo.”

¹⁵Katayokan nawri, nayam mahakayaw a nangay dyirad totorayen daw no Jodyo, as nakaibahey na sya dyira a si Jesos sawen tawowaw a napapya sya.

¹⁶As dawa, nyaw paynamotan na a indadanes dan totorayen daw no Jodyo si Jesos, ta nakasoli sad nakapangpapya naw so maganyit do Araw a Kapaynaynahah.

^y 5:4 No myan do irahem no komwan, ki naitolas aba do kārwan a manyoskripto a Griego.

¹⁷Ki binatan Jesus dyirad Jodyowaw a kāna, “Si Āmang ko, ki nāw na mamarin so maganay do aran āngo a araw, kan machita tahatahan ko.”

¹⁸Maynamot do dawri, mangamangay danaw kakey da mangdiman sya, ta tinongpal nabaw dadakay daw no Jodyo do Arawaw a Kapaynaynahah, as kan maynamot ta inpariho naw inawan na do Dyos do kaibahey na sya a iyaw Dyos, ki Āmang na.

No Toray No Anak No Dyos

¹⁹Binatan Jesus dyirad Jodyo saw a kāna, “No ibahey kwaya dyinyo, ki oyod. Abaw maparin Anak do kaynaynawan na, ta nawriw parinen naw maboya naw a parinen Āmang na. Ta no parinen Āmang na, nawriw parinen na. ²⁰Ta oyod a chadaw ni Āmang Anak na, kan ipaboya na tabo pariparinan na do Anak na. On, sidongan na pa a mangipaboya dyinyo so mangamangay pa saw a milagro kan nyaya kapangparya na tan masdaawan kamo. ²¹Ta akmas parinen Āmang a mangpagongar so nadiman saw kan torohan na sas byay, komwan Anak a torohan na sas byay daw chakey naw a torohan. ²²As si Āmang abaw mangokom so tawotawo, ta intalek narana do Anak naw panakabalin a mangokom so tabo. ²³Tan komwan, tabo a tawotawo, dayāwen daw Anak a akmas kadāyaw daw si Āmang na. Iyaw dyaw a mangpadayaw do Anak naya, ki padayawan naba si Āmang na a nanoboy dya,” binata ni Jesus.

²⁴Tinongtong ni Jesus naychirin a kāna, “Nya ibahey ko dyinyo, ki oyod. No aran sino a mangadngey so chirin kwaya, as kan manganohed di Āmang ko a nanoboy dyaken, ki myan byay na abos pandan. Maikeddeng pabanchi a madosa, ta monot pabad rarahanaw a pakadimanan an dyi dana do rarahanaw a pakabyayan a abos pandan.

²⁵“Nya ibahey ko dyinyo, ki oyod. Íto danaw oras kan narapit dana a siraw tawotawo a naibidang a nadiman dana, ki madngey danchiw chirin no Anak no Dyos. As siranchiw mangadngeyaw a manganohed, ki mabyay sanchi. ²⁶Akmas Āmang a pakayapwan byay, komwan nakapayparin na dyaken a Anak na a manoroh so byay. ²⁷Intoroh na pa dyaken ni Āmang kalintegan a mangokom a maynamot ta yaken Tawowaw a Yapod Hanyit.^z

²⁸“Masdaaw kamo abad dyaya. Ta myan anchiw oras a siraw tabo a nadiman, ki madngey danchiw chirin ko, ²⁹as kan magongar sanchi a mohtot a yapo do pagtatanman da. On, magongar sanchi a mabyay a abos pandan namarinaw so maganay. As magongar sanchi a maikeddeng a madosa a abos pandan namarinaw so marahet.” Nyaw binata ni Jesus.

Siraw Mangpaneknek So Maynamot Di Jesus

³⁰Do dawri, tinongtong ni Jesus naychirin a kāna, “Abaw maparin ko a maychatanyi, ta mangokom akwaba, an dya iyaw nadngey kwaw a

^z 5:27 Dan. 7:13-14; Mt. 25:31-33; Mk. 8:38; Lk. 12:8-9

inbahey dyaken ni Āmang. No kapangokom ko, ki malinteg, ta chalakam kwabaw chakey ko, an dya iyaw chakeyaw no Dyos a nanoboy dyaken.

³¹“An yaken mangpaneknek so inawan ko, makaano-anohed aba a oyod. ³²Ki myan pa si Āmang ko a mismo a mangipaneknek so maynamot dyaken, kan chapatak ko a iyaw ibahey na maynamot dyaken, ki oyod. ³³Asa pa, nanoboy kamo na so nangay di Juan, ki aran si Juan, ki pinaneknekan naw oyod a maynamot dyaken. ³⁴Ki aran komwan, machita kwabaw tawo a mangpaneknek so maynamot dyaken. Tod ko a ipanakem dyinyo maynamot do inbahebaheyaw ni Juan a maynamot dyaken tan manganoched kamo kan maisalakan kamo. ³⁵Ta si Juan, ki akmay soho a nangsedang, as kan do dēkey a chimpo, chinasoyot nyo innanawo naw a nangsedang so aktokto nyo.

³⁶“Ki myan pamaneknek a malawlawag pa kan pamaneknekaw ni Juan. Ta siraw pariparineng kwaya a inpaipatongpal ni Āmang ko, ki siraw mangipaneknek a tinoboy na yaken, ³⁷kan si Āmang a nanoboy dyaken, iyaw mismo a nangipaneknek so maynamot dyaken. Ki nadngey nyo abaw timek na, as kan polos a dyi nyo a naboyaw kadyos na, ³⁸kan ari nyo pad rinawat minsahi ni Āmang do aktokto nyo, ta inanohdan nyo abaya yaken a tinoboy na.

³⁹“Oltimwayaw kagaget nyo a machinanawo so Masantwanaya a Tolas, ta nawryayaw sigoradwen nyo a pakachichwasan nyos byay nyo a abos pandan. Ki taywaran dya iyaw Masantwanaya Tolas mangipaneknek pa so maynamot dyaken? ⁴⁰As aran akmaya syay, alit naya chakey nyo abaw manganoched dyaken tan torohan koynuos byay nyo a abos pandan.

⁴¹“Chitahen kwaba padawayan da yaken tawotawo. ⁴²Ki an maynamot dyinyo, ki chapapatak ko myanaw do aktokto nyo a aba polos kadaw nyos Dyos. ⁴³Chako a nangay dya a pinakatoray ni Āmang ko a Dyos, ki rinawat nyo abaya yaken. Ki an myan matarek a mangay a mangipanpaneknek so bokod na a toray, iyayaw rawaten nyo. Ay samna!

⁴⁴“Maypāngō paro kapanganoched nyo dyaken an no moyboh a chitahen nyo, ki kadaydāyaw no kapayngay nyo a tawo dyinyo, as kan chalakam nyo abaw kapangahwahok yapo do moyboh a Dyos? ⁴⁵Iktokto nyo aba a idarom koynyo do salapen ni Āmang ko. Ta no nangidarom dyinyo, ki iyaw intolasaw ni Moyses a bata nyo a pagtalkan nyo. ⁴⁶An oyod a nanganohed kamo di Moyses, ki anohdan nyo pakono yaken, ta naytolas si Moyses so maynamot dyaken. ⁴⁷Ki an dyi nyo a anohdan saw intolas naw,

maypāngō kapanganohed nyod chirin kwaya?” Nyaw binata ni Jesos dyirad totorayen daw no Jodyo.

No Kapakan Ni Jesos Siras Dadima Ribo A Tawotawo

(Mt. 14:13-21; Mk. 6:30-44; Lk. 9:10-17)

6 ¹Do nakapaypahabas no araw,^a namtang sa Jesos do Minangaw a Galilya a pinangaranan das Minanga a Tiberyas. ²Minonot sa nanakey dyaw reprep saw a tawotawo maynamot ta naboya daw makaskasdaaw saw a pinarin na do nakapapya naw siras naychagaganyit saw.

³ Sinpangan na, do nakapakaraya daranaw da Jesos kan siraw nanawhen na saw, somnonget sa do asaw a paytokonan, as nakapaychadisdisna da daw.

⁴ Do dawri a chimpo, masngen danaw pista daw no Jodyo a Pistan Nakahabasaw no Anghilaw no Dyos.

⁵ Do dawri a paytokonan, inwaras ni Jesos kapanyideb na, ki naboya na saw reprepaw a tawotawo a manakenakey a maypypasngen dya. Binata na di Pilipi a kāna, “Dino paro panggatangan ta tan myan kanen dan tawotawo saya?” ⁶Ki do dawri, chapatak dana sigod ni Jesos pariparinan na, ki inyahes naw nyaya di Pilipi a pangsintiran na sya an āngō atbay na.

⁷Ki initbay ni Pilipi dya a kāna, “Ay, aran papira pa ribo panggatang ta, manawob aba aran taydedekeyen ta.”

⁸ Ki binatan Andres a asa dyirad nanawhenaw ni Jesos a kakteh ni Simon Pedro a kāna, ⁹“Aryaw asa barīto a naybahon so dadima lang a dedekey a tinapay kan dadwa dedekey a among, ki manawobori a kanen dan aro saya tawo? Polos!”

¹⁰ Ki binata ni Jesos dyira a kāna, “Anchi kamo! Paydisnahen nyo pa sa.” Do dawri a yanan, ki marahawa kan maganay katamtamkanaw. Dawa, pinaydisna da sa tabo tawotawowaw. No bidang no mahahakay lang, ki makalo a dadima ribo.

¹¹ Sinpangan na, inhap ni Jesos tinapayaw, as nakapagyaman na di Āpo Dyos. Inpaibōnong na dyirad nanawhen na saw do tawotawo saw a naychadisdisna. Komwan pinarin na do amongaw, as kan komninan saw tawotawo a manda do nakabsoy da tabo.

¹² Do nakabsoy daranaw no tabo tawotawo saw, binatan Jesos dyirad nanawhen naw a kāna, “Konokonen nyo saw panda daya tan dya sāyang.”

¹³ Dawa, inhap daw panda a dyi da napatawos no tawotawo saw. Ki nakakpeh sas asa poho kan dadwa kaalat a yapod nakchikchidaw a dadima a tinapay.

---

^a **6:1** Sakbay no nyaya, ki myan si Jesos do Jerusalem. Sinpangan na, do nakapaypahabasaw no kadwan saw a bohan, ki naybidi do probinsya naw a Galilya, as kan do dawri danaw nakapamtang na do minangaya.

¹⁴Do nakaboya daw no tawotawo saw so milagrwaw a pinarin Jesos, binatabata da a kon da, “Syirto a iya danaw nyayaw intolasaw ni Moyses do kaychowa pa a mangay a Propita do lobongaya.”^b

¹⁵Ki do nakadlawaw sya ni Jesos a chakey da piliten a payparinen a āri,^c naypaypasonget pa a maychatanyi.

No Kayam Ni Jesos Do Hapot No Ransom (Mt. 14:22-33; Mk. 6:45-52)

¹⁶Ki do kapaysarisari naranaw, minosok saw nanawhenaw ni Jesos do minangaw. ¹⁷Do nakawara daw, lomnogan sa do abangaw, as nakapamtang da a nangay do Kapernaom.^d Nahep dana do dawri, ki ari pa abo si Jesos dyira.

¹⁸Ki do nakapakabawa daranaw so dēkey, somniknan dana maykeykelsang, ta mayit danaw salawsawaw. ¹⁹Nakateng dana sa ngata so dadima mana anem a kakilomitro do nakaboya daw si Jesos a maypasngen dyira a mayam do hapotaw no ranom. Oltimo a nakamo da do dawri.

²⁰Ki binata ni Jesos dyira a kāna, “Mamo kamwaba, ta yakenaw si Jesos.”

²¹Do nakadngey daw sya, nasoyot sa a napasakay si Jesos do logan daw. Ki do dawri, nabebel sa a nakarapit do kwanan daw.

No Kakadyaw Dan Tawotawowaw Si Jesos

²²Do somaronwaw a araw, siraw tawotawowaw a nabidin do kabtangaw no minanga, pinanapanaya das Jesos. Nanakem da a asa lang abang a nakapondo daw do kamahepaw, as kan chapatak da a nachirayay abas Jesos a nachilogan dyirad nanawhen naw, ta sira lang komnaro.

²³Sinpangan na, nawara saw kadwanaw a abang a yapo do idyaw a Tiberyas. Nakaraya sa do masngenaw do kinanan daw no aro saw a tawotawo so tinapay do katayokaw no kapagyaman Jesos di Āpo Dyos.

²⁴Ki do nakadlaw daw a abo danas Jesos kan nanawhen na saw do dawri a yanan, nachabang sa a nangay a nangkadyaw dyira do Kapernaom.

No Pangarig A Maynamot Do Tinapay

²⁵Ki do nakaboya daw si Jesos no tawotawowaw do kabtangaw no minangaw do idi a Kapernaom, binata da dya a kon da, “Mo Maistro, kāngo nakangay mo dya?”

²⁶Ki initbay ni Jesos dyira a kāna, “No ibahey kwaya dyinyo, ki oyod. Nawriw kadyawan nyowaya dyaken maynamot aba ta naboya nyo makaskasdaaw saw a pagilasinan, an dya iyaw nakapakan kwaw dyinyo

^b 6:14 Deot. 18:15-18   ^c 6:15 Jn. 1:49; 18:36-37   ^d 6:17 Pinarin daw komwan, ta nawri danaw bilinaw ni Jesos dyira. Mk. 6:45

so tinapay kan nabsoy kamo. ²⁷Mariribokan kamo aba maynamot do chabyay nyo a mararayaw do tanaya, basbāli a kadyawen nyo chabyay nyo a dya mararayaw a manoroh so byay nyo a abos pandan. Ta yaken a Tawo a Yapod Hanyit, ki manoroh ako dyinyo so nya chabyay nyo, ta inpaboya danaw ni Āpo Dyos a Āmang ko a nahwahok dana a maynamot dyaken.”

²⁸Ki inyahes da dya a kon da, “Āngo paro maganay a parinen namen tan tongpalen namen chakey ni Āpo Dyos?”

²⁹Ki initbay ni Jesos dyira a kāna, “No chakey no Dyos, ki iyaw no kapanganohed nyo dyaken a tinoboy na.”

³⁰Ki pinirwa darana inyahes a kon da, “Na, an komwan, āngō makaskasdaaw a pagilasinan a ipaboya mo dyamen tan anohdan namen imo? On, āngō paw parinen mo? ³¹Ta aran si Moyses do kaychowa paw do let-ang, ki pinakan na saw kapoonan namenaw so māna. Ta myan naitolas do Masantwan a Tolas a kāna, ‘Tinorohan na sa so chabyay da a yapod hanyit.’ ”^e

³²Ki do dawri, initbay ni Jesos dyira a kāna, “No ibahey kwaya dyinyo, ki oyod. Si Moyses abaw nanoroh dyinyo so chabyay a yapod hanyit, an dya si Āmang ko a Dyos. On, iya paw manoroh dyinyo sichangori so oyod a chabyay nyo a yapod hanyit. ³³Ta iyaw oyod a chabyay a itoroh no Dyos, ki iyaw yapod hanyit a manoroh so byay a abos pandan dyirad tabo tawotawo.”

³⁴Ki binata da dya a kon da, “Āpo, kanayon mo pa itoroh dyamen nawri a chabyay.”

³⁵Ki tinbay san Jesos a kāna, “Yaken chabyayaw a manoroh so abos pandan a byay.^f Aran sino a tawo a mangay dyaken a manganohed, mapteng pabanchi, as kan mawaw pabanchi a polos.

³⁶“Ki akmas inbahey ko naw dyinyo a aran maboya nyo yaken, alit na dyi kamo a manganohed. ³⁷Aran sino a italek ni Āmang dyaken, ki mangay sanchi dyaken, as kan aran sino a mangay dyaken, ki boyawen ko abanchi a polos. ³⁸Ta gominchin akwaba a yapod hanyit tan mangay ako a mamarin so chakey ko, an dya iyaw chakeyaw ni Āmang a nanoboy dyaken. ³⁹Iyaw nyaw chakeyaya no nanoboyaw dyaken, ki iyaw kaaywan ko siras tabo tawotawo saya a intalek na dyaken tan dya mabo aran asa, basbāli a pagongaren ko sanchi do kapanawdyan araw. ⁴⁰Ta no chakey ni Āmang ko, ki no tabo a mangbigbig dyaken a yaken Anak na kan manganohed dyaken, ki myan anchiw byay da abos pandan, as kan yaken a mismo, ki pagongaren ko sanchi do kapanawdyan araw.” Nyaw binata ni Jesos dyira.

⁴¹Do dawri, dinomodom das Jesos no Jodyowaw a maynamot do nakaibahey naw sya a iya danaw chabyay a yapod hanyit. ⁴²Binatabata da

^e 6:31 Eks. 16:4   ^f 6:35 Jn. 6:51; 8:12; 10:7, 9, 11, 14; 11:25; 14:6; 15:1, 5

a kon da, “Iyabawri si Jesos a baro ni Jose? Chapatak tabawri sa āmang kan ānang na? Na, an komwan, āngo ta ibahey na a iya, ki yapod hanyit?”

⁴³Ki binata ni Jesos dyira a kāna, “Omhes kamo pa madomodom! ⁴⁴Abaw makangay dyaken tan manganohed, an dya pasngenēn Āmang ko a nanoboy dyaken, as kan pagongaren konchi do kapanawdyan araw. ⁴⁵Ta myan naitolas do tolas daw no propīta saw a kāna, ‘Tabon tawotawo, ki nanawhen sanchi no Dyos.’^g Siraw tabo a mangadngey kan machinanawo so chakey ni Āmang ko, ki mangay sanchi dyaken. ⁴⁶Ki chakey naba batahen a myan danaw nakaboya si Āmang. Ta iyaw yapod mismo a yanan no Dyos, iya lang nakaboya si Āmang. ⁴⁷No ibahey kwaya dyinyo, ki oyod. Iyaw tawowaw a manganohed dyaken, ki myan dyaw byay a abos pandan. ⁴⁸Yaken chabyayaw a manoroh so abos pandan a byay. ⁴⁹Oyod a siraw kapoonan nyo saw, kinan daw māna a naychahesday do let-ang, ki alit na nadiman sa tabo. ⁵⁰Ki iyaw nya chabyay a ibahey ko dyinyo sichangori, ki iyaw oyod a chabyay a yapod hanyit. Siraw koman so nya kanen, ki polos sanchya dya madiman. ⁵¹Yaken nawri a sibibyay a chabyay a yapod hanyit. Aran sino a koman so nyaya kanen, ki myan byay na abos pandan. Iyaw kanenaya bata ko, ki iyaw inawan ko a itoroh ko tan mabyay sa tabo tawotawo.” Nyaw binata ni Jesos.

⁵²Ki maynamot do dyaya a chinirin ni Jesos, minirwa dana komnohat kapagsosogal dan Jodyo saw, kan binatabata da a kon da, “Maypāngō paro kaitoroh no nyaya tawo so inawan na a kanen ta?”

⁵³Ki binata ni Jesos dyira a kāna, “No ibahey kwaya dyinyo, ki oyod. An dyi nyo a kanen inawan ko a Tawo a Yapod Hanyit, as kan an dyi nyo a inomen raya ko, ki aba polos dyinyo byay a abos pandan. ⁵⁴Ta no koman so inawan ko kan minom so raya ko, ki myan anchiw byay na abos pandan, as kan pagongaren konchi do kapanawdyan araw. ⁵⁵Ta no inawan ko iyaw oyod a kanen, as no raya ko iyaw oyod a inomen. ⁵⁶Ta no koman so inawan ko kan minom so raya ko, ki nāw na dyaken, as nāw ko dya. ⁵⁷Maybibayay ako a maynamot di Āmang ko a nanoboy dyaken, ta iyaw pakayapwan byay. Komwan anchiw koman so inawan ko, ta mabyay anchi a maynamot dyaken. ⁵⁸Yaken iyaw nya oyod a chabyay a yapod hanyit. Kapariho kwabaw no māna a kinan dan kapoonan nyo saw, ta nadiman dana sa. Ki no koman so nyaya a kanen a itoroh ko, ki mabyay anchi a abos pandan.”

⁵⁹Inanawo saw nyaya ni Jesos dyirad Jodyowaw do sinagoga daw do idyaw a Kapernaom.

No Kaipodno Ni Pedro So Kadyosaw Ni Jesos

⁶⁰Do dawri, do nakadngey dan nachirayarayayaw di Jesos so chirin naw dyira, binatabata dan kārwanaw dyira a kon da, “Samna! Taywara sayaw nya inanawo na! Sino paro makey a monot so komwan?”

^g 6:45 Isa. 54:13

61 Ki aran abo nangibahey dya, chinapatak ni Jesos nya dinomodom da. As dawa, inbahey na dyira a kāna, “Nyawriw mapakachichad dyinyo a dyi nyo a onotan dyaken? 62 An komwan, āngō paro mabata nyo an maboya nyonchi yaken a Tawo a Yapod Hanyit do kapaybidi kwaw do sigodaw a yanan ko do hanyit? 63 No manoroh so byay, ki no Ispiritu no Dyos, ta aba polos panakabalin no tawo a manoroh so byay. Iyaw inchirin kwaya dyinyo, ki iyaw mangipakatoneng dyinyo so Ispiritwaya no Dyos a manoroh so byay a abos pandan. 64 Ki aran komwanaya, ki myan saya dyinyo dya manganohed.” Ta sigod a chinapatak ni Jesos do kasiknan na paw an sino saw dya manganohed kan sinonchiw manglipotaw sya. 65 Binata pa ni Jesos a kāna, “Nyaw paynamotan ko a nangibahey dyinyo a abaw makapanganohed dyaken, an dya pasngenēn Āmang ko.”

66 Nakayapo do dawri, aro dyirad minonotaw di Jesos naybidi, kan tinongtong da pabaw minonot dya.

67 As dawa, inyahes ni Jesos dyirad asa poho saw kan dadwa nanawhen na a kāna, “Aran inyo? Machisyay kamo nawri dyaken ah?”

68 Ki tominbay si Simon Pedro a kāna, “Mo Āpo, sino paw matarek a kwanan namen an myan dyimo chirin a manoroh so byay a abos pandan? 69 An yamen, manganohed kami dyimo kan masigorādo namen a imo iyaw Masantwanaw a tinoboy no Dyos.”

70 Ki tominbay danas Jesos dyira a kāna, “Yaken namidi dyinyo a asa poho kan dadwa. Ki aran komwan, alit na myan asa dyinyo a akmas pangtoktwan Satanas!”

71 No chakey na batahen ni Jesos dya, ki si Jodas a pōtot ni Simon Iskariote. Iyaw nyaw asa dyirad asa poho saw kan dadwa a nanawhen na a manglipot anchi sya.

Siraw Mahahakay Saw A Kakakteh Ni Jesos

7 1 Katayoka no nya, minidibidi si Jesos do probinsya a Galilya.

Chinakey nabaw kominwan do Jodya, ta siraw totorayen daw no Jodyo saw daw, ki panapanayahen da a dimanen.

2 Ki do kasngen danaw no pista dan Jodyo a Pistan Kapaychabengbeng^h 3 binata dan mahahakayaw a kakakteh ni Jesos dya a kon da, “Komaro ka pakono dya, as kan may kad probinsya a Jodya tan siraw mononotaya dyimo, ki maboya daw makaskasdaaw saya a pariparin mo. 4 Ta iyaw tawo a chakey na magdinamag, machita ipaboya naw makaskasdaaw saw a parinen na do tabo tawotawo. Aysa! An nāw mo do asa yanan, maypāngō a mapatakan tawotawo pariparin mo?” 5 Binata daw komwan ta aran sira a mismo a kakakteh ni Jesos, ki manganohed saba dya.

6 Ki binata ni Jesos dyira a kāna, “On, mangay kamo an inyo, ta makangay kamo do aran āngō a oras a chakey nyo. Ki an yaken, ari pad

^h 7:2 Nya pista, ki pakanaknakman dan Israelita saw so nakasdep daw do Kanaan a yapod let-ang. Leb. 23:33-36; Deot. 16:13-15

marapit kosto a oras ko a mangtongpal so plano no Dyos. ⁷No tawotawo saya do lobongaya, ipsok dabaynyo. Ki an yaken, ipsok da yaken, ta pirmi ko a ipaneknek dyira a marahet kaparin daw. ⁸On, manma kamo na a machipista. Makey akwaba machangay dyinyo sichangori, ta ari pad narapit orasaw a inkeddeng no Dyos.”

⁹Nakatayokaw ni Jesos a nakabata so nyaya, nabidin pad probinsyaw a Galilya.

No Kapachipista Ni Jesos Do Pista No Kapaychabengbengbeng

¹⁰Do nakakaro daranaw no kakakteh na saw a nangay a nachipista, sililimed a miniras si Jesos dyira.

¹¹Ki do dawri, chinichichwas das Jesos no totorayen daw no Jodyo do pagpistaan daw, ki nadongso daba. Binata dad katakatayisa dyira, “Dino paro yanan no nawri a tawo?”

¹²Ki siraw kārwan daw no tawotawo a nachipista daw, ki madomodomo sa, as kan matatarek paysin-aarasaasan da a maynamot di Jesos. Binata dan kadwan saw a maganay katatawo na. Ki binata dan kadwan saw a kon da, “Pi! Taywaran dyi na al-allilawen saw tawotawo?”
¹³Ki aran komwan a paysin-aarasaasan da, inpadlaw dabad kārwan tawotawo, ta chamo da saw totorayen daw no Jodyo.

¹⁴Ki do araw danaw a panghonghobokan no pista, nangay si Jesos a nangnanawo so tawotawo do Timplo. ¹⁵Ki siraw totorayen daw no Jodyo, ki nasdaaw sa. Binatabata da a kon da, “Dino paro nanghapan no nya tawo so chapatak na saya a polos a dya nagad-adal?”ⁱ

¹⁶Ki initbay ni Jesos dyira a kāna, “No inanawo kwaya, ki yapo aba do bokod ko a pangtoktwan, an dya yapo do Dyos a nanoboy dyaken. ¹⁷Iyaw tawo a monot do chakey no Dyos, ki chapatak naw inanawo kwaya an yapod Dyos mana yapod bokod ko a toray. ¹⁸Iyaw tawowaw a maychirin a yapo do bokod na a sirib, ki maychichwas so bokod na pakaidayawan. Ki iyaw maychichwas so kaidāyaw no nanoboyaw dya, ki maychirin so maynana oyod kan aba polos bayataw na. ¹⁹Intoroh abawri dyinyo ni Moyses iyaw linteg? Ki abaya polos aran asa mangtongpal dyinyo. An anohdan nyo nawri a linteg, āngō ta chakey nyo yaken a dimanen.”

²⁰Ki initbay dan tawotawo saw di Jesos a kon da, “Ay samna! Intorayan naya imo no marahet a ispirito! Sino kono mangranta a omdiman dyimo?”

²¹Ki tinbay sa ni Jesos a kāna, “Pinapya ko asa tawo do Araw no Kapaynaynahah, ki chinasdaaw nyo a tabo. ²²Ki aran inyowaw, ki myan

ⁱ **7:15** No kapakaāwat dan totorayen saw no Jodyowaw, ki abaw matarek a pakayapwan sirib, an dya yapo do iskwila da. Dawa, an dya magadal asa tawo dyira, tod na kono a pakbokboden chirin na do dangoy na. Ki tinbay sa ni Jesos a si Āpo Dyos a mismo pakayapwan tabo sirib na. Jn. 5:30; 7:16; 8:28; 12:49; 14:10, 24

parinen nyo do Arawaya no Kapaynaynahah, ta myan bilin nyo a yapod Moyses a maynamot do kapagkogit a tinawid na yapod kapoonan nyo saw. On, ta an marapit chawawahwaw a araw no anak nyo a mayanak, ki kogiten nyo a aran nawri a araw, ki iyaw Arawaw no Kapaynaynahah. ²³ Changori, an nyaw parinen nyo do partis no inawan no adekey do Araw no Kapaynaynahah tan dya mararayaw Linteg ni Moyses, āngō ta isoli nyo yaken an mapapya kos tabo a inawan no tawo a maganyit do Araw no Kapaynaynahah? ²⁴ Tod kamo aba mangokom so kaparin tawotawo a maynamot lang do naboya nyo, an dya okomen nyo sa sigon do oyod?”

No Kaiyahahes Da So Nakayakayapwan Ni Jesos

²⁵ Ki do dawri, inyaheyahes dan kadwan saw a tawotawo a myan do Jerosalem a kon da, “Samna! Iyabawriw nyaw chakey daw a dimanen? ²⁶ Ki chiban nyo pa! Tori danaya daw a maychirichirin do salapen no aro saya a tawotawo, as asyo daya matbay no totorayen ta saya so pangkontra da so ibahebahey naya. Namna! Mabigbig darana paro a iya danas Kristo a Mesias? ²⁷ Katen, ta chapatak ta nayaw no nakayapwan nyaya tawo. Ki anchan mangay si Kristo, abaw makapatak sya an dino pakayapwan na.”

²⁸ Tinongtong ni Jesos nangnanawo do Timplowaw do Jerosalem, kan kinalyak na a kāna, “Batahen nyo a chapapatak nyo yaken, as kan chapapatak nyo nakayapwan ko. Ki iyaw kaoyodan na, nangay akwaba dya lobong do bokod ko a toray, ta myan matarek a nanoboy dyaken, as kan iya, ki oyod. Ki an inyo, ki chapapatak nyo aba iya. ²⁹ Amnan yaken, ki chapapatak ko Dyos, ta yapo ako dya kan tinoboy na yaken.”

³⁰ Maynamot do dyaya a chinirin na, pinadas da a tiliwen. Ki abaw nakaparin sya, ta ari pad narapit no kostwaw a oras a inkeddeng no Dyos.

³¹ Aran komwan, aro saw tawotawo a nanganohed dya, ta binatabata da a kon da, “Anchan mangay Kristo a Mesias, makaparin paro so arwaro kan nya saya makaskasdaaw a pariparinen no nyaya tawo? Ay engga!”

No Katoboy Das Mangtiliw Di Jesos

³² Do dawri, nadngeyan dan Parisyo saw no inyar-arasāas daw no tawotawowaw a maynamot di Jesos. As dawa, nanoboy sa kan siraw matotohos saw a papadi so mangtiliw di Jesos a siraw magbanbantayaw so Timplowaw.

³³ Ki maynamot do dawri, binata ni Jesos a kāna, “Dēkey danaw kayan ko dyinyo, as kapaybidi ko nanchid nanoboyaw dyaken. ³⁴ Syirto a chichichwasen nyonchi yaken, ki machichwasan nyo pabanchi yaken, as kan makangay kamo pabanchi do dawri a yanan ko.”

³⁵ Siraw totorayen da saw no Jodoxy a myan do dawri, ki naysin-iiyahes sa a kon da, “Samna, dino paro ngayan naya a dyi tanchi a machichwasan? Mangayorid mabawa saya tanatana dan Dya-Jodoxy a

naychawpitan dan rarayay ta saw a Jodyo ah, tan mangnanawo dyirad Dya-Jodyo? ³⁶Āngō chakey naya batahen a, ‘Chichichwasen nyonchi yaken, ki machichwasan nyo pabanchi yaken, as kan makangay kamo pabanchi do dawri a yanan ko?’”

No Pangarig Do Akbod A Nāw Na Moyog

³⁷Do kapanawdyan danaw no araw no pista da, iyaw kangitingitenaw, naytēnek si Jesos do Timplowaw, as nakapakalyak na naychirin a kāna, “Iyaw tawo a mawaw, ki mangay pakono dyaken a minom. ³⁸Ta naitolasaw do Masantwan a Tolas a kāna, ‘No manganohed dyaken, ki myan anchi dyaw manoroh so byay a maiyarig do ranom a nāw na tombod dya.’ ”^j ³⁹Ki no chakey na batahen Jesos do dya, ki iyaw no Ispiritaww no Dyos a rawaten danchi no manganohed dya. Ta do dawri, iyaw Ispiritu no Dyos, ki ari pad naitoroh dyira a maynamot ta ari pad naitan-ok si Jesos a maynamot do kadiman na kan kapaybidi na do hanyit.

No Kapagsosopyat Da A Maynamot Di Jesos

⁴⁰Do dawri, myan saw kadwan a tawotawo daw a nakadngey so nya chinirin ni Jesos. Dawa, binata da a kon da, “Oyodaya nyaw Propitaw no Dyos a inkari na tobuyen dyaten!”

⁴¹Myan pa saw kadwan a nakabata sya a kon da, “Iya, ki si Kristo!”

Ki myan saw matarek a machikontra dyira a batahen da a kon da, “Namna enggaya! Aryoriw Kristo a yapo do Galilya? ⁴²Naitolas abawri do Masantwan a Tolas a yapo do kapotōtan Dabid si Kristo kan mayanak do Betlehem a idi ni Dabid?”

⁴³Dawa, matatarek binatabata dan tawotawowaw maynamot di Jesos.

⁴⁴Myan saw makey a mangtiliw dya, ki abaw nakaparin sya.

Siraw Totorayenaw No Jodyo A Dya Manganohed Di Jesos

⁴⁵Sinpangan na, do nakapaybidi daw no magbanbantayaw so Timplo, inyahes dan matotohos saw a papadi kan siraw Parisyowaw dyira a kon da, “Āngō ta tiniliw nyo aba?”

⁴⁶“On, ata, maychiy chirinaw so makaskasdaaw nawri a tawo, as kan ari pad abo nadngey namen a komwan,” kon da.

⁴⁷Ki inyahes dan Parisyowaw dyira a kon da, “Na! Aran inyori, ki napaychawaw naranawri nyo ah? ⁴⁸Myan danawriw napatakan nyo a

^j 7:38 Sigon do dadakay dan Jodyo do dyaya a pista, ki mangay sa mamoranom do Linaw a Siloe, as kan idāton daw ranomaw a inhap da di Āpo Dyos a pakakanakman das pinarinaw ni Moyses do kayan daw no kapoonan da saw do let-ang do kaychowa. Eks. 17:1-7; Isa. 12:3-6; 44:3; 55:1; 58:11; Esek. 47:1-12; Jn. 4:10

aran asa dyamen a pangolwen mana Parisyo a nanganohed dya? ⁴⁹Sira lang nanganohed dyaw sinsinan saw a tawotawo, ta abaw chapatak dad linteg taw a yapod Moyses. Ari dana sa do abay no Dyos.”

⁵⁰Ki myan dyiraw asa Parisyo a mayngaran so Nikodemo, iyaw nangayaw di Jesus do kachwaw.^k Binata na dyirad rarayay na saw a kāna, ⁵¹“Sigan do linteg ta, ki maipalobosori dyaten mangeddeng so tawo a dyi ta pa nadngey kan napatakan oyod a kaparin na?”

⁵²Ki do dawri, magngargaretnget sa tominbay dya a kon da, “Na, aran imori ah, ki taga Galilya ka? Chichwasen mo do Masantwan a Tolas tan mapatakan mo a polos a dya yapod Galilyaw propita no Dyos.” ⁵³Do dawri, somnabat sa katakataysa do bahabahay da.^l

Iyaw Mabakes A Nachikamalala

8 ¹Do dawri, nangay si Jesus do Tokon a Olibo. ²Ki do kamabekasanaw, minhep si Jesus a naybidi do Timplo. Nangay sa dyaw aro saw a tawotawo, kan nasidisidin sa mindibon sya. Do dawri, naydisna si Jesus a nangnanawo dyira.

³Ki do kadama naw a mangnanawo dyira, myan saw mamaistrowaw no Linteg ni Moyses kan siraw Parisyowaw a nangyangay dya so asa mabakes a natiliw da a madama machikamalala. Pinatēnek dad salapenaw no aro saw a tawo.

⁴As nakabata da sya di Jesus, “Maistro! Natiliwanaw nya mabakes a madama a machikamalala. ⁵Sigan do Lintegaw ni Moyses, siraw mababakes a mamarin so nya, ki machita magsidan sa so bato mandad kadiman da. Ki imom Maistro, āngo mabata mo?”

⁶Ki binata daw nyaya a pangasdok das Jesus tan myan paynamotan da mangidarom sya.

Ki inatbay saba ni Jesus. Tod a nagrokob kan pinaytolas naw kakamay nad tana. ⁷Ki do kaipapati daw sya a iyahes dya, naytēnek si Jesus, as nakabata na sya dyira a kāna, “Sigi, an myan dyinyo abos gatos, iyaw manma mangagsid sya.”

⁸Nakabata naw syaw, minirwa dana nagrokob kan pinaytolas naranaw kakamay nad tana. ⁹Ki do nakadngey daw so inbahey naw, in-īnot sa naychayayam a yapod katotonongan da saw nandad ka si Jesus danan nabidin kan mabakesaw a maytēnek do salapen naw. ¹⁰Naytēnek si Jesus, as nakabata na sya dya a kāna, “Dino nangayan dan mangokomaw dyimo?”

¹¹“Nayam dana saw a tabo mo Āpo,” initbay no mabakesaw.

“Aran yaken, okomen kwaba imo. Mayam ka na, ki tongtongan mo pabaw maygatos,” binata ni Jesus.

No Kapachipariho Ni Jesus Do Soho

¹²Do nakapirwa danaw ni Jesus a naychirin dyirad tawotawowaw, binata naw nyaya a pangarig a kāna, “Yaken soho a mangsedang so

^k 7:50 Jn. 3:1-21   ^l 7:53–8:11 Siraw dāmo saw a manyoskripto, abo saw nya birsikolo.

pangtoktwan tawotawo do lobongaya.^m No monot dyaken, ki mayam pabanchid kasarisaryan, ta myan dana dyaw soho a manoroh so byay.”

¹³ Do dawri, binata dan Parisywaw di Jesos a kon da, “Kaynaynawan mwayaw mangipaneknek so inawan mo. Maddi ah! Maypāngō a anohdan namen imo?”

¹⁴ Ki tinbay sa ni Jesos a kāna, “Aran paneknekan ko inawan ko, oyodayaw ibahey kwaya, ta chapatak ko nakayapwan ko kan kwanan ko. Ki inyo, chapatak nyo aba polos nakayapwan ko kan dino kwanan ko. ¹⁵ As iyayaw kapangokom nyowaya, ki yapwaya do pangtoktwan tawotawo. Ki amnan yaken, mangokom akwaba aran sino. ¹⁶ Ki amnan mangokom ako, no kapangokom ko, ki malinteg maynamot ta maychatanyi akwaba, ta si Āmang a nanoboy dyaken iyaw rarayay ko. ¹⁷ Ta aran do linteg nyo, ki myan naitolas a an myan paneknekan dadwa as pariho inbahey daw, naibidang dana kosto nawri. ¹⁸ Komwan dyaken, ta dadwa kami a mangipaneknek: yaken as kan si Āmang ko a nanoboy dyaken, iyaw rarayay ko.”

¹⁹ Sinpangan na, binata dan Parisywaw di Jesos a kon da, “Namna! Dino yanan āmang mo?”

Ki tominbay si Jesos dyira a kāna, “Chapatak nyo abaya yaken, as dawa, chapatak nyo abas Āmang ko. An chapatak nyo sawen yaken, ayket, chapatak nyos Āmang ko.”

²⁰ Inbahey ni Jesos nya do kapangnanawo naw do Timplo do masngenaw do paglimosan daw. Ki aba dyiraw mintiliw sya, ta ari na pad narapit kostwaw a oras na a inkeddeng no Dyos.

No Kaibahey Ni Jesos An Sino Iya Kan Dino Nakayapwan Na

²¹ Pinirwa danan Jesos naychirin dyira a kāna, “Komaro akonchi dya, as kan chichichwasen nyonchi yaken, ki tod kamonchi a madiman a dya mapakawan do gatos nyo. On, polos a dyi kamo a makangay do kwanan ko.”

²² Do nakadngey daw sya, naysin-iiyahes saw totorayen daw no Jodyo a kon da, “Namna! Dimanen na ngataw inawan na ah? As dawa, batahen na a polos a dyi tanchi a makangay do kwanan na.”

²³ Ki tominbay si Jesos dyira a kāna, “Yapo kamo do tanaya. Ki an yaken, ki yapo ako do tohos do hanyit. Inyo, ki dyira naynyo no lobongaya. Ki an yaken, ki engga. ²⁴ Nawriw inbaheyan kwaya sya dyinyo a madiman kamonchi a dya mapakawan do gatogatos nyo. Ta an dyi kamo a manganoched dyaken a yakenⁿ danaw batabatahen kwaya dyinyo, ki sigorādohen ko a madiman kamonchi.”

^m 8:12 Jn. 1:4-5; 9:5; 12:46   ⁿ 8:24, 28 Mana “yaken, ki yaken.” Eks. 3:14; Jn. 8:58; 13:19; 18:4-6

25 “Na, sino ka ta dawa?” inyahes da dya.

Ki tominbay si Jesus dyira a kāna, “Samna! Iyaw inbahey kwaw dyinyo, ki matarek aba do sigodaw a inbahey ko. 26 As an maynamot dyinyo, aro saw chakey ko a dilawen a okoman dyinyo. Ki no lang ibahey ko dyirad tawotawo saya, ki iyaw nadngey kwaw a yapod nanoboyaw dyaken, ta no ibahey na, ki oyod.”

27 Tabo dan nakadngeyaw so nya, polos a dyi da natonngan a si Āmang na a Dyos iyaw ibahebaheyaw ni Jesus. 28 Dawa, binata ni Jesus dyira a kāna, “Anchan ibāyog nyonchi yaken do kros a Tawo a Yapod Hanyit, matonngan nyonchiw oyod a yaken^o binata kwaya. On, chapatak nya nanchi a aba polos parinen ko a maynamot do bokod ko a kapangtokto, basbāli a ibahebahey ko iyaw no innanawowaw dyaken Āmang ko. 29 Ta iyaw nanoboyaw dyaken, ki nāw na myan dyaken. Sinyay naba yaken, ta nāw ko a parinen iyaw makahwahok dya.”

30 Do dyaya inbahey ni Jesus, ki aro saw nanganohed dya.

No Kawayawaya Nanchi Dyinyo No Oyod

31 Do dawri, binata ni Jesus dyirad Jodyo saw a nanganohed dya a kāna, “An nāw nyo a onotan inanawo kwaya, inyo a oyod nanawhen ko.

32 Matonngan nyo nanchi w oyod a maynamot dyaken, as kan iyaw nya oyod, ki wayawayaan nanchinyo.”

33 Ki tinbay da a kon da, “Namna! Kapotōtan naw yamen Abraham kan aryoriw nangadipen dyamen? Maypānggo bata mwaya a mawayawayaan kaminchi?”

34 Dawa, binata danan Jesus dyira a kāna, “No ibahey ko dyinyo, ki oyod. No aran sino a maygaygatos, ki adipen gatos. 35 Ta no adipen, ki machironronot abad pamilya, ki iyaw anakaw, nāw na do pamilya. 36 Dawa, an yaken a Anak no Dyos mangwayawaya dyinyo do gatogatos nyo, ki mawayawayaan kamo a oyod. 37 Chapatak ko a kapotōtan naynyo ni Abraham, ki chakey nyo yaken a dimanen maynamot do kaskeh nyowayas inanawo kwaya. 38 Nawriw ibahey ko dyinyo inpaboyaw dyaken Āmang ko. Komwan dyinyo, ta tongpalen nyo nadngey nyowaw di āmang nyo.”

39 “Namna! Si Abraham, āmang namen,” initbay dan Jodyowaw.

Ki binata ni Jesus dyira a kāna, “An oyod sawen a inyo anak ni Abraham, iya pakono pinarin naw onotan nyo ah! 40 Ki enggaya, ta pipiyahan nyowayaw omdiman dyaken a aran ibahey kwayaw oyod a nadngey kwa yapod Āmang ko a Dyos. An si Abraham, ki pinarin nabaw komwan. 41 Iyaw ononotan nyowaya, ki iyaw oyod a āmang nyo.”

---

^o 8:28 Siraw Jodyo, ki taywara inipsok da saw taga Samarya. Pinachimadekeyan das Jesus do kaibahey daw sya a taga Samarya.

Ki nyeng da tinbay a kon da, “Bastardo kami aba! Abaw matarek a Āmang namen, an dya si Āpo Dyos.”

⁴² Sinpangan na, binata danan Jesos dyira a kāna, “An iyaw Dyos oyod a Āmang nyo, chadaw nyo pakono yaken ah, ta yaken, ki yapo ako dya. On, iyaw nakangay kwaya dya lobong, ki maynamot aba do bokod ko a toray, an dya iyaw nanoboy dyaken. ⁴³ Āngō ta dyi nyowaya maawātan ibahey kwaya? On, ata chaskeh nyo a rawaten nadgney nyowaya a inanawo ko. ⁴⁴ Anak naya inyo ni āmang nyo a si Satanas, kan iyayaw onotan nyo chakey naw. Naon, nangdimdiman a yapo pa kaychowa a mandas changori. Aba polos kangwangotan nas oyod, ta aba polos dyaw oyod. An maybayataw, parinen naw kasisigod naw maynamot ta iya, ki mababayatawen kan iyaw no āpong dan tabo bayataw. ⁴⁵ Ki an yaken, maynamot do kaibahey kwayas oyod, ki nawryayaw paynamotan nyowaya dya panganohdan dyaken! ⁴⁶ Sino paro dyinyo makapaneknek a naygatos ako? Aba! Ki maynamot ta ibahey kwaya dyinyo no oyod, āngō ta dyi nyo yaken a anohdan? ⁴⁷ Siraw oyod a anak no Dyos, ki adngeyen daw chirin no Dyos. Ki inyawaya, ki machiāmang kamo abaya do Dyos, dawa, nyayaw dyi nyowaya pangadngeyan.” Nyaw binata ni Jesos.

Myan Danas Jesos Kasakbayan Ni Abraham

⁴⁸ Tominbay saw Jodyowaw di Jesos, “Oyod abawriw binata namenaw a asa ka taga Samarya^p kan linoganan nayaymo no dimonyo?”

⁴⁹ Initbay ni Jesos a kāna, “Linoganan naba yaken dimonyo, basbāli a dayāwen kos Āmang ko. Ki inyo, abayaw dāyaw nyo dyaken do kapachimadekey nyowaya dyaken. ⁵⁰ Aran komwan, chichwasen kwabaw mismo kwa dāyaw, ta si Āmang ko a Dyos akin rebbeng so nawri. On, as kan iyaw no mangokom dyinyo a abos dāyaw dyaken. ⁵¹ No ibahey ko dyinyo, ki oyod. No manganoched so chirin kwaya, madiman abanchi.”

⁵² Ki do dawri, tominbay dana saw Jodyowaw a kon da, “Changori, mapaneknekan namen dana a oyod a linoganan imo no dimonyo! Nadiman si Abraham kan nadiman saw propītaw, ki batahen mo a no manganoched so chirin mo, ki polos a dyinchi a madiman. Maypāngō nawri? ⁵³ Mabilbileg kawri kan si simna āpong namen a si Abraham kan siraw propītaw a am-āmang dana saya nadiman ah? Sino ka ta dawa?”

⁵⁴ Tominbay danas Jesos a kāna, “An yaken mangidaydayaw so mismo a inawan ko, abaw sinpasangan na. Ki no mangidaydayaw dyaken, ki si Āmang ko a bata nyo a Dyos nyo. ⁵⁵ Polos a dyi nyo a chapatak si Āpo

^p 8:48 Sigon do kapakaāwat dan Jodyo saw, ki naboya ni Abraham iya do masakbayan do parmata naw a naitolas do Gen. 15:17-21. Mana, sigoro naboya na do nakaiyanakaw ni Isaak a pōtot na iyaw inkaryaw no Dyos dya. Ta yapod kapotōtan na, tongpalen anchiw tabo inkari no Dyos dya.

Dyos. Ki an yaken, chapatak ko. An ibahey ko a dyi ko a chapatak, akma ko dyinyo a mabayataw. On, sigorādo a chapatak ko si Āpo Dyos, as kan anohdan ko chirin na.⁵⁶ Chinasoyot ni simna āpong nyo a si Abraham kahāhaw naw sya a maboya naw arawaw no kangay kwaya dya. On, do nakaboya naw sya,^q ki nasoyot.”

⁵⁷Inatbay daranan Jodyowaw a kon da, “Namna! Ari payad abo dadima poho a tawen mo! Maypāngō nakaboya mos simna Abraham?”

⁵⁸Ki binata ni Jesos dyira a kāna, “No ibahey ko naya dyinyo, ki oyod. Sakhay a naiyanak si simna Abraham, myan ako na sigod.”^r

⁵⁹Do dawri, nangamet saw Jodyowaw so bato tan agsidan da si Jesos. Ki domnitdit si Jesos dyira, as nakahbot nad Timplowaw.

No Kapapya Ni Jesos So Naiyanakaw A Bolsek

9 ¹Ki naypisa do kadamaw ni Jesos a mayam, naboya naw asaw a mahakay a nakiyanakanaw bolsek.

²Inyahes dan nanawhen naw dya a kon da, “Mo Maistro, sino pakayapwan komwanaya maiyanak a bolsek? Iyawri mana gatos dan inyapwan na saw?”

³Tominbay si Jesos, “Abaw akin gatos dyira. Iyaw kabolek naya, ki komwan tan maipaboyaw bīleg no Dyos a mapapya. ⁴An maraw pa, machita nāw ta parinen chakeyaw no nanoboyaw dyaken. An mahep dana, makapaytarabako ta paba.^s ⁵Ta do kayan ko paya do lobongaya, yaken soho a mangsedang so pangtoktwan tawotawo.”

⁶Nakatayokaw ni Jesos a nakabata so nyaya, nanyipa do tana. Sinpangan na, pinasagel nad ahbekaw, as nakapapot na sya do mataw no bolsekaw. ⁷Sinpangan na, binata na a kāna, “May ka mayramon do Linaw a Siloe.” No chakey na batahen Siloe, ki “natoboy.” Ki do dawri, nanyeng a nangay a nayramon bolsekaw. Do nakatayoka naranaw, ki nakaboya dana, as kan somnabat dana.

⁸Do nakaboya daw syan kaaroba naw kan siraw tawowaw a pirmi a makaboyaboya sya a machilimlimos, binatabata da a kon da, “Iyabawriw nyaw nāw naw a maydisna a machilimlimos do nakahabas?”

⁹Ki myan saw nakabata a kon da, “Iya ngata!”

Ki myan saw kadwan a nakabata sya a kon da, “Iyabaya! Magkaropa sa lang ngata.”

^q 8:56 “Myan ako na sigod” mana “yaken, ki yaken.” Do kapakaāwat dan Jodyowaw, ki ngaran no Dyos nyaya. Eks. 3:14; Jn. 8:28; 13:19; 18:4-6   ^r 8:58 Myan ako na sigod mana yaken, ki yaken. Do kapakaāwat dan Jodyowaw, ki ngaran no Dyos nyaya. Eks. 3:14; Jn. 8:28; 13:19; 18:4-6.   ^s 9:4 Myan matarek a chakey na batahen dya. An chaskeh no asa tawo manganoched di Jesos, ki kayarig na a masari danaw aktokto na, as kan makapaytarabako pabaw Ispirito Santo dya. Mana, an mabuyay paw asa tawo, ki kayarig na maraw pa, as ito danaw kadiman na a kayarig no ahep a dyi narana pakapaytarabakwan.

Ki iyaw mahakayaw mismo a naychirin dyira a kāna, “Samna! Taywaran dya yaken?”

¹⁰ Ki inyahahes da dya a kon da, “Namna! Maypāngō a makaboya ka na?”

¹¹ Ki tinbay na a kāna, “Pinapotan naw no tawowaw a mayngaran so Jesos so hotaw mata kwaya, as nakabata na sya a may ako a mayramon do Linaw a Siloe. Dawa, nyeng ako a nangay, ki nawriw nakaboyan ko naya.”

¹² “Changori, dino yanan na?” inyahes da dya.

“Katen,” initbay no napyanaw.

No Kapangyaheyahes Dan Parisyowaw Do Napyanaw

¹³ Katayokaw no nya, inhap daw napyanaw, as nakaiyangay da sya dyirad Parisyowaw. ¹⁴ No arawaw a nakapangosar ni Jesos so hotaw pinangpya nas bolsekaw, ki Araw no Kapaynaynahah. ¹⁵ Dawa, inosisa dan Parisyowaw an maypāngō nakapakaboya na.

Ki binata no mahakayaw dyira a kāna, “Pinapapotan naw so hotaw mata kwaya, as nakangay ko a nayramon. Sichangori, ki makaboya ko na.”

¹⁶ Ki myan saw kadwan daw a Parisyo a nakabata sya a kon da, “Iyaw nangpapyaw so nyaya tawo, ki yapo abad Āpo Dyos, ta tongpalen nabayaw lintegaw do Araw no Kapaynaynahah.”

Ki siraw kadwanaw daw, ki inyahes da a kon da, “Naon! Ki an oyod a aros gatos, makaparin paros makaskasdaaw saya?”

Dawa, naycharwaw kapangtokto da a maynamot di Jesos.

¹⁷ Dawa, pinirwa darana a nanahsan mahakayaw a nypyaw a kon da, “Āngō mabata mod tawowaw, ta mismwaya imo napypyaw na?”

Tominbay mahakayaw a nypyaw a kāna, “Iyaw, ki asaw a propīta.”

¹⁸ Ki inanohdan dabān totorayenaw no Jodyowaw a iyaw makaboyaw, ki bolsek do nakarahan, as kan sinpangan na, nypyaw. Dawa, inpatawag da saw inyapwan naw.

¹⁹ Do nakawara daw, inyahes dan Parisyowaw dyira a kon da, “Iyawriw nyayaw anak nyowaw a binata nya a naiyanak a bolsek? Na, an komwan, maypāngō a makaboya danas changori?”

²⁰ Tominbay saw inyapwan naw a kon da, “Iyaw a oyod anak namenaw kan oyodaw a nakaiyanakan naw bolsek. ²¹ Ki chapatak namen abaya an maypāngō a makaboya dana sichangori mana sino napakaboya sya. Iyahes nya dya a mismo, ta adekey pabaya, kan chapatak narana istoryaen an maypāngō nakapakaboya na.”

²² Inbahey daw nyaya no inyapwan naw maynamot ta chamo da saw totorayenaw no Jodyo, kan chapatak da sigod a mapakaro do sinagoga daw no makabata sya a si Jesos iyaw no Kristo. ²³ Dawa, nawriw binatan da syan inyapwan naw a kon da, “Adekey pabaya. Iyahes nya dya.”

²⁴Dawa, pinirwa daranan Parisyowaw a tinawagan tawowaw a napyā, as nakabata da sya dya a kon da, “Padayawan mo si Āpo Dyos do kapagkari mo a ibahey mo oyod do salapen na!”^t Ta iyaw no nangpapyaw dyimo, ki chapatak namen a aros gatos.”

²⁵“Ay samna! Chapatak kwaba an iya, ki aros gatos mana engga. Ta no lang chapatak ko, ki iyaw dyi kwaw a pakaboyan, ki sichangori makaboya ko na!” kāna no mahakayaw.

²⁶Ki inyahes dan totorayenaw no Jodyo dya a kon da, “Na, āngō pinarin na dyimo ta dawa? Ibahey mo dyamen an maypāngō nakapakaboya mwaya?”

²⁷Ki tinbay no nappyanaw a kāna, “Namna! Inbahey ko naya dyinyo, ki alit naya dyi kamo a manganoched aran nadngey nyo naya. Āngō ta chakey nyo a pirwahen ko na a ibahey? Chakey nyoriw mayparin a nanawhen na?”

²⁸Ki do dawri inoyaw da no totorayenaw no Jodyo, as nakabata da sya a kon da, “Imo nanawhen na! Amnan yamen, ki nanawhen na yamen Moyses! ²⁹Ta chapatak namen a nachisarsarita si Āpo Dyos di Moyses. Ki maynamot do tawowaya napapya dyimo, aryoriw chapatak namen aran nakayapwan na lang?”

³⁰Ki iyaw nappyanaw, binata na dyira a kāna, “Aysa! Makaskasdaawayaw nya! Chapatak nyo abayaw nakayapwan na, ki iyayaw napakaboya dyaken. ³¹Masigorādo a chapatak ta a adngeyen aba ni Āpo Dyos kapangdakdaw no tawotawo saw a maygaygatos, an dya siraw magdaydayawaw dya kan mamarinaw so chakey na. ³²Mandas changori, ari pad abo nakadngey so komwan a mapakaboya so tawo a nakaiyanakan naw kinabolek. ³³An dya yapo do Dyos nyaya a tawo, ki maparin naba polos komwan.”

³⁴Ki do dawri, ki tinbay dan Jodyowaw a kon da, “Naiyanak ka kan nayparakoh ka a aros gatos! Sichangori, yamenoriw nanawhen mo ah?” Do dawri, pinahbot da do salapen daw.

Siraw Oyod A Bolsek

³⁵Ki do nakadngeyaw ni Jesos so nakapahbot daw sya, yangay na chinichwas. Ki do nakadongso naw sya, binata na dya a kāna, “Manganohed kawri do Tawowaw a Yapod Hanyit?”

³⁶Ki tominbay mahakayaw a kāna, “Imom Āpo, ibahey mo pa dyaken an sino nawri tan anohdan ko iya.”

³⁷Binata dya ni Jesos a kāna, “Naboya mo na, ta iyaw myanaya a machisarsarita dyimo sichangori.”

^t 9:24 Mana “Masisita a dayāwen mo si Āpo Dyos, as kan si Jesos aba, ta chapatak namen a aros gatos na.”

³⁸“Mo Āpo, anohdan koymo,” tinbay no mahakayaw, as nakapaydogod na do salapenaw ni Jesos a nagdayaw dya.

³⁹Sinpangan na, kinalyak ni Jesos a kāna, “Nawriw paynamotan na a nangay ako do lobongaya tan paytarken ko saw makapatak kan siraw dya makapatak so Dyos. Siraw dya makapatak so Dyos, ki kayarig daw bolsek, ki ara, ta pakarohen konchiw kabolek daw. Ki siraw bata daw a chapatak daw Dyos, ki ipaboya konchi a nāw da pa bolsek.”

⁴⁰Do dawri, myan sa daw kadwan a Parisyo a nakadngey so chirin naya. Dawa, binata da dya a kon da, “Namna, aran yamen, ki bolsek kamyori?”

⁴¹Ki tinbay sa ni Jesos a kāna, “An bolsek kamo, abaw pakagatosan nyo. Ki maynamot do kaibahey nyowaya sya a makaboya kamo, syimpri nāw na myan gatos nyo.”

No Maganay A Mangaywan So Karniro

10 ¹Tinongtong ni Jesos naychirin, “No ibahey ko dyinyo, ki oyod. No tawo a dya somdep do rowanganaw no koral no karniro as komayat do matarek a ayaman, iya, ki manakanakaw kan tolisan.”² Ki iyaw mangay-aywanaw so karniro, somdep do rowanganaw, ³as kan iyaw pasdepen no para bantayaw. Do kadngey dan karniro na saw so kapanawag naw, ki nanyeng sa mangay dya. Tawagan na sanchi a katakatayisa do ngarangaran da, as kaihtot narana sira a yangay a pagaraben.⁴ An maihtot narana sa tabo dyira naw, iya danaw soro da, as kasarono da syan karniro na saw, ta chapapatak daw timek naw.⁵ Onutan daba polos matarek a manawag sira, basbāli a mayyayo sa, ta mailasin dabaw timek no matarek.”

⁶Nyaw pangarig a inchirin ni Jesos dyira, ki naawātan daba polos chakey na batahen.

Si Jesos Maganay A Mangaywan Siras Manganohed

⁷As dawa, pinirwa danan Jesos naychirin dyira a kāna, “No ibahey ko dyinyo, ki oyod. Yaken rowangan” a asdepan dan karniro. ⁸As siraw nanmanma kan yaken a sin-aaywan so karniro, ki manakanakaw sa kan tolisan sa. Ki maganay, ta inanohdan da saban karniro ko saya.

⁹“On, yaken rowangan. Aran sino a somdep dyaken, ki maisalakan. Ta iya, ki akmas karnirwaw a napalobosan a somdep mana mohtot a manta so pagaraban na a abwa polos kamwamwan na.¹⁰ Ki iyaw no manakanakawaw, ki aba polos panggep na, an dya mangay a manakanakaw, mangdiman, as kan mangrarayaw. Ki an yaken, mangay ako a manoroh dyirad tawotawo saw a karniro ko so byay da a abos pandan kan abwa polos so pagkorāngan.

^u **10:1** Do kapakaāwat dan Jodyo, ki kayarig daw karniro no Dyos a inpaaywan no Dyos dyirad papadi saw. ^v **10:7** Jn. 6:35; 8:12; 10:7, 9, 11, 14; 11:25; 14:6; 15:1, 5

¹¹“Yaken maganay a magay-aywan so karniro. Sisasagāna ako a mangisalakan siras karniro ko a aran pakadimanan ko. ¹²No dya oyod a akin dyira siras karnirwaw a tod a machitangtangdan a omchidechideb sira, ki anchan maboya na a maypasngen lobwaw a maranggas, ki tod a mayyayo, ta dyira na sabaw karnirwaw. On, inonolay na sa a rarayawen kan paychawpiten no lobwaw. ¹³No paynamotan na mayyayo no machitangtangdanaw, ki machitangtangdan lang. Ibidang na saba a mapateg dya.

¹⁴“Yaken maganay a magay-aywan so karniro. On, yaken kan siraw karniro ko, ki maysinchachapatak kami a ¹⁵akmas kapaysinchapatak namen kan Āmang ko. Sisasagāna ako a mangisalakan siras karniro ko a aran pakadimanan ko. ¹⁶Ki myan pa saw tawotawo ko a mayarig do karniro ko saya a abo pa dya koral. Machita ko sa pawnoten tan machiraman sa dyirad dya saya kan tan aran sira, ki madngey danchiw timek ko. Tan komwan, asa dana sanchi a bonggoy kan asa dananchiw mangaywan dyira.

¹⁷“Taywara chadaw yaken ni Āmang ko maynamot ta itoroh ko byay ko a madiman tan mirwa konchya mabyay. ¹⁸Ki masigorādo a abaw makadiman dyaken, an dya yaken mismo akin plano sya. Myan toray ko an anchan āngō kadiman ko kan kapirwa kwa mabyay, as kan nyaya, ki inbilin no Dyos dyaken.” Nyaw binata ni Jesos.

¹⁹Ki do dawri, tominbod a minirwaw nakapaychakarwan pangtoktwan dan Jodyowaw maynamot dyira dya saya chirin ni Jesos. ²⁰Aro dyiraw nakabata sya a kon da, “Linoganan no dimonyo! Āngō ta adngeyen taw magatitaya?”

²¹Ki siraw kadwanaw dyira, ki binatabata da a kon da, “Iyaw tawowaw a linoganan dimonyo, ki makapaychirin abas akma syay. Maypāngō kaitoroh no dimonyos kapakaboyan bolsek a tawo?”

No Kaipsok Dan Jodyowaw Di Jesos

²²Do chimpo no ammyan, do kayanaw no Pista no Nakapakadalos no Timplo do Jerosalem, ²³nayam si Jesos do pachisirosirongan saw do Timplowaw do yananaw no mayngaran so Portiko ni Solomon. ²⁴Do dawri a kayam na, dinibon dan kadwanaw a Jodyo as nakaiyahes da sya dya a kon da, “Nāw mori yamen a panglahlahben siras ibahey mwaya? Samna, anchan āngō kaibahey mo sya dyamen a malawag an oyod a imos Kristo mana engga?”

²⁵Ki tinbay sa ni Jesos a kāna, “Inbahey ko naya dyinyo, ki alit naya a dyi nyo a anohdan. No makaskasdaaw saw a pinarin ko a maynamot do toray a intoroh dyaken ni Āmang ko, siraw mangpaneknek a maynamot dyaken. ²⁶Ki syimpri manganoched kamo aba, ta mayarig kamo do karniro saw a dyi kwa dyira. ²⁷Siraw karniro kwaw, adngeyen daw timek kwaya. Chapatak ko sa, kan onotan da yaken. ²⁸Itoroh ko dyiraw

abos pandan a byay da, as polos sanchya dya machisyay do Dyos, kan abanchiw makasodib dyira dyaken.²⁹ Ta si Āmang ko a katotorayan kan kabilēgan, ki intalek na sa dyaken. An komwan, abanchya polos makaparin a mangsodib dyirad aywan Āmang ko.³⁰ No kaoyodan na, ki yaken kan si Āmang ko, ki masa kami.” Nyaw binata ni Jesos.

³¹ Ki do dawri a chinirin Jesos, pinirwa daranan Jodyowaw nangamet so bato a pangagsid da sya.

³² Ki binata ni Jesos dyira a kāna, “Namarin ako so aro a maganay a makaskasdaaw a maynamot do panakabalin a intoroh ni Āmang ko dyaken, kan naboya nyo sa. Ki āngo dyirad dyaw panghapan nyo a mangagsid dyaken?”

³³ “Agsidan namen abaymo maynamot do maganay saya pinarin mo, an dya iyaw kapaychirin mwayas marahet a machikontra do Dyos. Tawo ka lang, ki pinayparin mwayaw inawan mo a machipariho do Dyos!” initbay dan Jodyo saw.

³⁴ Ki tinbay sa ni Jesos a kāna, “Naitolas abawri do linteg ny o a inbahey no Dyos a kāna, ‘Batahen ko a inyo, ki dyos kamo.’”^w ³⁵ No nyaya a inpaitolas ni Āpo Dyos do Masantwanaw a Tolas, ki sigorādo a dya matadyan mana dya maponas. Ki an komwan binata no Dyos a dyos saw nakitorohan naw no nya chirin na,³⁶ āngo ta pagatosen ny o yaken a maychirin so marahet a machikontra do Dyos an batahen ko a, ‘Yaken Anak na’ a aran yaken a oyod pinidi^x kan tinoboy no Dyos a mangay do lobongaya?³⁷ Sichangori, an dyi ko sa parinen chakeyaw ni Āmang ko, ki syimpri, anohdan ny o aba yaken. ³⁸ Ki maynamot ta parinen ko sa, aran dyi ny o a anohdan yaken, anohdan ny o pakono pariparinen ko saya tan matonngan ny o kan maawātan ny o a si Āmang, ki myan dyaken kan myan ako di Āmang.”

³⁹ Ki maynamot do nyaya a inchirin ni Jesos, pinirwa darana pinadas a tiliwen si Jesos, ki naditdit narana sa.

⁴⁰ Ki do nakakaro naw dyira, naybidi si Jesos do kabtangaw no oksongaw a Jordan do namonbonyaganaw ni Juan do nakarahan, as dawri danaw niyanan na.⁴¹ Ki aro dana saw tawo a nangay dya, as binatabata da a kon da, “Si Juanaw, ki abaw naparin na a makaskasdaaw a pagilasinan, ki siraya tabo inbahey naw maynamot do dya tawo, ki oyodaya.”

⁴² Do dawri a yanan, aro saw tawotawo a nanganohed di Jesos.

No Nakadiman Ni Lasaro

11 ¹ Do Betanya a idi da Maria kan Marta, naganyit kakteh daw a mahakay a mayngaran so Lasaro.

^w 10:34 Sal. 82:6   ^x 10:36 No chakey na batahen “pinidi” do chirin Griego, ki “pinasanto” mana “indidikar.” Jn. 17:17, 19. Binata ni Jesos nyaya, ta madamaw Pistan Nakapakadalos no Timplo do Jerosalem.

²Iyaw nya Maria a kakteh ni Lasaro, ki iyaw napadwaw so bangbanglo do kokodaw ni Āpo Jesos, as nakaponas na syan boboh na.^y

³Maynamot ta naganyit si Lasaro a kakteh da Maria kan Marta, ki nanoboy sa so nangay a nangipadamag di Jesos so komwan, “Āpo, iyaw sit mwaw a chadaw mo, ki maganyitaw.”

⁴Ki do nakadngeyaw sya ni Jesos, binata na a kāna, “Chadiman nabaw nawri a ganyit na. Maparin saw nya tan maidayaw no Dyos, kan nawriw pakaidayawan ko a Anak na.”

⁵Siraw nya makakakteh a sa Maria, Marta, kan Lasaro, ki oyod a chinadaw san Jesos. ⁶Ki aran komwan, do nakadngey naw a maganyit si Lasaro, alit na minyan pad yanan naw so dadwa pa karaw. ⁷Katayoka no nawri, binata na dyirad nanawhen naw a kāna, “Maybidi ta pa do probinsya a Jodya.”

⁸Ki inatbay da a kon da, “Ki Maistro, ari payad nabawan kakey daw a mangagsid dyimo so bato daw. Changori, chakey moriw maybidi daw?”

⁹Tinbay ni Jesos a kāna, “Asa poho abawri kan dadwa kaoras an maraw? No tawo a mayam an maraw, madodog aba, ta maboya na a maynamot do soho a mangsedang do lobongaya.^z ¹⁰Ki an mahep kayam na, madodog, ta abaw soho na.”

¹¹Katayoka no nawri a inbahey na, tinongtong ni Jesos naychirin dyira a kāna, “Yangay ko pa yokayen si Lasaro a sit ta, ta ari a makaycheh.”

¹²Ki tinbay dan nanawhen naw a kon da, “Namna mo Āpo, maganay nawri an ari a makaycheh, ta mapya anchi.” ¹³Ki no chakey na batahen ni Jesos, ki nadiman dana si Lasaro. Ki no naawātan dan nanawhen naw, ki oyod a ari a makaycheh.

¹⁴As dawa, malawag a inbahey ni Jesos dyira a kāna, “Nadiman dana si Lasaro. ¹⁵Aran komwan, maynamot dyinyo, masoyot ako a abwako daw do nakadiman naw tan maypangay kapanganohed nyo dyaken. Ngay, may tad yanan na.”

¹⁶Ki si Tomas a mayngaran so “Singin,” ki binata na dyirad rarayay na saw a nanawhen a kāna, “Ngay, aran yaten, ki may ta na, ta aran mairaman ta madiman di Maistro!”

No Kapirwa Mabyay Ni Lasaro

¹⁷Do nakawara daw da Jesos do Betanya, nadamag da a apat dana karaw a naitanem si Lasaro. ¹⁸No kabawa no Betanya yapo do Jerosalem, ki myan ngataw tatdo lang a kakilomitro. ¹⁹Aro saw Jodoxy a yapod Jerosalem a nangay do yanan daw da Maria kan Marta tan ahwahoken da sa maynamot do nakadimanaw no kakteh daw a mahakay.

^y 11:2 Jn. 12:3   ^z 11:9 Myan paw chakey na batahen dya a si Jesos soho, as kan madodog saba an myan pa si Jesos dyira. Jn. 8:12; 9:5

²⁰Do nakadngeyaw syan Marta a ito si Jesos, yangay na binayat, ki nabidin si Maria do bahay daw.

²¹Binata ni Marta a kāna, “Mo Āpo, an myan ka sawen dya, nadiman abaw kakteh namenaw. ²²Ki aran komwan, chapatak ko a aran sichangori, ipaparin dyimo ni Āpo Dyos aran āngō a iyahes mo dya.”

²³Ki binata ni Jesos dya a kāna, “Mirwa mabyay kakteh mwaw.”

²⁴Tominbay si Marta di Jesos a kāna, “Chapatak ko a mirwanchya mabyay anchan pagongaren Dyos saw tawotawo do kapanawdyan a araw.”

²⁵Ki inbahey ni Jesos dya, “Yaken mangyangay so kapagongar no tawotawo a nadiman, kan yaken manoroh so abos pandan a byay. No tawo a manganoched dyaken aran madiman, ki mirwanchi a mabyay. ²⁶As aran sino a maybibiyay a manganoched dyaken, ki polos a dya madiman do abos pandan a kadiman. Manganohed kawri dya?”

²⁷“On, mo Āpo,” initbay ni Marta, “Anohdan ko a imo si Kristo a Anak no Dyos a iyaw Mesias a nanayahen namen a mangay do lobongaya.”

No Kapaychahoho Ni Jesos

²⁸Nakatayoka na a nakabata so nyaya, naybidi si Marta do bahay da, as nakatawag na si Maria a kakteh na so sililimed. Inbahey na dya a kāna, “Aryaw si Maistro dya, kan ipatawag naw imo.”

²⁹Do nakadngey syay ni Maria, nanyeng a naytēnek, as nakapakalyalisto na nangbayat si Jesos. ³⁰Ki do dawri, ari pa sa Jesos a dya nakarapit do baryowaw no Betanya, ta myan pa sa do nangbayatanaw dyira ni Marta. ³¹As siraw Jodyowaw a nangay do bahay da Marta kan Maria a omahwahok sira, minonot sa di Maria do nakaboya daw sya a nakalyalisto a komnaro do bahay, ta no myan do aktokto da, ki mangay a tomanyis do tanemaw ni Lasaro.

³²Sinpangan na, do nakapakarapitaw ni Maria di Jesos, naydogod do salapenaw ni Jesos, as nakabata na sya dya a kāna, “Mo Āpo, an myan ka sawen dya, nadiman abaw kakteh namenaw.”

³³Do nakaboyaw ni Jesos sa Maria kan siraw Jodyo saw a minonot dya a nāw da tomanyitanyis, ki ultimo a nasalid poso na kan taywara a nariribokan aktokto na.

³⁴“Dino nangitaneman nyo sya?” inahes na dyira.

“Mangay ka mo Āpo. Yangay ta chiban,” kon da.

³⁵Ki sinpangan na,, naychahoho si Jesos.

³⁶Ki binata dan kadwanaw a Jodyo a kon da, “Chiban nyo kaoyod nas kadaw sya ah!”

³⁷Ki kadwan dyiraw naysin-iiyahes a kon da, “Iyabawriw nyaw napakaboyaw so bolsekaw? Āngō ta dyi na pinenpen nakadiman ni Lasaro?”

No Kapagonggar Ni Lasaro

³⁸Iyaw tanemaw ni Lasaro, ki aschip a nanban so rakkoh a bato. Ki do kapaypasngenaw ni Jesos do dawri a tanem, minirwa a nasalid poso na.

³⁹Sinpangan na, inbilin na dyira a kāna, “Pakarohen nyo nawri a bato.”

Ki tominbay si Marta a iyaw kaktehaw no nadimanaw a kāna, “Namna, Āpo, ari dana mangot sichangori, ta apat danaya karaw na naitanem.”

⁴⁰Ki tinbay ni Jesos a kāna, “Nawayakan mo nawriw inbahey kwaw a an manganohed ka dyaken, maboya monchiw makaskasdaaw a panakabalin no Dyos?”

⁴¹Dawa, binadede daw batwaw. Do dawri, tomnangay si Jesos do hanyit, as nakabata na sya a kāna, “Mo Āmang, rakoh kapagyaman ko dyimo, ta nadngey mo na yaken. ⁴²On, chapatak ko a pirmi mo yaken a adngeyen, ki kalyaken ko a batahen nyaya a maynamot dyirad tawotawo saya dya tan anohdan da a oyod a tinoboy mo yaken.” ⁴³Nakatayoka naw a nakabata so nyaya, kinalyak na a tinawagan nadimanaw a kāna, “Mo Lasaro! Mohtot ka daw!”

⁴⁴Nyeng a nayam a minohtot nadimanaw a myan pa sibebedbed so tanoro kan kokod, kan myan paw panyo a nachibedbed do ropa naw.

Ki binata ni Jesos dyirad myan saw daw a kāna, “Wasaken nyo bedbed na saw tan libri dana mayam.”

No Kapagtotolag Da A Omdiman Si Jesos

(Mt. 26:1-5; Mk. 14:1-2; Lk. 22:1-2)

⁴⁵Ki do dawri a naparin, siraw kārwanaw a Jodyo a nachangay di Maria, naboya daw pinarinaw ni Jesos. Dawa, aro dyiraw nanganohed dya. ⁴⁶Ki siraw kadwan dyirad Jodyo saw, ki yay da inbahey dyirad Parisywaw iyaw pinarinaw ni Jesos. ⁴⁷Dawa, nanawag saw matotohos saw a papadi kan siraw Parisyo saw so miting no konsiho da a Sanhedrin. Binata dad katakatayisa dyira a kon da, “Āngo paro parinen ta sichangori? Chiban nyo kārwayan makaskasdaaw a pagilasinan a pariparin no nawri a tawo. ⁴⁸Aysa! An inonolay ta, manganohed sa dya tabo tawotawo saya. An komwan, ayket, siraw magtotorayaw a taga Roma, yangay danchi a rarayawen Timplowaya, as kan aran nasyon taya!”

⁴⁹Ki do dawri, binata ni Kaypas a katotohosan a padi do dawri a tawen a kāna, “Pi! Abaya polos chapatak nyo! ⁵⁰Maawātan nyo abawri a maganaganay a madiman asa tawo a maynamot do tabo tawotawo kan kararayaw no intīrwaya nasyon ta?” ⁵¹Ki iyaw binataya ni Kaypas, ki yapo aba do bokod na aktokto. Ki maynamot ta iyaw katotohosan a padi do dawri a tawen, inpapadto no Dyos a madiman si Jesos tan mabyay saw tawotawo a Jodyo. ⁵²Ki sirabaw Jodyowaw lang, an dya siraw tabo

a anak no Dyos do aran dino a yanan da. Tan komwan, masa dana sa a tabo do asa lang a pamilya.

⁵³Nakayapo do dawri a nakapagtotolag da, insiknan daw maychichwas an maypāngō kadiman da si Jesos. ⁵⁴As dawa, nachisagel paba sa Jesos dyirad kārwan saw a Jodyo do Jodya. Komnaro sa Jesos kan nanawhen na saw do dawri as nangay sa a minyan do idi a Epraim a masngen do let-ang.

⁵⁵Do dawri, makalo danaw pista dan Jodyo a Pistan Nakahabasaw no Anghil. Aro saw yapo do barbaryo, ki somnonget sa do Jerosalem tan tongpalen daw dadakay daw a kapakadalos sakbay no pista. ⁵⁶Do nakapakarapit daw no tawotawo do Jerosalem, ki chinichichwas das Jesos, as kan do nakapaychipeh daw do yananaw no Timplo, naysin-iiyahes sa a kon da, “Āngō mabata nyo? Mangay paro a machipista si Jesos mana engga?”

⁵⁷Ki siraw matotohos saw a papadi kan siraw Parisyo saw, inbilin da dyirad tawotawo saw a kon da, “An sino dyinyo makapatak an dino yanan Jesos, yangay nyo a ipadāmag dyamen tan matiliw namen.”

**No Kapado Ni Maria So Bangbanglo Do Kokod Ni Jesos
(Mt. 26:6-13; Mk. 14:3-9)**

12 ¹Anem dana karaw, as kapista dana no Pista no Nakahabas no Anghil. Nangay sa Jesos do idi a Betanya do bahay ni Lasaro a pinagonggar na.

²Do dawri, nangisagāna sas kanen da a pangrispitar das Jesos. Si Marta iyaw asa somnidong a nangidasar as si Lasaro, nachihanghang da Jesos.

³Sinpangan na, nanghap si Maria so godwa no litro no kagaganayanaw a bangbanglo a taywara mangina, as nakapado na sya do kokodaw ni Jesos, as nakaponas na syas boboh naw. Do dawri, ki nagwaras do bahayaw banglo na.

⁴Ki do nakaboyaw so nya ni Jodas Iskariote a asa dyirad nanawhen naw a manglipot anchi di Jesos, binata na, ⁵“Sāyang! Rebbeng na pakono a nailako nyaya bangbanglo so tatdo a gasot a dinaryo, as kaitoroh no kwartaw dyirad mapobri saya tawo!” ⁶Ki inbahey naw nya maynamot aba ta myan kadaw na dyirad mapobri saw a tawo, an dya maynamot ta iya, ki asa manakanakaw. Iya paw mangigpet so kwarta da, kan naywam a manghanghap so kadwan saw a kwarta a para do bokod na a osaren.

⁷Ki binata ni Jesos dya a kāna, “Inolay mo kan machisadasadag kaba dya. No parinen na do dyaya bangbanglo, ki isagāna naw inawan ko a maitanem. ⁸Ta siraw mapobryaw, pirmi sa dyinyo. Ki an yaken, manyid dana oras kayan ko dyinyo.”

No Kaplano Da A Mangdiman Si Lasaro

⁹Ki do nakadngey dan reprep saw a Jodyo a myan si Jesos do Betanya, nangay sa. Tod saba nangay a omchideb di Jesos, ta asa pa, chakey da pa chibin si Lasaro a pinagonggar na.

¹⁰Dawa, nawriw nanghapan na nagtotolag saw matotohos saw a papadi a iraman da dimanen si Lasaro. ¹¹Ta maynamot dya, aro saw tawotawo a Jodyo nachisyay dyira as si Jesos danaw inanohdan da.

No Kaidāyaw Das Jesos Do Kasdep Naw Do Jerosalem

(Mt. 21:1-11; Mk. 11:1-11; Lk. 19:28-40)

¹²Do somaronwaw a araw, no reprep saw a tawotawo a machipista, ki nadngey da a īto dana si Jesos a naypasngen dana do Jerosalem. ¹³Do dawri, nanghap sas palatang no palma, kan minohbot sa do syodadaw a nangay a ombayat sya. Inngengengety da a kon da, “Madaydayaw kan maitoroh pakono bindisyon do tinoboyaya ni Āpo Dyos a pinakainawan na! Bindisyonan pakono no Dyos nya Āri no Israel!”

¹⁴Ki do dawri, somnakay si Jesos do orbonaw no asno a inpapahap na tan matongpal danaw naitolasaw do Masantwan a Tolas a kāna,

¹⁵“Mamo kamo aba, inyo a tawotawo do Jerosalem, ta īto iyaw kangay no Āri nyowaya a nakasakay do orbon asno.”^a

¹⁶Ki siraw nanawhenaw ni Jesos, naawātan daba an āngo mapariparin do dawri. Ki do katayoka danaw no nakapagonggar ni Jesos kan kaitanok naw do nakapaybidi naw do hanyit, nanakem dan nanawhen naw naibaheyaw do Masantwan a Tolas a naparin dya kan pinarin daw dya.

¹⁷Siraw reprep saw a tawo a myan do nakapagonggaraw ni Jesos si Lasaro do nakatawag naw syad tanem naw, ki nāw da inpaneknek naboya daw.

¹⁸Maynamot ta nadngey dan aro saw a tawotawo nya makaskasdaaw a pinarin ni Jesos, naypayparo saw nangay a minbayat sya.

¹⁹Maynamot ta komwan, binata dan Parisywaw do katakatayisa dyira a kon da, “Chiban nyo! Ari pawriw maparin tas changori? Nayparin dana saya tabo tawotawowaya nanawhen na.”

No Kachichwas Dan Dya-Jodyo Si Jesos

²⁰Ki myan sa do dawriw kadwan a Dya-Jodyo a Griego a nangay a magdaydayaw so Dyos do dawri a pista do Jerosalem. ²¹Nangay sa di Pilipi a taga Betsayda do Galilya. Binata da dya, “Sir, chakey namenayaw machiam-ammo di Jesos.”

²²Ki yangay a inbahey ni Pilipi di Andres, as nakangay da a nangibahey syad Jesos.

²³Ki binata ni Jesos dyira a kāna, “Narapit danaw oras a maipaboya dyirad tawotawo iyaw rakohaw a pamadayaw no Dyos dyaken a Tawo a Yapod Hanyit. ²⁴No ibahey ko dyinyo, ki oyod. Aran asa botoh a naimoha do tana, ki mahtanchi kan madiman. Tomobonchi kan mayparo botoh naw. Amnan makapya a dya maimoha, nāw na asa botoh. ²⁵Iyaw tawo

^a 12:15 Sak. 9:9

a maybibay do chakeyaw no mismo a inawan na, mabonchiw byay na. Ki iyaw tawo a mangtadyichokod so chakeyaw no inawan na do byay na do tanaya, myan anchiw byay na abos pandan. ²⁶No makey a magsirbi dyaken, machita nāw na onotan yaken, as kan aran dino a ngayan ko, dawrinchiw yanan na. Padawayan anchin Āmang magsirbyaw dyaken.”

No Kaipakatoneng Ni Jesus So Kadiman Na

²⁷Tinongtong ni Jesus naychirin a kāna, “Taywara mariribokan aktokto ko. Āngo paronchiw batahen ko? Batahen ko paronchi a, ‘Āmang, paditchanen mo yaken dyirad dyaya kalidyatán ko?’ Ki engga, ta nawryayaw nganyang ko dya. ²⁸Mo Āmang! Ipaboya mo iyaw katan-ok mo!”

Ki sinpangan na,, myan timek a yapod hanyit a kāna, “Tayoka ko na a inpaboya. Ki sichangori, ki pirwahen ko na ipaboya iyaw katan-ok ko.”

²⁹Siraw tawotawo saw a myan a maytēnek daw, nadngey daw timekaw. Myan saw nakabata a adey nawri. Ki binata dan kadwanaw a kon da, “Aysa! Nachisaritayaw anghil dya!”

³⁰Ki binata ni Jesus dyira a kāna, “Iyaw naichirin a nadngey nyo, ki para aba dyaken nawri, an dya para dyinyo.

³¹“Siraw mangkontraw dyaken, ki sichangori danaw kaokom da, ta naābak dana si Satanas,^b iyaw mangitorayaw so tawotawo do lobongaya.

³²Ki anchan ibāyog darana yaken do kros, ahwahoken ko sanchiw tabo tawotawo a maypasngen dyaken tan manganohed sa dyaken.”

³³Ipakatoneng naw nya tan mapatakan da maynamot do kadiman naw do kros.

³⁴Ki do dawri, tinbay dan tawotawo saw daw a batahen da a kon da, “Namna! Chapatak namen do linteg a si Kristo a Mesias, ki mabyay a abos pandan. Dawa, āngō bata mwaya a kon mo a, ‘Machita a maibāyog no Tawo a Yapod Hanyit?’ Sino nawri a bata mo?”

³⁵Ki initbay ni Jesus dyira a kāna, “Dēkey danaw chimpo a kapachirayarayay no soho dyinyo. Tongtongan nyo mayam do kayan payan soho dyinyo sakbay a madas naynyo no sari. No mayam do kasaryan, maboya nabaw kokwanan na. ³⁶Manganohed kamod sohwaya do kayan na paya dyinyo tan mayparin kamo na tawo a nasedangan so aktokto.” Nakatayoka ni Jesus a nangibahey syay, komnaro, as nakaditchan na dyira.

No Dya Panganohdan Jodyo Saw

³⁷Aran pinarin sa tabo ni Jesus nya makaskasdaaw a pagilasinan do salapen dan tawotawo, alit na dyi da inanohdan. ³⁸Nyaw naparin tan matongpal danaw intolasaw ni Isayas a propīta no Dyos a kāna,

^b 12:31 Jn. 14:30; 16:11

“Āpo, āngō ta papere sa lang nanganohed so minsahi namenaya?
 Āngō ta tadtō lang nangbigbig so panakabalin mo a inpaboya mo
 dyira?”^c

³⁹No paynamotan na a dyi sa manganohed, ki maynamot do akmas
 intolas paw ni Isayas a kāna,

⁴⁰“Pinagbolsek sa ni Āpo, kan pinaysari naw aktokto da tan dyi sa
 makaboya mana makaāwat mana makapaybidi dyaken tan pyahen
 ko sa.”^d

⁴¹Nyaw binata ni Isayas do kaychowa paw maynamot ta naipaboya dyaw
 katan-okaw kan panakabalinaw ni Jesos, kan inchirin na a maynamot do
 kadyos naw.

⁴²Ki aran komwan, alit na aro saw nanganohed di Jesos, kan myan
 pa saw nanganohed dyirad totorayen daw no Jodyo. Ki inpodno
 dabaw kapanganohed da dyirad tawotawo a maynamot do kāmo da an
 pakarohen da san Parisyowaw do sinagoga daw, ⁴³ta chinakakey daw
 dāyaw no kapayngay da a tawo kan no dāyawaw a yapo do Dyos.

⁴⁴Sinpangan na, kinalyak ni Jesos naychirin a kāna, “No tawo a
 manganohed dyaken, ki yaken aba lang inanohdan na an dyi pa iyaw
 nanoboyaw dyaken. ⁴⁵Ta no tawo a makaboya dyaken, ki maboya
 naw nanoboyaw dyaken. ⁴⁶Nangay ako do lobongaya a akmaw soho
 tan aran sino a manganohed dyaken, ki machita nāw nabad sari. ⁴⁷No
 makadngey so chinirin ko saya, as dyi na anohdan nya saya, yaken abaw
 mangokom sya. On, ta nangay akwaba do lobongaya tan okomen ko saw
 tawotawo, an dya nangay ako tan isalākan ko sa. ⁴⁸Ki myan mangokom
 so mangipsok dyaken kan dya mangrawat so chirinen ko saya, ta siraw
 nya inchirin ko, siranchiw mangpaneknek a maokom sa do kapanawdyan
 a araw. ⁴⁹On, ta yapo sabad bokod ko a toray nya chirichirinen ko, an
 dya si Āmang a nanoboy dyaken. Iyaw nangibilin an āngō ichirin ko kan
 maypāngo kaichirin ko sya. ⁵⁰Dawa, nawri lang inchirin ko iyaw inbilin
 Āmang dyaken, ta chapatak ko a siraw bilin na, ki mapawnot sa do byay
 a abos pandan.” Nyaw binata ni Jesos.

No Kalablab Ni Jesos So Kokod Dan Nanawhen Naw

13 ¹Do arawaw no kasakbayan Pistan Nakahabas no Anghil,
 chinapatak ni Jesos a narapit danaw kakaro na do tanaya kan
 kapaybidi na do yanan Āmang na. Yapod kairogī na, ki inpaboya naw
 kadaw na dyirad manganohedaw dya do lobongaya, ki sichangori, ki
 inpaboya naw no karahemaw no adaw na dyira.^e

^c 12:38 Isa. 53:1   ^d 12:40 Isa. 6:10   ^e 13:1 Mana “No oyod a rakoh a adaw na a inpaboya
 nad nakarahan dyirad manganohedaw dya do lobongaya, ki nāw na inpaboya dyira a
 mandan pandan.”

²Do dawri a mahep do kapangmalem daw da Jesos kan siraw nanawhen naw, ki somindep dana si Satanas do pangtoktwan ni Jodas Iskariote a anak ni Simon a lipotan nas Jesos. ³Ki chapatak ni Jesos a intoroh dana dya ni Āmang naw tabo toray kan panakabalin, as kan chapatak na a iya, ki yapo do Dyos, as kan mirwanchi a maybidi di Āmang na. ⁴Dawa, do kayan daw a koman, naytēnek si Jesos. Nakapakaro nas makatayhapotaw a laylay na, as nakaibarikis nas twalyaw. ⁵Katayokan nawri, napado so ranom do palangganaw, as nakaisiknan na minlablab so kokod daw no nanawhen na saw. As nawriw pinamonas nas kokod da saw twalyaw a inbarikis na.

⁶Ki do ka si Simon Pedro danaw, binata ni Pedro dya, “Mo Āpo, āngō ta imo manglablab so kokod kwaya?”

⁷Ki initbay ni Jesos dya a kāna, “Maawātan mo abas changori an āngō pariparinен kwaya, ki maawātan monchi.”

⁸Ki tominbay dana si Pedro dya a kāna, “Ay, enggam Āpo! Lablaban mwabanchi a polos kokod ko!”

Ki do dawri, tinbay ni Jesos a kāna, “An dyi kwa lablaban kokod mwaya, ki nanawhen kwabaymo. Mairaman kaba polos dyaken.”

⁹“Ayket na! An komwan,” initbay ni Pedro, “Pachilablab mo paw kokod kwaya kan iraman mo tanoro kwaya kan oho kwaya!”

¹⁰Ki binata ni Jesos dya a kāna, “No tawo a naryos dana, machita paba mirwa maryos, ta madadas dana. Tan komwan, kokod na lang lablaban na. On, madadas kamo, malaksid do asaya dyinyo.” ¹¹Chapatak danan Jesos manglipotaw sya, dawa, binata na siraba tabo.

¹²Katayoka na minlablab a tabo so kokod daw, pinabidi naw makatayhapotaw a laylay na, as nakapaybidi nad disnan naw. Inyahes ni Jesos dyirad nanawhen na saw a kāna, “Maawātan nyoriw tayoka kwaya pinarin dyinyo? ¹³Pangaranan nyowaya yaken so Maistro kan Āpo. Na, kosto nawri maynamot ta oyod. ¹⁴Ki aran yaken Āpo kan Maistro nyo, ki linablaban ko saw kokod nyowaya. Sichangori, machita tahatahan nyo a parinen nya do katakatayisa dyinyo. ¹⁵Yaken pagmididan nyo, dawa, parinen nyo pakono akmas pinarin kwaya dyinyo. ¹⁶No ibahey ko dyinyo, ki oyod. Iyaw no adipen, masisisitā aba kan iyaw āmo naw. Masaw, masisisitā abaw natoboyaw kan iyaw nanoboyaw sya. ¹⁷Ki maynamot ta natonngan nyo nyaya oyod, masoyot kamo an parinen nyo!”

¹⁸Tinongtong ni Jesos naychirin dyira a kāna, “Kasarsarita kwabaynyo a tabo, ta chapatak ko katatawo no pinidi ko saw. Ki alit na pinidi koynyo tan matongpal inpatolasaw no Dyos do Masantwan a Tolas a kāna, ‘Iyaw nachihanghangaw dyaken, nayparin a kabosor ko.’^f ¹⁹Ibahey ko naya dyinyo sakbay a maparin tan anchan maparin dana, anohdan nyo nanchi

^f 13:18 Sal. 41:9

yaken^g a si Kristo no tinobayaw no Dyos. ²⁰No ibahey ko dyinyo, ki oyod. No mangrawat so tobogen ko, rawaten na yaken, kan no mangrawat dyaken, rawaten naw nanoboyaw dyaken.”

No Kaipakatoneng Ni Jesus So Kalipot Na
(Mt. 26:20-25; Mk. 14:17-21; Lk. 22:21-23)

²¹Do nakatayokaw ni Jesus a nakabata so nyaya, taywara nariribokan. Do dawri, malawag a binata na dyirad nanawhen na saw a kāna, “No ibahey ko dyinyo, ki oyod. Asanchi dyinyo manglipot dyaken.”

²²Do dawri, naysinchichideb saw nanawhen naw, ta chapatak daba polos an sino bataw ni Jesus dyira.

²³Do dawri, iyaw asaw dyirad nanawhenaw a nachitalin di Jesus a iyaw oyod naw so chinadaw,^h ²⁴ki kinosilapan ni Simon Pedro, as nakabata na sya dya a kāna, “Pachiiyahes pa dya an sino dyaten bata naya.”

²⁵Do dawri, iyaw nachitalinaw, ki naypasngen di Jesus, as nakapanareng na dya, as nakayahes na sya di Jesus a kāna, “Sino nawri, mo Āpo?”

²⁶“Iyanchiw no panorohan kwaw so patahmen kwaya tinapay,” tinbay ni Jesus. Sinpangan na, nanghap so tinapayaw, as nakapatahem na sya, as nakaitoroh na sya di Jodas a anak ni Simon Iskariote.

²⁷Ki kosto a do nakahap naw syan Jodas so nawri a tinapay, nanyeng a intorayan ni Satanas.

Binata ni Jesus dya a kāna, “Maybabalay kaba omparin so sigodaw a inranta mo.”

²⁸Ki do dawri a naparin, aba dyirad rarayay naw a myan do lamisaan makapatak so chakeyaw a batahen Jesus dya. ²⁹Ki maynamot ta si Jodas mangig-igpet so kwarta, no aktokto dan kadwan saw, ki tinoboy ni Jesus a mangay a gomātang so machita da do dawri a pista mana mangay a manghap so itoroh na dyirad mapobri saw.

³⁰Dawa, do nakahapaw ni Jodas so tinapayaw, nanyeng a minohbot. Do dawri, ki mahep dana.

No Bayo A Bilin

³¹Do nakahbot danaw ni Jodas, binata ni Jesus dyira a kāna, “Sichangori, narapit danaw oras a maipaboya do tawotawo a yaken no Tawowaw a Yapod Hanyit, ki maidayaw dana, as kan maynamot dyaken, ki maipaboya paw kaidāyaw no Dyos. ³²Ta an maipaboyaw kaidāyaw no Dyos a maynamot dyaken, ki maybabalay aba si Āpo Dyos a mismo a

---

^g 13:19 Mana “yaken, ki yaken.” Eks. 3:14; Jn. 8:28, 58; 14:29   ^h 13:23 Siraw nagadalaw so Biblya, ki batahen da a si Apostol Juan a mismo chakey na batahen, ki chasnek na ibahey mismo a ngaran na. Jn. 1:40; 18:15; 20:2; 21:24

mangipadayaw dyaken a Anak na.³³ Inyo a anak ko, dēkey danaw kayan ko dyinyo. Chichwasen nyonchi yaken, ki akmas inbahey ko naw dyirad totorayen saw no Jodyo, komwan ibahey ko dyinyo a, ‘Makangay kamo abanchi do kwanan ko.’ⁱ

³⁴ “Ki aran komwan, nyaw bayo a ibilin ko dyinyo: Maysin-aadaw kamo.^j Akmas kadaw kwaya dyinyo, komwan pakono machita kadaw nyos katakatayisa dyinyo. ³⁵ Ta an madaw kamo do katakatayisa dyinyo, maipakatoneng anchi do tabo a tawotawo a inyo nanawhen ko.”

No Kaibahey Ni Jesus So Kailibak Sya Ni Pedro (Mt. 26:31-35; Mk. 14:27-31; Lk. 22:31-34)

³⁶ Sinpangan na, inyahes ni Simon Pedro di Jesus a kāna, “Namna! Dino ngayan mo, mo Āpo?”

Ki tinbay ni Jesus a kāna, “Makawnot kaba do ngayan kwaya sichangori, ki aran komwan, marapit anchiw kawnot mo dyaken.”

³⁷ “Samna mo Āpo!” kānan Pedro. “Āngo dyi kwa pakawnotan dyimo sichangori? Aysa! Sindadaan ako a madiman a maynamot dyimo!”

³⁸ Ki tominbay si Jesus dya a kāna, “Oyodawri a sindadaan ka a madiman a maynamot dyaken, mo Pedro? No ibahey ko dyimo sichangori, ki oyod a dyi panchi a minonyiw sabongan a manok, ki naypitdo mo nanchi yaken a inlibak.”

Si Jesus Rarahan, No Oyod, Kan No Byay

14 ¹ Binata ni Jesus dyirad nanawhen na saw a kāna, “Mariribokan kamo aba, basbāli a manganohed kamo pakono do Dyos, as kan manganohed kamo dyaken. ² Aro pagyanan do yanan Āmang ko do hanyit, as kan mangay ako daw a mangisagāna so yanan nyo. Ibahey kwaba dyinyo nyaya, an dya oyod. ³ Do katayoka ko a mangay a mangisagāna so yanan nyo, syirto a yangay konchinyo a hapen tan myan kamonchi daw do yanan ko. ⁴ On, chapatak nyo naw rarahan a mangay do kwanan ko.”

⁵ Ki tominbay si Tomas dya a kāna, “Mo Āpo, chapatak namenori an dino kwanan mo? Maypāngō kapatak namen so rarahan?”

⁶ Ki binata ni Jesus dya a kāna, “Yaken rarahan a mangay do hanyit kan no pakayapwan oyod kan no byay. Abaw makangay di Āmang, an dya mayam dyaken. ⁷ An oyod a napatakan nyo na yaken, syirto a napatakan nyo pas Āmang ko. Ki makayapo sichangori, chapapatak nyo na, as kan akmay oyod a naboya nyo na.”

⁸ Binata ni Pilipi di Jesus a kāna, “Mo Āpo, ipaboya mo pa dyamen si Āmang mo, ta manawob dana dyamen nawri.”

ⁱ 13:33 Jn. 7:34; 8:21   ^j 13:34 Jn. 15:12; 1 Jn. 3:23-24; 4:7-11

⁹Ki tominbay si Jesos dya a kāna, “Ay samna! Nahay danaw kayan kwaya dyinyo a tabo. Arim pawri yaken a dya chapatak mo, Pilipi? No nakaboya dana dyaken, naboya naranas Āmang ko. Ki āngo ta batahen mo a, ‘Ipaboya mo dyamen si Āmang mo?’ ¹⁰Ari ka pawri a dya manganohed a myan akod Āmang, as kan iya, ki myan dyaken? Siraw chirichirinen kwaya dyinyo, yapo saba do bokod ko a toray, an dya yapod Āmang ko a nāw na dyaken a mamariparin so chakey na parinen a maynamot dyaken. ¹¹Kaaanohdan nyo ibahey kwaya a myan akod Āmang ko, as kan si Āmang, ki myan dyaken. An dyi kamo a manganohed do chirin kwaya, alit na pakono a anohdan nyo makaskasdaaw saya a pariparinen ko. ¹²No ibahey ko dyinyo, ki oyod. No myan so kapanganohed dyaken, parinen na sanchiw makaskasdaaw saw a pariparinen ko. On, arwaro panchiw maparin na kan pinarin ko saya a maynamot ta mangay ako nad Āmang ko. ¹³Aran āngo a akdawen nyo maynamot do kapanganohed nyowaya dyaken, ki parinen ko tan maipaboya ko kaidāyaw ni Āmang ko a maynamot dyaken. ¹⁴On, aran āngo a akdawen nyo a maynamot do kapanganohed nyowaya dyaken, ki parinen konchi.”

No Kaikari Ni Jesos So Ispirito Santo

¹⁵Binata pa ni Jesos a kāna, “An chadaw nyo yaken, anohdan nyo saw bilin kwaya. ¹⁶Manahes akonchid Āmang, kan manoroh anchi so Kasidong a nāw na dyinyo a abos pandan a machitadi dyaken. Iyaw nawri, ki Ispirito Santo a pakapatakan nyos oyod a maynamot do Dyos. ¹⁷Ki siraw tawotawo a dya manganohed dyaken, maparin daba rawaten iyaw Ispirito Santo a iyaw Kasidong, ta bigbigen daba kan chapatak daba. Ki inyo, chapatak nyo, ta myan anchi dyinyo a nāw na omyan dyinyo.

¹⁸“Karwan kwabaynyo a akmay olila, ta syirto a maybidi akonchi dyinyo. ¹⁹Mahay paba a siraw dyaya a manganohed dyaken do lobongaya, ki maboya da pabanchi yaken. Ki inyo, maboya nyo nanchi yaken a mirwa, as kan maynamot ta mabyay ako, aran inyo, ki mabyay kamonchi. ²⁰Do dawrinchi a araw, matonngan nyo na a myan ako di Āmang, kan myan kamo dyaken a akmas kanāw kwaya dyinyo.

²¹“Aran sino a mangapya siras bilin ko saya do aktokto na, as anohdan na sa, iyaw madaw dyaken, as kan aran sino a madaw dyaken, ki chadaw anchi ni Āmang ko. Chadaw ko panchi iya, kan ipakatoneng ko panchi dyaw maynamot dyaken,” binata ni Jesos.

²²Ki tominbay si Jodas, ki si Jodas Iskariote aba. Inyahes na dya a kāna, “Ki mo Āpo, āngo ta yamen lang pangipakatonngan mo so maynamot dyimo a dya tabo no tawotawo do lobongaya?”

²³Ki tinbay ni Jesos a kāna, “Iyaw no madawaw dyaken, ki tongpalen naw ibahey kwaya. Chadaw anchin Āmang ko, as kan yamen kan

Āmang, ki mangay kaminchi a omyan^k dya. ²⁴No dya madaw dyaken, ki tongpalen nabaw ibahey kwaya. Siraw nya chirin a madngey nyo dyaken, ki yapo saba do bokbokod ko a pangtoktwan, an dya yapo di Āmang ko a nanoboy dyaken.

²⁵“Inbahey ko na tabo dyinyo nyaya do kayan ko paya dyinyo. ²⁶Ki iyaw Ispirito Santwaw a iyaw Kasidong nyonchi, ki tobuyen nanchi ni Āmang a machitadi dyaken. Inanawo nanchi dyinyo tabo no oyod a maynamot dyaken, kan ipanakem na sanchi dyinyo no tabo saya a innanawo ko dyinyo.

²⁷“Bidinen ko dyinyo kaydamnayan no kapangtokto. On, iyaw kaydamnayan no kapangtokto a itoroh ko dyinyo, ki abaw kapariho na. Itoroh kwaba dyinyo akmas myanaw do aktokto no tawotawo do lobongaya. Dawa, mariribokan kamo aba kan mamo kamo aba. ²⁸Nadngey nyo naw inbahey kwaw dyinyo a kon ko, ‘Komaro ako dya, ki maybidi akonchi dyinyo.’ An chadaw nyo yaken, masoyot kamo do kangay kwaya di Āmang. Ta si Āmang, ki mabilbileg kan yaken. ²⁹Inbahey ko na dyinyo nyaya sakbay a maparin tan anchan maparin dana, anohdan nyo nanchi yaken. ³⁰Sichangori, makāro ako paba so chirin ko dyinyo, ta ito danaw kangay ni Satanas^l iyaw mangitorayaw so tawotawo do lobongaya. Ki aran komwan, abaw toray na dyaken. ³¹Ki tongpalen ko tabo inbahey ni Āmang ko dyaken tan mapatakan dan tawotawo do lobongaya a chadaw kos Āmang ko.

“Ngay, may ta na,” binata ni Jesos dyirad nanawhen naw.

Maiyarig Si Jesos Do Atngeh No Oloten A Obas

15 ¹Tinongtong ni Jesos naychirin a kāna, “Yaken oyod a atngeh no obas,^m as si Āmang ko, iyaw mangay-aywanaw sya. ²Do kāda yangaw a abos asi, langtesen Āmang ko a pakarohen. Kāda yangaw a myan so asi, ki salingsingan na tan arwaro paw asi na. ³Ki inyo yangaw ko, as kan nasalingsingan kamo na a maynamot do nakapanganohed nyowaya do chirin ko a innanawo ko. ⁴On, masisita a nāw nyo dyaken kan nāw ko dyinyo. Ta no yangaw, ki makapay-asi aba, an dyi na nāw a machirapa do atngeh naw. Komwan kamo, ta makapay-asi kamo aba do kapanganohed nyo an machisyay kamo dyaken.

⁵“On, yaken atngeh no obas, as yangaw kamo. No tawo a nāw na dyaken kan nāw ko dya, makapayparo so asi na do kapanganohed na. Oyod nyaya a makaparin kamo aba so aran āngo an abo ako dyinyo. ⁶No maskeh a nāw na dyaken, ki akmas no nayapasaw a yangaw a naipoha. Anchan nahoto nayapas saya yangaw, makalawop sa a masosohan. ⁷Ki

^k 14:23 2 Kor. 6:16; Epe. 3:17; Pal. 3:20; 21:3   ^l 14:30 Jn. 12:31; 16:11   ^m 15:1 Do Adan a Tolag, siraw Jodyo saw a kapotōtan ni Israel, ki naipariho sa do dyaw a maganay a obas, ta tomnadyichokod sa do Dyos. Sal. 80:8-18; Isa. 5:1-2, 7

an nāw nyo dyaken kan nāw no chirin kwaya do aktokto nyo a anohdan nyo, aran āngo a akdawen nyo do Dyos, ki maitoroh anchi dyinyo. ⁸Nyaw pakaidayawan Āmang ko an mapaparo nyo asi no kapanganohed nyo, kan nawri paw pakaboyan a inyo nanawhen ko. ⁹Akmas kadaw dyaken Āmang ko, komwan kadaw ko dyinyo. On, masisita a nāw kamo na pakono do adaw ko dyinyo! ¹⁰Pachisyayan nyo abaw adaw ko dyinyo an anohdan nyo saw bilbilin kwaya dyinyo. Ta aran yaken, anohdan ko bilbilin ni Āmang ko kan nāw ko do kadaw na dyaken. ¹¹Naibahey ko dyinyo tabo nyaya tan myan dyinyo soyot a akmas soyotaya a myan dyaken, kan maypataywaraw kasoyot nyo.”

¹²“Ki nyaw no bilin ko dyinyo:^o Machita a nāw nyo a madaw do katakatayisa dyinyo a akmas kadaw kwaya dyinyo. ¹³Aryoriw mangamangay pa a adaw no tawo kan mangiparawataw so byay na tan mabyay saw sit na? ¹⁴Inyo sit ko an onotan nyo saw inbilin kwaya dyinyo. ¹⁵Tobotoboyen pabaw pangibidangan ko dyinyo. Ta no tobotoboyen, ki chapatak nabaw myan do aktokto no āmo na, basbāli a ibidang koynyo a sit ko, ta tabo nadngey ko saw di Āmang ko, ki inpakatoneng ko na dyinyo. ¹⁶Inyo abaw namidi dyaken, basbāli a yaken namidi dyinyo, kan inkeddeng koynyo a mangay a may-asi so aro a mapanganohed nyo a tawotawo. Siraw nya saya asi, ki mararayaw saba. Tan komwan, itoroh anchi dyinyo ni Āmang no aran āngo a akdawen nyo a maynamot do kapanganohed nyowaya dyaken. ¹⁷On, nyaw no bilin ko dyinyo: Machita nāw nyo a madaw do katakatayisa dyinyo.” Nyaw binata ni Jesos dyira.

No Kapangipsok Da No Dyi Saw A Manganohed

¹⁸Ki tinongtong ni Jesos naychirin dyira a kāna, “An ipsok daynyo no dyi saya manganohed, kanakmen nyo a nanma ko a inipsok da. ¹⁹An nairaman kamo dyirad tawotawo saya do lobongaya a dya manganohed, syimpri chadaw daynyo. Ki maynamot ta pinidi koynyo a machisyay dyira tan dyi kamo a mairaman dyira, nawriw paynamotan ipsokan daya dyinyo. ²⁰Naknakmen nyo no inbahey ko naw dyinyo do nakarahan a, ‘Iyaw no adipen, masisisita aba kan iyaw āmo naw.’^p An indadanes da yaken, sigorādohen ko a idadanes danchinyo. Ki an inanohdan daw innanawo kwaya, anohdan danchiw inanawo nyo. ²¹Ki maynamot do kapanganohed nyowaya dyaken, parinen danchi a tabo dyinyo nya saya a lidyat a maynamot ta chapatak dabaw nanoboyaw dyaken. ²²Amnan dyi ko sawen a inbahey dyira, gatos dabaw no dyi daya panganohdan. Ki sichangori, apabaw pambar da dyirad gatogatos daw. ²³Otro, no mangipsok dyaken, ipsok na pas Āmang ko. ²⁴On, abaw pakagatosan da, an dyi ko a inpaboya dyiraw makaskasdaaw saya a aba polos makaparin

ⁿ 15:11 Jn. 3:29; 16:24; 17:13   ^o 15:12 Jn. 13:34; 1 Jn. 3:23-24; 4:7-11   ^p 15:20 Jn. 13:16

a matarek. Ki sichangori, tayoka darana naboya, kan alit na pa a ipsok da yamen kan Āmang.²⁵ Ki aran komwan, naparin nya tan matongpal no naitolasaw do linteg da a kāna, ‘Inipsok da yaken a abos paynamotan.’^q

²⁶ “Anchan mangay dyinyo iyaw Kasidongaw a yapod Āmang a tobuyen konchi a iyaw Ispirito Santo a pakapatakan nyos oyod a maynamot do Dyos, iyanchiw mangpaneknek so maynamot dyaken.”^r ²⁷ Aran inyo, ki paneknekan nyonchi yaken, ta nakayapo do kasiknan ko a mangnanawo, nachirayarayay kamo na dyaken.”

16 ¹“Inbahey ko dyinyo tabo nya saya tan dyi kamo a machisyay dyaken. ²Ibidang da pabanchi inyo a tawotawo no Dyos do kapahbot da dyinyo do sinagoga da saw, as kan mangay anchiw oras a no mangdiman dyinyo, ki iktokto nanchi a parinen na a akmaw pagsirbi do Dyos.^s ³On, parinen da sanchiw komwan dyinyo a maynamot ta chapatak daba si Āmang mana chapatak daba yaken. ⁴Inbahey ko saba dyinyo nyaya do kadāmo nyowaw a myan dyaken, ta myan ako pa dyinyo do dawri. Ki sichangori, inbahey ko sa tabo dyinyo nyaya tan anchan marapit kaparin da siras nya dyinyo, manakem nyo sanchiw no inbalāag kwaya.”

No Tarabako No Ispirito Santo

⁵Tinongtong ni Jesos naychirin dyira a kāna, “Sichangori, mangay ako na do nanoboyaw dyaken, ki ari payad abo dyinyo nangyahes dyaken an dino ngayan ko. ⁶Ki sichangoryaya, ta inbahey ko naw nya saya dyinyo, taywaraya magmamayo kamo. ⁷Ki ibahey ko dyinyo no oyod. Maganaganay kakaro kwaya dyinyo, ta an dyi ako komaro, mangay aba dyinyo Ispirito Santo. Ki an komaro ako, tobuyen konchi a mangay dyinyo. ⁸Anchan mangay, paneknekan nanchi dyirad tawotawo saya do lobongaya a nagriro sa a maynamot do gatos, kan paneknekan na panchi dyira a madyido kapangtokto da a maynamot do kalinteg kan kapangokom no Dyos. ⁹Maynamot do gatos, ki paneknekan nanchi a no gatos da, ki iyaw dyi daw a panganohdan dyaken. ¹⁰Maynamot do kalinteg, ki paneknekan nanchi a oyod a malinteg ako, ta mangay akod Āmang a dyi nyo nanchi a kaboyan dyaken. ¹¹Maynamot do kapangokom, ki paneknekan nanchi a si Satanás a mangitoray so tawotawo do lobongaya, ki naokom dana.

¹² “Arwaro paw chakey ko a ibahey dyinyo, ki ari nyo pad marawa iktokto sichangori. ¹³Ki anchan mangay Ispiritwaw a pakapatakan nyos oyod a maynamot do Dyos, iyanchiw mangipakatoneng dyinyo so tabo a oyod. Maychirin abanchid bokbokod na a toray, ta chirinen na sanchiw no nadngey na saw do Dyos, as kan ibahey na pa dyinyo maynamot do masakbayan a chimpo. ¹⁴Padayawan nanchi yaken, ta no

^q 15:25 Sal. 35:19; 69:4   ^r 15:26 Jn. 14:16-17, 26   ^s 16:2 Ara. 26:9-11

lang ipakatoneng na sanchi dyinyo, ki iyaw myan do aktokto ko. ¹⁵Tabo no dyiraw ni Āmang ko, ki dyaken. Dawa, ibahey ko a iyaw no Ispirito, ipakatoneng nanchi dyinyo no myanaw do aktokto ko.”

No Kapayparin Anchi A Soyot No Mamayo Da

¹⁶“Manyid danaw oras kan maboya nyo paba yaken. Ki mahay aba, as kan kapirwa nyo na makaboya dyaken,” binata ni Jesos.

¹⁷Ki naysin-iiyahes saw kadwanaw a nanawhen na do katakatayisa dyira a kon da, “Āngō paro chakey naya batahen a, ‘Manyid danaw oras kan maboya nyo paba yaken. Ki mahay aba, as kan kapirwa nyo na makaboya dyaken,’ kan ‘Maynamot ta mangay ako di Āmang?’”

¹⁸Do dawri, tinongtong daw naysin-iiyahes a kon da, “Namna! Āngō paro chakey na batahen dyirad dya saya chirin a, ‘Manyid danaw oras’? Chapatak tawri?”

¹⁹Ki natonngan Jesos a chakey da iyahes maynamot do dyaya, dawa, binata na dyira a kāna, “Maysin-iiyahes kamori an āngō chakey na batahen no, ‘Manyid danaw oras kan maboya nyo paba yaken. Ki mahay abas kapirwa nyo na makaboya dyaken’? ²⁰No ibahey ko dyinyo, ki oyod. Siraw tawotawo a dya manganohed, ki chasoyot danchiw ītwaya mapariparin dyaken, ki maychahoho kan magmamayo kamonchi.

Ki aran rakoh kapagmamayo nyo, ki maybadiw anchi a soyot nyo.

²¹Nya, ki mayarig do mabakesaw a taywara malidyatan do orasaw a kapaymanganak na. Ki anchan makawara dana, nawayakan naranaw kaynyin naw, kan taywara danaw soyot na a maynamot do naiyanakaw a tagibi na. ²²Komwan kapagmamayo nyowaya sichangori. Ki mirwa konchinyo a maboya kan taywaranchiw kasoyot nyo, as kan abanchi a polos makapakaro dyinyo so nawri a soyot nyo.

²³“Do dawri, yaken pabanchiw panahsan nyo. Oyod nyaya ibahey ko dyinyo: Aran āngō a akdawen nyo di Āmang ko a maynamot do kapachichasa nyo dyaken, ki itoroh nanchi dyinyo. ²⁴Ki mandas changori, ari nyo payad pinadas nangdaw di Āmang ko a maynamot do kapachichasa nyowaya dyaken. Mangdaw kamo tan mangrawat kamo kan maypataywaraw kasoyot nyo.”^t

No Kapangābak Ni Jesos So Marahet

²⁵Tinongtong ni Jesos naychirin dyirad nanawhen na saw a kāna, “Tabon naichirin kwaya dyinyo maynamot di Āmang, ki nangosar ako so pangarig. Ki īto danaw oras a dyi ko a osaren komwan a kapaychirin, an dya malawag dananchi a ibahey ko dyinyo. ²⁶Do dawrinchi a araw, taros kamo nanchi a makapanahes di Āmang a mismo a maynamot do kapachichasa nyo dyaken.

^t 16:24 Jn. 3:29; 15:11; 17:13

Ibahey kwaba a masisita a yaken mangdaw so chakey nyo di Āmang. ²⁷Ta si Āmang ko a mismo, ki chadaw na inyo a maynamot do kadaw nyowaya dyaken kan kapanganohed nyowaya a yapo ako dya. ²⁸Oyod, yapo akod Āmang a kominwan do lobongaya. Ki sichangori, karwan ko naw lobongaya, ta maybidi ako nad Āmang.” Nyaw binata ni Jesos.

²⁹Sinpangan na, binata dan nanawhen naw dya a kon da, “Changori, malawagayaw kapaychirin mo do dyi mwaya nangosaran so pangarig.

³⁰Changori, masigorādo a chapatak namen dana a chapatak mo aran āngo. Machita mwabaw aran sino a maychirin a manahahes dyimo, ta chapatak mo na sigod do sakbay pa iyahes da dyimo. Dawa, iyaw nyaw panganohdan namen a yapo kad Dyos.”

³¹Ki tinbay sa ni Jesos a kāna, “Oyodori a manganohed kamo na sichangori? ³²Īto danaw oras, kan narapit dana a maychawpit kamonchi a tabo, as katakatayisa anchi dyinfo maybidi do bahay na. Ki maychatanyi ako nanchi a mabidin. Ki yakēn abanchi, ta myan si Āmang ko dyaken. ³³Inbahey ko na dyinfo nya saya tan myan dyinfo kaydamnay no kapangtokto nyo a maynamot do kapachasa nyowaya dyaken. On, do kayan nyo paya do lobongaya, ki myan dyinfo lidyat kan riribok. Ki patoreden nyo aktokto nyo, ta an yaken, ki inābak ko na tabo kinatoray do lobongaya!” binatan Jesos.

No Kapaydasal Ni Jesos

17 ¹Katayoka no nakaibaheyaw ni Jesos so nawri, tomnangay do hanyit, as nakapaydasal na a kāna, “Mo Āmang, narapit danaw oras a inkeddeng mo. Idāyaw mo yaken a Anak mo tan maidayaw ko na imo. ²On, ta intoroh mo dyaken tabo a panakabalin a mangitoray so tabo a tawotawo tan torohan ko sa tabo so byay a abos pandan intalek mo saya dyaken. ³Nyaw abos pandan a byay: iyaw kapatak daya dyimo a oyod a Dyos a maychatanyi kan yaken a si Jeso-Kristo a tinoboy mo. ⁴Tayoka ko na a inpaboyaw dāyaw kan katan-ok mo dyirad tawotawo saw do lobongaya, ta pinakabos ko na sa tabo inbilin mo dyaken a parinen ko. ⁵Sichangori, mo Āmang, anchan myan ako dyimo a mirwa, pachipabidi mo pa dyaken katan-ok ko do salapen mo a akmas no kinadyos kwaw do kayan kwaw dyimo do kasakbayan pan nakaparswa no lobongaya.”

No Kaidasal Ni Jesos Siras Nanawhen Na Saw

⁶“Inpakatoneng ko naymo dyirad intalek mwaya dyaken a napidi mo a yapod lobongaya. Sigod a dyira mo sa, kan intalek mo sa dyaken, as kan nāw na inanohdan daw chirin mwaya. ⁷Sichangori, chapatak da a iyaw tabo inchirin ko kan pinarin ko a intalek mo dyaken, ki yapo dyimo. ⁸Inanohdan da sa tabo innanawo kwaw dyira a intalek mo dyaken. Oyod a maawātan da a yapo ako dyimo, as inanohdan da a tinoboy mo yaken.

9 “Paydasal ko sa. Ki an siraw myanaya do lobongaya a dya manganoched, ki paydasal ko saba, an dya sira lang intalek mwaya dyaken, ta dyira mo sa. 10 Tabo sa a dyira ko, ki dyira mo, kan tabo sa a dyira mo, ki dyira ko, as kan naidayaw ako na a maynamot dyira. 11 Íto danaw kangay ko dyimo, ta komaro ako nad lobongaya. Ki sira, ki myan pa sa do lobongaya. Mo Ámang, imo a masantwan, maynamot do panakabalin mo a akmas intoroh mwaw dyaken, ki aywanan mo pa sa tan masa pakono sa tabo a akma dyaten. 12 Do kayan ko paw dyira, inaywanan ko sa maynamot do panakabalin mo a intoroh mo dyaken. On, inaywanan ko sa maganay, kan abaw nabo dyira, malaksid do asaw a tawo a naikeddeng a mangay do pakararayawan na tan matongpal naitolasaw do Masantwan a Tolas.

13 “On, makalo danaw kangay ko dyimo. Ki chirinen ko saw nya do kayan ko paya do lobongaya tan maypataywaraw kasoyot kwaya a myan dyira.”^u 14 Intoroh ko dyiraw no chirin mwaya, ki inipsok da san tawotawo saya do lobongaya maynamot ta machitonos saba do lobongaya a akma dyaken. 15 Iyahes kwaba dyimo, mo Ámang a pakarohen mo sa do lobongaya. Ki no iyahes ko, ki kaaywan mo sira a yapo do panakabalin no Marahetaw a si Satanas nawri. 16 On, machitonos saba dyirad dyaya manganohed do lobongaya a akma dyaken. 17 Maynamot do chirin mwaya a pakayapwan no oyod, payparinen mo sa a machitatärek^v a magsirsirbi dyimo. 18 Tinoboy ko sa do kapayngay da a tawotawo do lobongaya akmas nakatoboy mwaya dyaken a mangay do lobongaya. 19 Maynamot dyira, iparawat ko byay ko a madiman a pagsirbi dyimo tan oyod a machitatärek sa a magsirbi dyimo.” Nyaw binata ni Jesos.

No Kapaydasal Ni Jesos Dyirad Tabo A Manganoched Dya

20 Tinongtong ni Jesos naydasal a kāna, “Sirabaw nanawhen kwaya lang paydasal ko, an dyi pa siraw manganohedaw anchi dyaken a maynamot do kapangnanawo da. 21 Mo Ámang, paydasal ko sa tan masa dana sa a tabo a akmas kayan mwaya dyaken kan kayan kwaya dyimo. Komwan pakono sa a machasa dyaten tan anohdan dan tawotawo saya do lobongaya a imo nanoboy dyaken. 22 Iyaw dayagaw a intoroh mo dyaken, ki intoroh ko na dyira tan masa dana sa do aktokto da a akma dyaten: 23 Myan ako dyira kan myan ka dyaken. Komwan pakono a maypataywaraw kasa da tan matonngan tawotawo do lobongaya a tinoboy mo yaken kan chinadaw mo sa a akma do kadaw mwaya dyaken.

24 “Ámang, chakey ko a siraw tawotawo a intalek mo dyaken, ki machiyan dyaken do hanyit tan maboya daw katan-ok ko. On, intoroh mo dyaken nya katan-ok ko a maynamot do kadaw mwaw dyaken

^u 17:13 Jn. 3:29; 15:11; 16:24; Pilp. 2:2   ^v 17:17 Mana “masantwan” do salapen no Dyos.

kasakbayan pan nakaparswa no lobongaya. ²⁵ Imom Āmang ko a malinteg, bigbigen abaymo no tawotawo saya do lobongaya. Ki an yaken, taywara bigbigen koymo, kan siraw nanawhen ko saya, chapatak da a tinoboy mo yaken. ²⁶ Inpakatoneng koymo dyira, as kan nāw ko a mangipakatoneng tan myan dyira iyaw adaw mwaya dyaken kan tan yaken mismo a myan dyira.” Nyaw binata ni Jesos.

No Kalipot Kan Katiliw Ni Jesos

(Mt. 26:47-56; Mk. 14:43-50; Lk. 22:47-53)

18 ¹Nakatayokaw ni Jesos a naydasal so komwan, komnaro kan siraw nanawhen naw, as nakapamtang da do oksongaw^w a Kidron. Do masngenaw do namtangan daw, myan tokon a kaolibwan. Ki si Jesos kan siraw nanawhen naw, ki kominwan sa daw. ²Si Jodas a manglilipot, chapatak narana sigod nawri a logar, ta pirmi sa a makpekpeh daw. ³Dawa, nangay daw si Jodas. Inikwan na sa daw asaw a bonggoy no soldado a taga Roma kan kadwan saw a para bantay so Timplo a tinoboy dan matotohos saw a papadi kan siraw no Parisyowaw. Naysoho sa a konso armas.

⁴Ki maynamot ta chapatak a tabon Jesos nyaya īto a mapariparin dya, yangay na sa binayat, as nakaiyahes na sya dyira a kāna, “Sino chichwasen nyo?”

⁵“Si Jesos a taga Nasaret,” initbay da.

“Yaken,^x ki iya,” tinbay ni Jesos.

Ki si Jodas a manglilipot myan a machipaytēnek dyira. ⁶Do nakaibaheyaw syan Jesos a, “Yaken, ki iya,” nyeng sa napasonod, as nakalba dad tana.

⁷Ki pinirwa danan Jesos a inyahes dyira a kāna, “Samna! Sino oyod a chichwasen nyo?”

Tominbay dana sa a kon da, “Si Jesos a taga Nasaret.”

⁸“Na! Inbahey ko naya dyinyo a yaken, ki iya,” binata ni Jesos dyira. “An yaken chichichwasen nyo, palobosan nyo sa mayam rarayay ko saya.” ⁹Binata naw nya tan matongpal inbahey naw a kāna, “Abaw nabo a aran asa dyirad intalek mwaya dyaken.”^y

¹⁰Ki do dawri, myan bahayang ni Simon Pedro. Inasot na, as nakasintaw nas toboboyenaw no katotohosanaw a padi, ki naringodan do kawanaw naw a tadyinya na. Iyaw ngaran nyaya toboboyen, ki Malko.

¹¹Ki inbilin ni Jesos di Pedro a kāna, “Pasohoten mo bahayang mwaya! Bata mori an ditchanan ko nyaya kalidyalidyat a inkeddeng dyaken Āmang?”

^w 18:1 Nya oksong, ki moyog an ammyan lang. Dawa, an kadwan, pangaranan das payahosongan. ^x 18:5 Mana “Yaken, ki yaken.” Eks. 3:14; Jn. 8:28, 58; 13:19; 18:4-6

^y 18:9 Jn. 6:39; 17:12

No Kaiparawat Da Si Jesos Di Anas

¹² Do dawri, siraw no soldado saw kontodo kapitan daw kan siraw no para bantayaw so Timplo, tiniliw das Jesos, as nakabahod da sya, ¹³ as nakapananma da sya inyangay di Anas. Iya, ki katogangan ni Kaypas, iyaw no katotohosanaw a padi do dawri a tawen. ¹⁴ Ki si Kaypas nangibaheyaw sya dyirad totorayen saw no Jodyo a maganaganay a madiman asa tawo a maynamot do tabo tawotawo.^z

No Dāmo A Kapaglibak Ni Pedro

(Mt. 26:69-70; Mk. 14:66-68; Lk. 22:55-57)

¹⁵ Do dawri, minonot si Simon Pedro di Jesos kontodo do asa paw a nanawhen ni Jesos.^a Ki maynamot ta chapapatak danan katotohosanaw a padiw nyaya nanawhen, pinalobasan na a nachirayay di Jesos a somindep do atataw no bahay na. ¹⁶ Ki si Pedro, nabidin do gagan do masngenaw do rowanganaw. Dawa, iyaw nanawhenaw a chapapatak no katotohosanaw a padi, naybidi do rowanganaw, as nakapachisarita na do mabakesaw a magbantay do rowanganaw. Do dawri, inisdep nas Pedro.

¹⁷ Ki iyaw mabakesaw do rowanganaw, binata na di Pedro, “Imo abawriw asaw dyirad nanawhen naw no nawri a tawo?”

“Enggaw, yaken abaw!” initbay ni Pedro.

¹⁸ Do dawri, ki marokmeh. Siraw adipenaw kan siraw magbanbantayaw, napanginmaya sas apoy, as nakapanangdang da. Dawa, aran si Pedro, nachangay dyira a nachipanangdang.

No Kaosisa Da Di Jesos

(Mt. 26:59-66; Mk. 14:55-64; Lk. 22:66-71)

¹⁹ Ki do dawri, nanahahes nagritirwaw a katotohosan a padi di Jesos maynamot dyirad nanawhen naw kan siraw innanawo naw.

²⁰ Tominbay si Jesos dya a kāna, “Pirmi ako nangnanawo do salapen da no aro a tawotawo. Tabo nakapangnanawo ko, ki naparin do sinagoga saw mana do Timplo a psychichehan dan Jodyo. Aba polos intayo ko a chinirichirin.

²¹ Āngō panahahes mo dyaken? Iyahes mo pakono dyirad tawotawo saya a a nakadngey dyaken, ta masigorādo a chapatak da sa tabo innanawo kwaw.”

²² Do nakabataw ni Jesos so nyaya, myan asa dyirad magbanbantayaw a masngen dya, ki pinitpit na, as nakabata na sya a kāna, “Aysa! Komwanoriw katbatbay mod katotohosan a padi ah?”

²³ Ki tominbay si Jesos dya a kāna, “An naychirin akos madi, ipaneknek mo an āngō gatos ko. Ki an oyod inbahey kwaya, āngō sipatan mo dyaken?”

^z 18:14 Jn. 11:50   ^a 18:15 Si Apostol Juan nyaya. Jn. 1:40; 13:23; 20:2; 21:24

²⁴Sinpangan na, inpayangay ni Anas di Kaypas a katotohosan a padi, kan nāw na sibabahod.

No Kapirwa No Kapaglibak Ni Pedro
(Mt. 26:71-75; Mk. 14:69-72; Lk. 22:58-62)

²⁵Ki ditā pan Pedro a naytēnek a nanangdang do yananaw no apoy, kan inyahes darana dya no kadwan saw a kon da, “Imo abawriw asa paw dyirad nanawhen naw?”

Ki naglibak danas Pedro a kāna, “Enggaw! Yaken paro?”

²⁶Ki myan daw asa dyirad tobotoboyen naw no katotohosanaw a padi a kabagyan no riningodanaw ni Pedro. Ki inyahes na, “Imo abawriw naboya kwaw a asa dyirad rarayay naw do kaolibwan?”

²⁷Ki minirwa inlibak ni Pedro, kan nanyeng a minonyiw sabonganaw a manok.

Si Jesos Do Salapen Pilato
(Mt. 27:1-2, 11-14; Mk. 15:1-5; Lk. 23:1-5)

²⁸Do kapaysesedang naranaw, do nakatayoka danaw no nakaosisa da si Jesos do yanan Kaypas, ki inyangay dan totorayen saw no Jodyo si Jesos do palasyowaw no gobirnador a taga Roma. Ki siraw totorayen saw no Jodyo, ki somindep saba do palasyowaw no gobirnador tan dyi sa maibidang a malapos. Ta sigon do linteg da, ki maparin saba a machakan do Pista no Nakahabasaw no Anghilaw an somdep sa do bahay no Dya-Jodyo.

²⁹Dawa, si Pilato a gobirnador do dawri, minohbot, as nakaiyahes na sya dyira a kāna, “Āngō pangidaroman nyos nyaya tawo?”

³⁰Initbay da dya a kon da, “Samna! Inyangay namen aba dyimo nyaya tawo, an dya nakaparin so gatos.”

³¹Ki binata ni Pilato dyira a kāna, “Inyo makatoneng ah! Inyo manoroh so kaokom na sigon do myanaw do linteg nyo.”

Ki tominbay sa dya a kon da, “Namna! Aryoriw kalintegan namen a mangdiman so asa tawo?” ³²Naparin nyaya tan matongpal binataw ni Jesos an maypāango kadiman na.^b

³³Naybidi si Pilato do palasyowaw, as nakapatawag nas Jesos. Inyahes na dya a kāna, “Āngō? Imoriw āri daw no Jodyo?”

³⁴Ki tinbay ni Jesos a kāna, “Yaporí do pangtoktwan mo nyaya iyahes mo mana myan nangibahey dyimo tan iyahes mo?”

³⁵Ki initbay ni Pilato a kāna, “Kanamna! Bata mo anwan Jodyo ako ah? Sirayaw kapayngay mwaya a Jodyo kan siraw matotohosaya a papadiw mismo a nangiparawat dyimo dyaken. Āngō pinarin mo ta dawa?”

^b 18:32 Jn. 12:32-34

³⁶Ki inatbay ni Jesos a kāna, “Do dyaba lobong yanan pagtorayan ko. An magāri ako do dya lobong, ayket na, machigobat saw rarayay ko saw tan dya kwa maiparawat dyirad totorayen daw no Jodyo. On, magāri akwaba do lobongaya.”

³⁷Binata ni Pilato dya a kāna, “Ayket, an komwan, asa ka a āri! Oyodori?”

Ki inatbay ni Jesos a kāna, “Oyod nabata mwaya a āri ako. Nawriw nangayan kod lobongaya a naiyanak iyaw no kapaneknek ko so oyod. Ta no sino a madaw so oyod, ki adngeyen na yaken.”

³⁸“Oyod? Āngō nawri?” binata ni Pilato.

No Kaikeddeng No Kadiman Ni Jesos
(Mt. 27:15-31; Mk. 15:6-20; Lk. 23:13-25)

Katayoka ni Pilato a nangibahey so nyaya, minohbot dana a minirwa a nangay dyirad Jodyowaw, as nakabata na sya dyira a kāna, “Abayaw nachichwasan kwa gatos na a panghapan ko a mangikeddeng so kaokom na. ³⁹Ki sigon do dadakay nyowaw a mapakakaro akos asa nabahod dyinyo kāda Pistan Nakahabas no Anghil, chakey nyori a pakakarohen ko nyaya āri nyo a Jodyo?”

⁴⁰Ki insigida inngengenget da a kon da, “Engga! Iyabaw nawri a tawo! Si Barrabas chakakey namen!” Ki si Barrabas, ki asa a tolisan.

19 ¹Nakatayoka no nawri, inpahap ni Pilato si Jesos dyirad soldado naw, as nakaipasaplit na sya. ²As siraw soldadwaw, namahokon sas korona na a sangasanga no manolokaw a kayo, as nakapangay da syad oho naw, as nakakekeh da syas akmaw obi so kita a kekeh no āri. ³Naytatadi sa minsipsipat di Jesos a nangibahebahey sya a kon da, “Mabyay pakono Āri dayan Jodyo!”

⁴Do dawri, minirwa minohbot si Pilato, as nakabata na sya dyirad Jodyowaw a kāna, “Sichangori, pahboten ko dyinyo tan mapatakan nyo a abaw nachichwasan ko a gatos na a panghapan ko a mangikeddeng so kaokom na.”

⁵Minohbot si Jesos do dawri a sikokorona so sangasanga saw no manolok a kayo kan sikekekeh pa so akmaw obi so kita a kekeh no āri. Do dawri, binata ni Pilato dyira, “Chaya dyaw tawowaya!”

⁶Ki do nakaboya daw syan matotohos saw a papadi kan siraw para bantyaw so Timplo, nanyeng da inngengenget a kon da, “Ipailansa mod kros! Ipailansa mo do kros!”

Ki binata ni Pilato dyira a kāna, “Inyo danaw makatoneng ah! Inyo danaw mangilansa sya do kros. Abayaw nachichwasan ko a gatos na a panghapan ko a mangikeddeng so kaokom na.”

⁷Inatbay dan Jodyowaw si Pilato a kon da, “Sigan do linteg namen, machita madiman maynamot ta inpaneknek na a iyaw Anak no Dyos.”

⁸Do nakadngeyaw syan Pilato so nyaya chirin da, naypangay danaw nakāmo na. ⁹Do dawri, pinaybidi dana ni Pilato si Jesos do palasyowaw, as nakapirwa narana nanahes dya a kāna, “Taga dino ka?”

Ki inatbay aba ni Jesos.

¹⁰“Āngo dyi mwa atbayan?” binata ni Pilato dya. “Chapatak mo abawri a myan dyaken toray a mapakakaro mana mapailansa dyimo do kros?”

¹¹Initbay ni Jesos a kāna, “Aba polos toray mo dyaken, an dya itoroh no Dyos. Dawa, rakorakoh gatos da no tawotawo saw a nangiparawat dyaken dyimo kan iyaw gatos mo.”

¹²Do nakadngeyaw syan Pilato, posposan na pakakarohen si Jesos. Ki do dawri, nāw da inngengengety no Jodyowaw a kon da, “An pakakarohen mo nawri a tawo, sit abaymon Impirador. Ta aran sino a mapatnek so inawan na a mayparin a āri, kontraen nas Impirador.”

¹³Do nakadngeyaw syan Pilato so inchirin daw, pinahott naranas Jesos, as nakangay na naydisnad disnan naw no pangokoman do yananaw a mayngaran so “Ratag a Bato.” Do Hebreo a chirin Jodyo, ki “Gabata.”

¹⁴Do dawri, makey dana mayegen araw do kasakbayanaw no araw no pista da a araw a kapangisagāna da. Binata ni Pilato dyirad Jodyowaw a kāna, “Chadyaw āri nyowaya!”

¹⁵Ki inngengengety da a kon da, “Ipadiman mo! Ipadiman mo! Ipailansa mo do kros!”

“Namna! Chakey nyori a ipailansa ko āri nyowaya do kros?” inyahes ni Pilato dyira.

Ki inatbay dan matotohos saw a papadi a inngengengety, “Abaw matarek a āri namen, an dya iyaw no Impiradoraw!”

¹⁶Do dawri, inparawat ni Pilato dyira a mailansa do kros.

No Kailansa Da Si Jesos Do Kros

(Mt. 27:32-44; Mk. 15:21-32; Lk. 23:26-43)

¹⁷Dawa, inpasabhay dan soldadwaw krosaw di Jesos, as nakahbot da do Jerosalem a nangay do “Logaraw no Bangabanga.” Do Hebreo a chirin Jodyo, ki mayngaran so Golgota. ¹⁸Dawriw nangilansaan da sya, kan myan pa saw dadwa nailansa do maybitaw ni Jesos, as si Jesos nanghobok. ¹⁹Ki do dawri, nangipapatolas si Pilato so pinangay da do krosaw ni Jesos. No naitolas, ki “SI JESOS A TAGA NASARET A ĀRI DAN JODYO.”

²⁰Aro dyirad Jodyo saw nakabāsa so nyaya, ta naitolas do chirin dan Hebreo, Latin, kan do chirin a Griego, as kan masngen nakailansaan ni Jesos do syodadaw.

²¹Ki nangay saw matotohos saw a papadi dan Jodyo di Pilato, as nakairiklamo da sya dya a kon da, “Itolas mo aba, ‘Āri Dan Jodyo.’ Komwan pakono itolas mo ah, ‘Binata no nya tawo a iyaw Āri dan Jodyo.’”

22 Ki naskeh si Pilato, kan binata na dyira a kāna, “No tayoka ko a intolas, matadyan paba.”

23 Do nakatayoka daw a nangilansa si Jesos, inhap dan soldadwaw laylay na saw, as nakapaychapat da sya a bininglay, kan nakatataysan da. Inhap da paw no makatayrahemaw a laylay na. Ki iyaw nya, aba polos so saip. **24** Ki no bata dan soldadwaw do katakatayisa dyira, “O, piripiriten tabaw nyaya, ta magbibinonot ta an sino akin dyira sya.”

Ki no nyaya, naparin tan matongpal danaw no naitolasaw do Masantwan a Tolas a kāna,

“Naychacharwan daw laylay ko saw, kan nagbibinonotan daw makatayrahemaw a laylay ko.”^c

25 Do dawri, do masngenaw do krosaw ni Jesos, myan a naytēnek si ānang na kan si ikit na a kakteh ni ānang na, as kan si Maria a baket ni Kleopas, as kan si Maria a yapod Magdalena.

26 Do nakaboyaw ni Jesos a myan a naytēnek do masngenaw di ānang na iyaw nanawhen naw a oyod nas chinadaw, binata na di ānang na a kāna, “Ānang, ibidang mo nya a anak mo.” **27** Somnarono, inbahey na do nanawhen naw a kāna, “Ādi, ibidang mo nya a ānang mo.”

Ki yapo do dawri a oras, pinachiyan no nya nanawhen si ānang ni Jesos do bahay na, as kan inbidang na a akmay ānang na.

No Kadiman Ni Jesos

(Mt. 27:45-56; Mk. 15:33-41; Lk. 23:44-49)

28 Sinpangan na, do dawri a naparin, chapatak danan Jesos a pinatayoka na a tabo intorohaw ni Āmang na a parinen na, ki tan matongpal danaw naitolasaw do Masantwan a Tolas, binata na, “Mawaw akwaya.” **29** Ki myan do dawriw asa angang a napno so naysoka a palek. Dawa, napatneb saw soldadwaw so soka do dadyi, as nakapatap da sya do atngehaw no isopo a tamek, as nakapagolo da syad bibyaw ni Jesos. **30** Do nakatahamaw ni Jesos so naysokaw a palek, binata na a kāna, “Tayoka dana.” Do dawri, nagdomog, as naybitos byay na do nakaiparawat naw so ispirito na di Āpo Dyos.

No Kabono Da So Bakrang Ni Jesos

31 Do dawri a araw, ki Araw a Kapagsagāna, kan no somaronwaw a araw, ki iyaw kasisitaan a Araw no Kapaynaynahah maynamot ta maggedan kan pista daw a Nakahabas no Anghil. Maynamot ta chaskeh da no Jodyowaw a ditā da daw a malodyit no nailansa saw do Araw a Kapaynaynahah, yangay da chindaw no totorayen daw no Jodyo di Pilato a ibilin na mapotot kokod da no nailansa saw tan malisto sa madiman, as sinpangan na,, mapakaro inawan daw do kros daw.

^c 19:24 Sal. 22:18

³²Dawa, siraw soldadwaw, nangay da a pinotopotot saw kokodaw no dadyaw a kinayrayay ni Jesos a nailansa. ³³Ki do kakwan daranaw di Jesos, naboya da a nadiman dana, dawa, pinotot da pabaw kokod naw. ³⁴Ki aran komwan, pinabono pa no asa dyira do soldado saw chibot naw do bakrangaw ni Jesos. Ki insigida namsot raya kan ranom.^d ³⁵No tawowaw a nakaboya so nya, inpaneknek na tan anohdan nyo. No inchirin naw, ki oyod, kan aba polos kapagmangamanga na a maynamot do inpaneknek naw, ta oyod a naparin nyaya.

³⁶Naparin sa tabo nyaya tan matongpal naitolasaw do Masantwan a Tolas a kāna, “Abaw aran asa dyirad tohang naw a napotot.”^e ³⁷As myan paw naitolas do Masantwan a Tolas a kana, “Chiban danchiw no chinibotan daw.”^f

No Kaitanem Da Si Jesos

(Mt. 27:57-61; Mk. 15:42-47; Lk. 23:50-56)

³⁸Do nakatayokaw no nyaya naparin, nangay si Jose a taga Arimatea di Pilato a nangdaw so bangkayaw ni Jesos. Si Jose, ki asa nanganohed di Jesos. Ki maynamot ta mamo dyirad totorayenaw no Jodyo, inbahey naba do aro a tawotawo a iya, ki asa rarayay ni Jesos. Do nakaipalobosaw syan Pilato, yay na inhap inawan naw ni Jesos, as nakaikaro na sya.

³⁹Ki myan pa nachangay di Jose si Nikodemo,^g iyaw tawowaw a nangay di Jesos do asaw a kamahep. Nangyonot si Nikodemo so nasorok a tatdo a poho a kakilo a bangbanglo a mayngaran so mirra kan aloe a pangbalsamar. ⁴⁰Inhap daw inawanaw ni Jesos, as nakabedbed da sya so mananaro saw a lamilamit kontodo bangbanglwaw, ta nawriw dadakay dan Jodyowaw a kapangitanem. ⁴¹Ki do masngenaw do nakailansaanaw ni Jesos, myan logar daw a kakaywan. Do dawri, myan asa tanem a aschip a bayo pa a nabangbangkan kan ari pad abo bangkay a naitanem daw. ⁴²Ki maynamot ta Araw a Kapagsagāna dan Jodyo do dispiras no Arawaw a Kapaynaynahah, chakey da a alistwan a itanem si Jesos. Dawa, yangay da a pinakabat do irahemaw no aschip do dawri, ta masngen.

No Kapagonggar Ni Jesos

(Mt. 28:1-8; Mk. 16:1-8; Lk. 24:1-12)

20 ¹Masari pa do kamabekas no manōmaw a araw no lawas, ki nangay si Maria Magdalena do aschipaw a nakaitanman ni Jesos. Do nakawara naw daw, naboya naw rowanganaw no aschip,

^d **19:34** Siraw nagadal so Biblya, ki batahen da a do kadiman ni Jesos, ki pinabtak naw poso na (Sal. 69:20-21). As dawa, namsot ranom kan raya (Jn. 7:37-39; 1 Jn. 5:6-8).

Maynamot do nakaidātonaw ni Kristo so byay na, chiban nyod Isa. 53:7-12; Jn. 1:29;

Ara. 8:32-33; 1 Kor. 5:7; 1 Ped. 1:19; Pal. 5:6.   ^e **19:36** Eks. 12:46; Nom. 9:12; Sal. 34:20

^f **19:37** Sak. 12:10; Pal. 1:7   ^g **19:39** Jn. 3:1-2; 7:50

ki naywangan, ta nabadede a nachibawaw aneb naw a bato. ²Dawa, nayyayo si Maria a nangay di Simon Pedro kan iyaw asaw a nanawhen^h ni Jesos a oyod nas chinadaw. Binata na dyira a kāna, “Taywaran ari paw inawanaw ni Āpo do irahemaw no aschip? Inhap daw, kan chapatak namen abaya an dino pinangayan da sya.”

³Dawa, nanyeng sa Pedro kan iyaw asaw a nanawhen a minohtot a nangay do aschipaw. ⁴Nayyayo sa dadwa, ki chinmah na si Pedro no rarayay naya, kan nakapanma a nakarapit do aschipaw. ⁵Do nakawara naw daw, nakadokōt a namalid sya do irahem, ki somindep aba. Naboya na a myan pa daw mananaro saw a lamilamit a pinangbedbed das Jesos. ⁶Ki do nakawaraw ni Simon Pedro, taros a somindep do irahemaw no aschipaw, as kan aran iya, ki naboya na a myan daw siraw mananaro saw a lamilamit. ⁷Myan pa daw iyaw panyowaw a pinay dad oho naw. Ki iyaw nya panyo, ki nahon kan nachitarek do bit naw. ⁸Do dawri, iyaw nanmaw a nakarapit do aschipaw, ki aran iya, ki somindep do irahem. Do nakasdep naw kan nakaboya naw so naparinaw daw, ki nanganohed a nagongar si Jesos. ⁹Do dawri, dyi da pa maawātan naitolasaw do Masantwan a Tolas a mirwa mabyay si Jesos.

¹⁰Katayoka no nawri, somnabat saw dadwaw a nanawhen ni Jesos.

No Kapaboya Ni Jesos Di Maria Magdalena

(Mt. 28:9-10; Mk. 16:9-11)

¹¹As si Maria Magdalena, ki nabidin pa a maytēnek do gaganaw no aschip a tomanyitanyis. Ki do kayan naw a tomanyis, pinaybokot na pinalid do irahemaw no aschipaw. ¹²Ki do dawri, nakaboya so dadwa sa a anghil a nakalaylay so maydak a myan sa maydisna do inohwananaw kan tinokaranaw no yananaw no bangkayaw ni Jesos do kayan na paw daw.

¹³“Adi, āngo itanyis mo?” inyahes dan anghilaw dya.

“On, ata, inkaro dayas Āpo ko, kan chapatak ko abayaw napayan da sya,” initbay ni Maria.

¹⁴Ki do nakabata naw so nyaya, minidit do dichodan naw. Ki nakaboyas asa maytēnek a si Jesos nawri, kan nailasin naba a si Jesos.

¹⁵Sinpangan na, inyahes ni Jesos dya a kāna, “Āngo itanyis mo? Sino chichichwasen mo?”

Ki no chapatak ni Maria, iyaw no mangaywanaw so kakaywanaw. Dawa, binata na dya a kāna, “Ay on, mo Sir, an imo nangikaro sya, ibahey mo pa an dino yanan na tan yangay ko a ipahap.”

¹⁶Ki tinbay ni Jesos a kāna, “Maria.”

Nanyeng do dawri a sinalap ni Maria, as nakabata na sya do chirin da a Hebreo, “Rabboni!” No chakey na batahen, ki “Maistro.”

^h 20:2 Si Apostol Juan nyaya. Jn. 1:40; 13:23; 18:15; 21:24

¹⁷Sinpangan na binata ni Jesos dya a kāna, “Aryan mo yaken mo Maria, ta ari akpad naybidi do yanan Āmang, basbāli a yay mwa ibahey dyirad nanawhen ko saw a maibidang a kakakteh ko a maybidi ako nad Āmang ko a Āmang nyo a iyaw Dyos ko a Dyos nyo.”

¹⁸Do dawri, komnaro daw si Maria Magdalena a nangay a nangibahey dyirad nanawhenaw ni Jesos a kāna, “Nayboya kamyaw kan si Āpo!” Do dawri, inpadāmag na pa dyiraw no inbahey naw dya.

No Kapaboya Ni Jesos Dyirad Nanawhen Naw

(Mt. 28:16-20; Mk. 16:14-18; Lk. 24:36-49)

¹⁹Do kamahepaw no nawri a Dominggo, naychipeh saw nanawhenaw ni Jesos do asaw a bahay. Nangneb sa, as nakaibalonet das aneb saw a maynamot do kāmo daw dyirad totorayen daw no Jodyo. Ki sinpangan na,, naychihat a myan si Jesos a naytēnek do salapen daw, kan binata na dyira a kāna, “Myan pakono kaydamnayan no kapangtokto nyo!” ²⁰Ki do katayoka naw a nangibahey so nyaya, inpaboya na dyiraw no tanoro na saw a nayaman lansa kan bakrang naw a nabono. Do dawri, taywara chinasoyot daw nakaboya daw si Āpo.

²¹Minirwa dana naychirin si Jesos dyira a kāna, “Myan pakono kaydamnayan no kapangtokto nyo! Akmas nakaitoboyaw dyaken Āmang, komwan katoboy ko dyinyo.” ²²Katayoka na nangibahey syay, inalopan na sa, as nakaibahey na sya a kāna, “Rawaten nyo pakono iyaw Ispirito Santo a omyan dyinyo. ²³Tan komwan, an mamakawan kamo so aran sino a nakagatos, napakawan dana do Dyos. Amnan dyi nyo a pakawanen, mapakawan abanchi no Dyos.”

No Dya Panganohdan Tomas

²⁴Do dawri a ahep a nakapaboya ni Jesos dyirad nanawhen na saw, ki abo daw si Tomas a mayngaran so “Singin” a aran iya, ki asa dyirad dosi saw a nanawhen ni Jesos. ²⁵Do nakaboya daw sya no kadwan saw a nanawhen na, binata da dya a kon da, “Nayboboya kamyaw kāda Āpo!”

Ki initbay ni Tomas dyira a kāna, “An dyi kwa maboya kan masalid nayaman saw no lansa do tanoro na saw kan dyi kwa masalid bigar naw do bakrang naw, manganoched akwaba.”

²⁶Do nakatayokaw no makadominggo, minirwa dana sa a naychipeh siraw nanawhen saw ni Jesos do bahayaw, as kan do dawri, myan danas Tomas dyira. Ki aran naibalonet aneb saw, naychihat a myan danas Jesos a naytēnek do salapen daw, kan binata na a kāna, “Myan pakono kaydamnayan no kapangtokto nyo!” ²⁷Sinpangan na, pinerreng nas Tomas, as nakabata na sya dya a kāna, “Imom Tomas, cha dyaw tanoro ko saya! Saliden mo nayaman saya no lansa, as kasalid mos bakrang kwaya. Pakarohen mo nawri a kapagmangamanga mo kan manganoched ka na.”

²⁸Ki do dawri, binata ni Tomas dya a kāna, “Imom Āpo ko kan Dyos ko!”

²⁹Ki binata ni Jesos dya, “Changori, manganohed ka na, ta naboya mo na yaken. Ay, āngō a kagāsat da no tawotawowaw a manganohed dyaken a aran dyi da yaken a maboya!”

No Panggep No Nya Libro

³⁰Arwaro paw makaskasdaaw a pinarin Jesos do salapen dan nanawhen na saw, ki naitolas saba tabo do dyaya libro. ³¹Ki naitolas saw nyaya do dya libro tan anohdan nyo a si Jesos iyaw Kristo a Anak no Dyos, as kan maynamot do kapanganohed nyo dya, myan anchiw abos pandan a byay nyo.

No Kapaboya Ni Jesos Dyirad Papito Saw A Nanawhen Na

21 ¹Katayoka no nawri, minirwa dana napaboyas Jesos dyirad nanawhen na saw do Minanga a Tiberyas.ⁱ Komwan nakapaboya na dyira: ²Do naypisa, naychipeh sa Simon Pedro, Tomas a mayngaran so “Singin,” si Natanael a taga Kana do probinsya a Galilya, siraw anakaw ni Sebedeo, kan sira paw dadwaw a nanawhen ni Jesos.

³Ki binata ni Simon Pedro dyira a kāna, “Mangay ako pa magkalap.”

“Machangay kami ah!” binata da tabo. Dawa, nayabang sa a naychararakan a nagsigay, ki aba polos nahap da.

⁴Do kapaysesedang naranaw, myan si Jesos a naytēnek do aptanaw, ki nalasin daba no nanawhen na saw. ⁵Ki ngineyan na sa a kāna, “Inyom Sit, aba no nahap nyo a among ah?”

“Polos,” initbay da.

⁶Ki binata na dyira a kāna, “Ipakat nyo sigay nyowaya do kawanayan abang nyo tan makahap kamo.”

Insigida da a inpākat do makawanayanaw no abang da. Ki do nakaipakat daw sya, napasakay da paba do abang daw a maynamot do kāron nahap da.

⁷Sinpangan na, binata no nanawhenaw a oyod nas chinadaw ni Jesos di Pedro, “Aysa! Si Āpo nawri!”

Ki do nakadngeyaw syan Simon Pedro so binata naw a, “Si Āpo nawri,” nyeng na inbarikis laylay naw, ta sibahabahas, as nakagtos nad ranomaw, as nakapakaraya na. ⁸Ki siraw rarayay na saw, nabidin sa do abangaw a nanggoyod so sigayaw a napnos among a nandad nakapakaraya da. Oyod saba mabawa do aptanaw. Myan ngataw asa gasot a kamitros so kabawa.

⁹Do nakapakaraya daranaw, naboya da nanginmayaw apoyaw a myan danaw among a mapasopaso, as kan myan paw tinapay. ¹⁰Binata ni Jesos dyira a kāna, “Iyangay nyo dyaw kadwan saya kahahap nyo a among.”

ⁱ 21:1 Minanga a “Tiberyas” mana “Galilya.”

¹¹Do dawri, naybidi si Simon Pedro a somnakay do abangaw. Sinidongan naw rarayay na saw a manggoyod so sigayaw a napnos rarakoh saw a among tan pakarayahen da. No bidang da no amongaw, ki asa gasot, dadima poho, kan tatdo a tabo. Ki aran komwan karon amongaw, napirit abaw sigayaw.

¹²Sinpangan na, binata ni Jesos dyira a kāna, “Mangay kamo na dya, ta may kamo na magarmosal.”

Ki aba polos makaitored dyira a nanahes an sino iya, ta chapatak darana a iya, ki si Āpo.

¹³Sinpangan na, kinamet ni Jesos tinapayaw kan iyaw no amongaw, as nakaibonong na sya dyira.

¹⁴Nyaw chatatdo no nakapaboya ni Jesos dyirad nanawhen na saw nakatayoka no nakapagonggar naw.

Si Jesos Kan Si Pedro

¹⁵Do nakatayoka daw a komninan, inyahes ni Jesos di Simon Pedro a kāna, “Simon a anak ni Juan, oyodori a ipateg mo yaken a mangamangay pa kan siraw kadwan saya dya?”

Initbay ni Pedro dya a kāna, “Mo Āpo, taywara chapatak mwa chadaw koymo.”

“Na, an komwan, dāmen mo saw no manganochedaya dyaken a akma siras orbonaw a karniro,” binata ni Jesos.

¹⁶Ki pinirwa danan Jesos a binata a kāna, “Simon a anak ni Juan, oyodori a ipateg mo yaken?”

Initbay ni Pedro, “Mo Āpo, taywara chapatak mwa chadaw koymo.”

“An komwan,” inbahey ni Jesos dya, “onongan mo saw manganochedaya dyaken a karniro ko.”

¹⁷Sinpangan na, pinitdo danan Jesos a inyahes dya, “Simon a anak ni Juan, oyodori a chadaw mo yaken?”

Nagmamayo si Pedro do nakapitdwaw sya inyahes ni Jesos a kāna, “Chadaw mori yaken?”

Initbay ni Pedro dya a kāna, “Āpo, chapatak mo tabo, as kan chapatak mo kadaw ko dyimo.”

Ki binata ni Jesos, “Dāmen mo saw manganochedaya dyaken a karniro ko. ¹⁸No ibahey ko dyimo, ki oyod. Do kabaro mo, nagrobwat ka kan nakangay ka do aran dino a chinakey mo. Ki anchan malkem ka na, maydedpa kanchi kan matarek anchiw ombahod so tanoro mo saya, as kaiyangay nanchi dyimo do dyi mwa chakey a ngayan.” ¹⁹Nyaw binata ni Jesos an maypāngō kadiman Pedro a pakaidayawan ni Āpo Dyos. Sinpangan na, binata na dya a kāna, “Nāw mwa monot dyaken!”

No Kapachissarsarita Ni Jesos Di Pedro A Maynamot Di Juan

20 Do kapagrobwat daw, minidit si Pedro, ki naboya na iyaw nanawhenaw a oyod nas chinadaw ni Jesos a minonot dyira. Iyaw nyaw nanarengaw di Jesos do nanawdyaw a kapangmalem da a nanahes sya a “Āpo, sino manglipot dyimo?”^j

21 Do nakaboyaw sya ni Pedro, inyahes na di Jesos a kāna, “Na, maypāngo maynamot dya, mo Āpo?”

22 Ki tinbay ni Jesos a kāna, “An chakey ko sibibay mandanchan maybidi ako, riribok mori? Machita a imo monot dyaken.”

23 Maynamot do dyaya inchirin ni Jesos, naiwaras dāmag dyirad nanganohedaw di Jesos a dya madiman nya nanawhen. Ki nawri abaw chakey a batahen Jesos, ta no inbahey naw lang ki, “An chakey ko a sibibay mandanchan maybidi ako, riribok mori?”

No Pandan Na

24 Iyaw nyaya nanawhen a minonot da Jesos kan si Pedro, ki yaken. Panéknekan ko sa tabo naitolasaya a maynamot di Jesos, ta yaken mismo a nangitolas sya. As chapatak namen a tabo saw nya a naitolas, ki oyod.

25 Arwaro pa saw pinariparin Jesos. Malabit a an naitolas sa tabo, ki mahap aban lobongayaw no kāron libro a pakaitolasan da.

---

^j 21:20 Jn. 13:23-25